T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

OKUL ÖNCESİ DÖNEM RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA YER ALAN ANNE, BABA VE ÇOCUK KARAKTER EYLEMLERİNİN İNCELENMESİ

ÜMMÜGÜL TEPE

TEZ DANIŞMANI

PROF. DR. YEŞİM FAZLIOĞLU

EDİRNE 2020

T.C.
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI

OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİ PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ümmügül TEPE tarafından hazırlanan **OKUL ÖNCESİ DÖNEM RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA YER ALAN ANNE, BABA VE ÇOCUK KARAKTER EYLEMLERİNİN İNCELENMESİ** Konulu **Yüksek Lisans** tezinin Sınavı, Trakya Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin 19-6 maddeleri uyarınca **29/05/2020 Cuma** günü saat **13:30**'da yapılmış olup, yüksek lisans tezinin ...kabul edilmesine..... **OYBİRLİĞİ/~~OYÇOKLUĞU~~** ile karar verilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ	**KANAAT**	**İMZA**
Prof. Dr. Yeşim FAZLIOĞLU	kabul edilmesine	
Doç. Dr. Zülfiye Gül ERCAN	Kabul Edilmesine	
Dr. Öğr. Üyesi Menekşe ESKİCİ	Kabul Edilmesine	

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİM ANABİLİM DALI
DOĞRULUK BEYANI

Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında, tüm verilerin bilimsel ve akademik kurallar çerçevesinde elde edildiğini, kullanılan verilerde tahrifat yapılmadığını, tezin akademik ve etik kurallara uygun olarak yazıldığını, kullanılan tüm literatür bilgilerinin bilimsel normlara uygun bir şekilde kaynak gösterilerek ilgili tezde yer aldığını ve bu tezin tamamı ya da herhangi bir bölümünün daha önceden Trakya Üniversitesi ya da farklı bir üniversitede tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

03./.06/2020
ÜMMÜGÜL TEPE
İMZA

T.C
YÜKSEKÖĞRETİM KURULU
ULUSAL TEZ MERKEZİ

TEZ VERİ GİRİŞ FORMU

Referans No	10336008
Yazar Adı / Soyadı	ÜMMÜGÜL TEPE
T.C.Kimlik No	17851732240
Telefon	5546159206
E-Posta	gl_tepe@hotmail.com
Tezin Dili	Türkçe
Tezin Özgün Adı	OKUL ÖNCESİ DÖNEM RESİMLİ ÇOCUK KİTAPLARINDA YER ALAN ANNE, BABA VE ÇOCUK KARAKTER EYLEMLERİNİN İNCELENMESİ
Tezin Tercümesi	THE EXAMINING OF THE ACTION OF MOTHER, FATHER AND CHILD CHARACTERS THAT TAKE PART IN THE ILLUSTRATED PRESCHOOL TERM CHILDREN'S BOOK.
Konu	Eğitim ve Öğretim = Education and Training
Üniversite	Trakya Üniversitesi
Enstitü / Hastane	Sosyal Bilimler Enstitüsü
Anabilim Dalı	Temel Eğitim Anabilim Dalı
Bilim Dalı	Okul Öncesi Eğitimi Bilim Dalı
Tez Türü	Yüksek Lisans
Yılı	2020
Sayfa	239
Tez Danışmanları	PROF. DR. YEŞİM FAZLIOĞLU
Dizin Terimleri	
Önerilen Dizin Terimleri	

03.06.2020

İmza:.....

Tezin Adı: Okul Öncesi Dönem Resimli Çocuk Kitaplarında Yer Alan Anne, Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerinin İncelenmesi.

Yazarın Adı: Ümmügül TEPE

ÖZET

Bu araştırmada, Türkiye'de 2000 – 2020 yılları arasında yayınlanan Okul Öncesi Dönem Resimli Çocuk Kitapların da yer alan anne-baba ve çocuk karakterler eylemlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Nitel araştırma metotlarından doküman inceleme modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Tekirdağ İli Çerkezköy ilçesinde random yoluyla seçilen anasınıfı ve anaokullarındaki kitap merkezlerinde bulunan 2000 - 2020 tarihleri arasında yayınlanan Okul Öncesi Dönem çocuklarına yönelik resimli çocuk kitapları oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak, doküman incelemesi ve analiz birimi olarak da doküman analizi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen nicel veriler frekans ve yüzdeler ile ifade edilirken araştırmanın nitel verileri betimsel ve içerik analizler ile ifade edilmiştir.

Araştırmanın sonucunda Resimli Çocuk Kitap Metinlerinde geçen anne baba ve çocuk karakter eylem değerlendirildiğinde; anne karakter eylemlerinin % 0,46 'sını, baba karakter eylemlerinin % 0,28 ile İletişime/Etkiletişime Yönelik Eylemleri oluştururken en düşük dağılım ile anne karakter eylemlerinin % 0,009 Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemlerin yer aldıkları görülmektedir. Baba Karakter Eylem metinlerinde doğaya ve bireysel farklılığa yönelik eylem metinlerinde hiç bir dağılım göstermediği araştırma sonucunda tespit edilmiştir. Çocuk Karakter Eylemleri en çok dağılım ile % 2,12 Duygu Durumuna Yönelik Eylemlerin yer aldığını, en az dağılımla da % 0, 05 oranında Doğaya Yönelik Eylemlerin olduğu görülmüştür.

Araştırmanın sonucunda Resimli Çocuk Kitap Resimlerinde anne baba ve çocuk karakter eylem değerlendirildiğinde; anne karakter eylemlerinin % 7,1 'ini, baba karakter eylemlerinin ise % 0,5 ile İletişime/Etkiletişime Yönelik Eylem resimlerini yansıttıkları tespit edilmiştir. En düşük dağılım ile anne karakter eylemlerinin % 0,02'sini, Baba karakter Eylemlerinin ise % 0,1 Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemleri resmettikleri görülmüştür. Çocuk Karakter Eylemlerine ait resim temasında en çok dağılım ile % 26,1 Duygu Durumuna Yönelik Eylemlere ait duygu durumlarını resmeden jest ve mimik resimlerinin yine metinlerde olduğu gibi resimlerde çoğunlukta olduğu görülmektedir. En az dağılımla da % 0,06 oranında Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem resimlerinin tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemleri, Resimli Çocuk Kitapları.

2020, 235 sayfa

Name of the Thesis: The Examining Of The Action Of Mother, Father And Child Characters That Take Part In The Illustrated Preschool Term Children's Book.

Author: Ümmügül TEPE

ABSTRACT

In this study, it is aimed to investigate the actions of mother and father and child characters in Preschool Children's Books published between 2000-2020.

It was wed document analysis method. One of the qualitative research methods. Study group of the research, randomly selected kindergarten class in Çerkezköy district of Tekirdağ Province and It cractes Illustrated Children's Book for Preschool children published between 2000 – 2020 in the kindergarten book centres. In the research, analysis was used as data collection method and document analysis in the analysis unit while the quantitative environment obtained from the research is expressed ın frequencies and percentages the qualitative graph of the research is expressed through descriptive and content analysis.

As a result of the research when the parent and child character action in the text of Illustrated Children are evaluated; mother character actions use % 0,46 in communication. Father character actions use % 0,28 in communication. The mother character actions with the lowest distribution. It is seen that there are actions towards individual difference with % 0,009. In study, the results weren't found for the nature and individual difference in the father character action texts. There are actions related to emotional state with % 2,12 in the child character. There are nature oriented activities with % 0,05 in the child character.

At the end of research when the pictures book mother and father character actions are evaluated; % 7,1 mother character actions were seen to reflect their communication-oriented pictures % 0,5 father character actions were seen to reflect their communication oriented pictures. With the lowest dispersion % 0,02 of mother character actions show individual differences, % 0,1 father character actions show individual differences. The picture contact of child character actions, these are pictures about emotional state with % 26,1 at the least dispersion; it is for individual difference with % 0,006.

Key words: Mother, Father and Child Character Actions, Illustrated Children's Books.

2020, 235 pages

İÇİNDEKİLER

ÖZET ..... **i**
ABSTRACT ..... **ii**
İÇİNDEKİLER ..... **iii**
TABLOLAR ÇİZELGESİ ..... **v**
RESİMLER DİZİNİ ..... **v**
KISALTMALAR LİSTESİ ..... **viii**
ÖN SÖZ ..... **x**
1. BÖLÜM: GİRİŞ **1**
1.1. Problem Durumu 1
1.2. Araştırmanın Amacı 3
1.3. Araştırmanın Önemi 10
1.4. Sayıltılar 12
1.5. Sınırlılıklar 12
1.6. Tanımlar 12
2. BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR **14**
2.1. Toplumsal Kurum Olarak Aile 14
2.1.1. Aile Tanımı 14
2.1.2. Ailenin Önemi 15
2.1.3. Aile Tipleri 17
2.1.4. Aile Tutumları 18
2.1.5. Aile ve Çocuk İlişkileri 21
2.2. Resimli Çocuk Kitapları 23
2.2.1. Kitapların Özellikleri 23
2.2.2. Kitapların Fiziksel Özellikleri 25
2.2.3. Kitapların İçerik Özellikleri 28
2.2.4. Kitap – Çocuk İlişkisi 30
2.2.5. Kitapların Çocuk Gelişimine Etkisi 31
2.3. Resimli Çocuk Kitapları İle ilgili Yapılan Bilimsel Araştırmalar 37
3. BÖLÜM: YÖNTEM **51**

3.1. Araştırmanın Modeli 51
3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu 51
3.3. Veri Toplama Aracı 52
3.3.1. Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerini İnceleme Formu 52
3.4. Verilerin Analizi 54
4. BÖLÜM: BULGULAR 56
4.1. Resimli Çocuk Kitaplarının Künyelerine İlişkin Bulguları 56
4.2. Anne Karakter Eylem Metinlerine İlişkin Bulgular 62
4.3. Baba Karakter Eylem Metinlerine İlişkin Bulgular 82
4.4. Çocuk Karakter Eylem Metinlerine İlişkin Bulgular 100
4.5. Anne Karakter Eylem Resimlerine İlişkin Bulgular 124
4.6. Baba Karakter Eylem Resimlerine İlişkin Bulgular 141
4.7. Çocuk Karakter Eylem Resimlerine İlişkin Bulgular 156
5. BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER 178
5.1. Tartışma 178
5.2. Sonuç ve Öneriler 187
5.2.1. Anne, Baba ve Çocuk Karakter Eylem Metinlerine İlişkin Sonuçlar 187
5.2.2. Anne, Baba ve Çocuk Karakter Eylem Resimlerine İlişkin Sonuçlar 197
5.2.3. Öneriler 208
KAYNAKÇA 210
EKLER 220
Ek 1. Kitap Künye Bilgileri Formu 220
Ek 2. Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemleri İnceleme Formu 221
Ek 3. Araştırma Kapsamında İncelenen Kitap Listesi 222
ÖZGEÇMİŞ 224

TABLOLAR ÇİZELGESİ

Tablo 1. Resimli Kitapların Konularına Göre Frekans ve Yüzde 56
Tablo 2. Resimli Kitapların Yıllarına Göre Frekans ve Yüzde 57
Tablo 3. Resimli Kitapların Yayınevlerine Göre Frekans ve Yüzde 58
Tablo 4. Kitapların Çeviri ve Orijinal Durumuna Göre Frekans ve Yüzde 60
Tablo 5. Resimli Kitapların Sayfa Sayılarına Göre Frekans ve Yüzde 60
Tablo 6. Resimli Kitapların Karakter Türüne Göre Frekans ve Yüzde 61
Tablo 7. Resimli Kitapların Kahramanına Göre Frekans ve Yüzde 61
Tablo 8. Kitapların Kahraman Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzde 62
Tablo 9. AKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde 62
Tablo 10. AKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Frekans ve Yüzde 65
Tablo 11. AKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde 67
Tablo 12. AKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde 68
Tablo 13. AKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde 69
Tablo 14. AKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde 72
Tablo 15. AKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde 74
Tablo 16. AKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde 75
Tablo 17. AKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde 76
Tablo 18. AKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde 77
Tablo 19. AKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde 78
Tablo 20. AKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde 80
Tablo 21. AKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde 80
Tablo 22. AKE ‘ye Atıfta Bulunan İfadelerin Genel Frekans ve Yüzde 81
Tablo 23. BKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde 82
Tablo 24. BKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Frekans ve Yüzde 85
Tablo 25. BKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde 86
Tablo 26. BKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde 87
Tablo 27. BKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde 89
Tablo 28. BKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde 91
Tablo 29. BKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde 93
Tablo 30. BKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde 94
Tablo 31. BKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde 95
Tablo 32. BKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde 96
Tablo 33. BKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde 97
Tablo 34. BKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde 97
Tablo 35. BKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde 98
Tablo 36. BKE’ye Atıfta Bulunan İfadelerin Genel Frekans ve Yüzde 99
Tablo 37. ÇKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde 100
Tablo 38. ÇKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Frekans ve Yüzde 102
Tablo 39. ÇKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde 104
Tablo 40. ÇKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde 105
Tablo 41. ÇKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde 107

Tablo 42. ÇKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde 112
Tablo 43. ÇKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde 116
Tablo 44. ÇKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde 117
Tablo 45. ÇKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde 118
Tablo 46. ÇKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde 119
Tablo 47. ÇKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde 120
Tablo 48. ÇKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde 121
Tablo 49. ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde 122
Tablo 50. ÇKE'ye Atıfta Bulunan İfadelerin Genel Frekans ve Yüzde 123
Tablo 51. R-AKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde 124
Tablo 52. R-AKE 2. Temel Yaşam Yönelik Frekans ve Yüzde 126
Tablo 53. R-AKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde 127
Tablo 54. R-AKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde 128
Tablo 55. R-AKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde 129
Tablo 56. R-AKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde 131
Tablo 57. R-AKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde 132
Tablo 58. R-AKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde 133
Tablo 59. R-AKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde 134
Tablo 60. R-AKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde 135
Tablo 61. R-AKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde 136
Tablo 62. R-AKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde 137
Tablo 63. R-AKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde 138
Tablo 64. R-AKE'ye Yönelik Resim Frekans ve Yüzde 139
Tablo 65. R-BKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde 141
Tablo 66. R-BKE 2. Temel Yaşam Yönelik Frekans ve Yüzde 142
Tablo 67. R-BKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde 143
Tablo 68. R-BKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde 145
Tablo 69. R-BKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde 146
Tablo 70. R-BKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde 147
Tablo 71. R-BKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde 149
Tablo 72. R-BKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde 150
Tablo 73. R-BKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde 151
Tablo 74. R-BKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde 151
Tablo 75. R-BKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde 152
Tablo 76. R-BKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde 153
Tablo 77. R-BKE'ye Yönelik Resim Frekans ve Yüzde 154
Tablo 78. R-ÇKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde 156
Tablo 79. R-ÇKE 2. Temel Yaşam Yönelik Frekans ve Yüzde 158
Tablo 80. R-ÇKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde 159
Tablo 81. R-ÇKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde 160
Tablo 82. R-ÇKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde 162
Tablo 83. R-ÇKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde 164
Tablo 84. R-ÇKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde 166
Tablo 85. R-ÇKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde 167

Tablo 86. R-ÇKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde 168
Tablo 87. R-ÇKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde..... 169
Tablo 88. R-ÇKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde 171
Tablo 89. R-ÇKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde 172
Tablo 90. R-ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde..... 173
Tablo 91. R-ÇKE'ye Yönelik Resim Frekans ve Yüzde 175

RESİMLER DİZİNİ

Resim 1. R-AKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem Resmi 125
Resim 2. R-AKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylem Resmi..... 126
Resim 3. R-AKE 3. Aileye Yönelik Eylem Resmi 128
Resim 4. R-AKE 4. Değerlere Yönelik Eylem Resmi 129
Resim 5. R-AKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylem Resmi..... 130
Resim 6. R-AKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Eylem Resmi..... 131
Resim 7. R-AKE 7. Mesleğe Yönelik Eylem Resmi 132
Resim 8. R-AKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem Resmi..... 133
Resim 9. R-AKE 9. Kural Koymaya Yönelik Eylem Resmi 134
Resim 10. R-AKE 10. Sağlığa Yönelik Eylem Resmi..... 136
Resim 11. R-AKE 11. Eğitime Yönelik Eylem Resmi 137
Resim 12. R-AKE 12. Doğaya Yönelik Eylem Resmi 138
Resim 13. R-AKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem Resmi..... 139
Resim 14. R-AKE'ye Yönelik Eylemler Grafiği 140
Resim 15. R-BKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem Resmi 141
Resim 16. R-BKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylem Resmi..... 143
Resim 17. R-BKE 3. Aileye Yönelik Eylem Resmi 144
Resim 18. R-BKE 4. Değerlere Yönelik Eylem Resmi 145
Resim 19. R-BKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylem Resmi..... 147
Resim 20. R-BKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Eylem Resmi..... 148
Resim 21. R-BKE 7. Mesleğe Yönelik Eylem Resmi 149
Resim 22. R-BKE 9. Kural Koymaya Yönelik Eylem Resmi 150
Resim 23. R-BKE 10. Sağlığa Yönelik Eylem Resmi..... 151
Resim 24. R-BKE 11. Eğitime Yönelik Eylem Resmi 152
Resim 25. R-BKE 12. Doğaya Yönelik Eylem Resmi..... 153
Resim 26. R-BKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem Resmi..... 154
Resim 27. R-BKE'ye Yönelik Eylemler Grafiği 156
Resim 28. R-ÇKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem Resmi 157
Resim 29. R-ÇKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylem Resmi..... 158
Resim 30. R-ÇKE 3. Aileye Yönelik Eylem Resmi 160
Resim 31. R-ÇKE 4. Değerlere Yönelik Eylem Resmi 161
Resim 32. R-ÇKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylem Resmi..... 163
Resim 33. R-ÇKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Eylem Resmi..... 165
Resim 34. R-ÇKE 7. Mesleğe Yönelik Eylem Resmi 167
Resim 35. R-ÇKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem Resmi..... 168
Resim 36. R-ÇKE 9. Kural Koymaya Yönelik Eylem Resmi 169
Resim 37. R-ÇKE 10. Sağlığa Yönelik Eylem Resmi..... 170
Resim 38. R-ÇKE 11. Eğitime Yönelik Eylem Resmi 171
Resim 39. R-ÇKE 12. Doğaya Yönelik Eylem Resmi..... 173
Resim 40. R-ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem Resmi..... 174
Resim 41. R-ÇKE'ye Yönelik Eylemler Grafiği 176

KISALTMALAR LİSTESİ

AKE	: Anne Karakter Eylemleri
BKE	: Baba Karakter Eylemleri
ÇKE	: Çocuk Karakter Eylemleri
R.Ç.K.	: Resimli Çocuk Kitabı
R-AKE	: Resim – Anne Karakter Eylemleri
R-BKE	: Resim – Baba Karakter Eylemleri
R-ÇKE	: Resim – Çocuk Karakter Eylemleri
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
Vb.	: Ve Benzeri
Vd.	: Ve Diğerleri

ÖN SÖZ

Yüksek lisans eğitimim boyunca desteğini ve ilgisini her zaman yanımda hissettiğim bu süreçte kaygılarımı dindirerek bana her zaman yol gösteren, rehber olan ve hiçbir zaman güler yüzünü ve yardımlarını esirgemeyen tez danışmanım, çok kıymetli hocam Sayın Prof. Dr. Yeşim FAZLIOĞLU'na;

Tez jürimde bulunan ve bu araştırmaya değerli görüşleriyle yön veren saygı değer hocam Sayın Doç. Dr. Zülfiye Gül ERCAN'a ve Kırklareli Üniversitesinde görev yapan Dr. Öğretim Üyesi Menekşe ESKİCİ'ye;

Master Eğitim hayatım boyunca mesleki becerilerime yenilerini ekleyerek ilerlememi ve beni mesleğimde daha donanımlı birey olarak yetişmemi sağlayan Trakya Üniversitesi Okul Öncesi Eğitim Ana Bilim Dalı'ndaki tüm hocalarıma,

Her zaman her konuda yanımda olan yardımlarını esirgemeyen, bana inanarak bu günlere gelmemi sağlayan canım ablam Serminaz YILMAZ'a ve benim için kardeşten öte bir anlamı olan Hafize ARSLAN'a;

Bana her zaman güç veren her türlü nazımı çeken ve beni kendi çocukları gibi büyük bir özveri ile büyüten canım halam Arzu ARSLAN'a

Ve bu günleri görseydi benimle çok gururlanacağını düşündüğüm Rahmetli Annem Ürküş TEPE'ye ve beni her zaman destekleyen Canım Babam Osman TEPE'ye çok defa şükranlarımı sunuyor ve bu alanda bana katkı sağlayan tüm hocalarıma ve aileme çok teşekkür ediyorum. İyi ki varsınız.

Ümmügül TEPE
HAZİRAN, 2020

1. BÖLÜM: GİRİŞ

Bu bölümde, araştırmanın yapılmasının gerekçesi ve nedenleri ele alınarak; araştırmanın problemi, amacı, önemi, sayıltıları, sınırlılıklar ve tanımlara yer verilecektir.

1.1. Problem Durumu

Gelişim bir bütündür. Çocuğun fiziksel, bilişsel, duygusal ve sosyal alandaki gelişimleri birbirleriyle ilişkilidir. Hızlı bir seyir izleyen okul öncesi döneminde gelişim bazı faktörlerden etkilenmektedir. Bunlar çocuğun doğuştan getirdiği özelliklerin yanı sıra çevre etmeni de gelişimde temel rol oynamaktadır. Ancak gelişimi etkileyen çevre faktörleri içerisinde ilk sırada "aile" etmeni yer almaktadır. Kişinin dünyaya geldiği zamandan itibaren yaşamını devam etmesini sağlamak için bakım ve desteğin sağlandığı sosyal bir ortam olan aile, günümüzde toplumun değerlerinin ve sosyalleşmenin en yoğun yerdir (Sayın, 1990).

Sosyal ve duygusal gelişim alanı üzerinde etkisi olan ailenin; aile yapısı, aile içi ilişkileri, kültürel, fiziksel, kişisel özellikler ve toplumsal roller üzerine kazandığı davranışların önemli bir kısmının, yetişkinlikteki kişilik yapısını, alışkanlık, inanç ve değer yargılarını biçimlendirdiğini ortaya koymaktadır.

Yapılan araştırmalarda okul öncesi eğitim alan çocukların almayanlara göre akademik alanda başarı performanslarının kendi yaş grubu çocukların düzeylerine nazaran daha seviyede olduğunu göstermektedir, bu durum okul öncesi eğitimin önemini bir kez daha ortaya çıkarmaktadır (Yılmaz, 2003). Bu dönem çocukların kişilik gelişimleri ve şekillenmeleri açısından büyük önem arz etmektedir. İleriki yıllara etkisi olan bu dönem çocukluk çağı için en kritik dönem özelliğini taşımaktadır. Çocuklar bu dönemde temel bilgi, beceri ve alışkanlıkların temelleri atarken ayrıca farklı uyarıcılar ile karşılaşarak gelişimleri üzerinde olumlu etkiler bıraktığı yadsınamaz bir gerçektir. Bu uyarıcılardan birisi de hiç şüphesiz resimli çocuk kitapları oluşturmaktadır.

Çocuklar yaşamlarının ilk senelerinden itibaren yazılı ve görsel araçlarla karşılaşırlar. Öykü, masal ve resimli çocuk kitaplarında doğru modeller kullanıldığında önemli bir eğiticiliğe sahip olabilirken, yanlış kullanımda ise çocuğun gelişimi üzerinde olumsuz sonuçlar yaratan bir araç haline dönüşebilir. (Gürşimşek ve Günay, 2005). Bunun için çocukların yaşları, gelişim özellikleri, ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınarak hazırlanmış nitelikli öykü, masal ve resimli çocuk kitapları büyük önem kazanmaktadır.

Aile kavramı genelde resimli çocuk kitaplarında anne karakterleri tarafından daha çok çocuk yetiştirme görevi üstlendiği ve bu sorumluluğu çoğunlukla anne karakterinin taşıdığı görülmektedir. Eylem karakterlerinin eylemleri bu şekilde aile içindeki ebeveynlik görevlerini karakterize eder ve davranışlarını belirler. Baba karakteri ev içi ortamında olsun veyahut olmasın her iki durumda anne karakterinin çocuklarına kendini adar ve onların bakımını üstlenir. Buradan da çocuk yetiştirmede anne karakteri birincil bir rol üstlenirken baba karakterinin ikinci bir rol üstlendiği görülmektedir. Yine bazı resimli çocuk kitaplarda tek ebeveynli aileler olduğu durumlarda diğer ebeveynin neden olmadığı konusunda bahsedilmediği görülmektedir. Anne karakterlerinin evdeki varlığı sebebiyle diğer tipik kadın görüşü olan hizmetçiliği de barındırdığı görülmektedir. Yemek pişirme, temizlik yapma gibi Ev ve mutfak işleri gibi yaparken ayrıca çocuk bakımlarıyla ve diğer her şeyle ilgilenir. Günümüzde kadınlar profesyonel rollerin zengin bir çeşitliliği içinde yer alsalar da, resimli kitaplar onu sunmaz fakat cinsiyetçi, tipik işleri resmetmeyi tercih eder (Stewing ve Higgs, 1973).

Resimli çocuk kitaplarında anne baba karakterlerine atfedilen cinsiyet rolleri ve onların sunuluş ve kurgulanış biçimleri, çocuklar için özdeşim kuracakları modelleri oluşturur. Bu doğrultuda, resimli çocuk kitaplarında yer alan cinsiyet rolleri kadına ve erkeğe verilen değerler ve yüklenen anlamlar arasında farklılık olmamalıdır (Sever, 2004).

Eğitim basamağındaki gömleğin ilk düğmesi olan Okul Öncesi Dönem Eğitimleri, çocukların bu dönemde resimli çocuk kitaplarıyla tanıştıkları, derinlemesine inceledikleri ve yazı farkındalıkları kazandıkları bir dönemdir. Bu

nedenle okul öncesi eğitim kurumlarındaki aktif olarak kitap merkezlerinde kullanılan 2000-2020 yıllarına ait resimli çocuk kitaplarında yer alan anne baba ve çocuk karakter eylem metinlerine nasıl atıfların bulunduklarına ve bu eylemlerini nasıl resmedildiğine yer verilecektir. Anne baba ve çocuk karakter eylemlerinin iletişime, temel yaşam becerilerine, aileye, değerler eğitimine, duygu durumuna, sosyal hayata, mesleğe, bireysel farklılığa, kural koymaya, sağlığa, eğitime doğaya ve hayvan sevgisine yönelik eylemleri nasıl tasvir ettiklerine ve bu karakterlerin toplumsal rollerine ne şekilde yer verdiklerini incelemek varsa olumsuz ve yetersiz özelliklerini belirlemek bu araştırmanın temel problemini oluşturmaktadır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma da; Okul Öncesi Dönem Resimli Çocuk Kitaplarında yer alan Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerinin İncelenmesi amaçlanmaktadır.

Araştırma, Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesinde bulunan random olarak seçilen Anasınıfı ve Anaokullarındaki kitap merkezlerinde bulunan 2000 - 2020 tarihleri arasında yayınlanmış Okul Öncesi Dönem Resimli Çocuk Kitaplarındaki Anne Baba ve Çocuk Karakterler Eylemleri çalışma grubunu oluşturmaktadır.

Araştırmanın genel amacı 2 problem cümlesi çerçevesinde; 3 ana kategori ve 39 alt kategorileri oluşturmaktadır. Resimli Çocuk Kitaplarında yer alan Anne baba ve çocuk karakter eylem metinlerine atıfta bulunup bulunmadığını ve anne baba çok karakter eylem resimlerini yansıtıp yansıtmadığı amaçlanmaktadır.

Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylem Metinlerine Atıfta Bulunan İfadeler Nelerdir?

AKE Atıfta Bulunan İfade ve Sıklıkları Nelerdir?

a) *AKE1. "İletişim / Etkiletişime Yönelik Eylemler"* ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

b) *AKE2. "Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

c) *AKE3. "Aileye Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

d) *AKE4. "Değerlere Yönelik Eylemler"* ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

e) *AKE5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

f) *AKE6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

g) *AKE7. "Mesleğe Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

h) *AKE8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

i) *AKE9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler"* ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

j) *AKE10. "Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

k) *AKE11. "Eğitime Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

l) *AKE12. "Doğaya Yönelik Eylemler"* ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

m) *AKE13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

BKE Atıfta Bulunan İfade ve Sıklıkları Nelerdir?

a) *BKE1. "İletişim / Etkiletişime Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

b) *BKE2. "Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler"* ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

c) *BKE3. "Aileye Yönelik Eylemler"* ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

d) *BKE4. "Değerlere Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

e) *BKE5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylemler"* ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

f) *BKE6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

g) *BKE7. "Mesleğe Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

h) *BKE8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

i) *BKE9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

j) *BKE10. "Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

k) *BKE11. "Eğitime Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

l) *BKE12. "Doğaya Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

m) *BKE13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

ÇKE Atıfta Bulunan İfade ve Sıklıkları Nelerdir?

a) *ÇKE1. "İletişim / Etkiletişime Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

b) *ÇKE2. "Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

c) *ÇKE3. "Aileye Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

d) *ÇKE4. "Değerlere Yönelik Eylemler"* ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

e) *ÇKE5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

f) *ÇKE6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

g) *ÇKE7. "Mesleğe Yönelik Eylemler"* ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

h) *ÇKE8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

i) *ÇKE9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

j) *ÇKE10. "Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

k) *ÇKE11. "Eğitime Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

l) *ÇKE12. "Doğaya Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

m) *ÇKE13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler*" ile ilgili atıfta bulunan ifadeler hangileridir ve ne sıklıkta yer almaktadırlar?

R-Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylem Resimlerini Yansıtmaya Katkısı Var Mıdır?

R-AKE Yansıtmaya Katkısı Var Mıdır?

a) *R-AKE1. "İletişim / Etkiletişime Yönelik Eylemler*i" yansıtmaya katkısı var mıdır?

b) *R-AKE2. "Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

c) *R-AKE3. "Aileye Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

d) *R-AKE4. "Değerlere Yönelik Eylemleri"* yansıtmaya katkısı var mıdır?

e) *R-AKE5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

f) *R-AKE6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

g) *R-AKE7. "Mesleğe Yönelik Eylemleri"* yansıtmaya katkısı var mıdır?

h) *R-AKE8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

i) *R-AKE9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

j) *R-AKE10. "Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

k) *R-AKE11. "Eğitime Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

l) *R-AKE12. "Doğaya Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

m) *R-AKE13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

R-BKE Yansıtmaya Katkısı Var Mıdır*?*

a) *R-BKE1. "İletişim / Etkiletişime Yönelik Eylemler*i" yansıtmaya katkısı var mıdır?

b) *R-BKE2. "Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

c) *R-BKE3. "Aileye Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

d) *R-BKE4. "Değerlere Yönelik Eylemleri"* yansıtmaya katkısı var mıdır?

e) *R-BKE5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

f) *R- BKE6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

g) *R- BKE7. "Mesleğe Yönelik Eylemleri"* yansıtmaya katkısı var mıdır?

h) *R- BKE8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

i) *R-BKE9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

j) *R- BKE10. "Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

k) *R- BKE11. "Eğitime Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

l) *R- BKE12. "Doğaya Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

m) *R-BKE13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

R-ÇKE Yansıtmaya Katkısı Var Mıdır?

a) *R-ÇKE1. "İletişim / Etkiletişime Yönelik Eylemler*i" yansıtmaya katkısı var mıdır?

b) *R-ÇKE2. "Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

c) *R-ÇKE3. "Aileye Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

d) *R-ÇKE4. "Değerlere Yönelik Eylemleri"* yansıtmaya katkısı var mıdır?

e) *R-ÇKE5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

f) *R-ÇKE6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

g) *R-ÇKE7. "Mesleğe Yönelik Eylemleri"* yansıtmaya katkısı var mıdır?

h) *R-ÇKE8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

i) *R-ÇKE9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

j) *R-ÇKE10. "Sağlığa Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

k) *R-ÇKE11. "Eğitime Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

l) *R-ÇKE12. "Doğaya Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

m) *R-ÇKE13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemleri*" yansıtmaya katkısı var mıdır?

1.3. Araştırmanın Önemi

Araştırmanın önemi, araştırma amaçları doğrultusunda toplanan verilerin nasıl bir pratik fayda sunacağının açıklanması olarak ifade edilmektedir (Karasar, 2014, s.71).

Araştırma kapsamında incelenen resimli çocuk kitaplarının okul öncesi dönem çocuklarının ilk defa resimli çocuk kitapları tanıştıkları onları inceledikleri görsellere ait imgeleri hayallerinde canlandırarak onlar ile dünya arasında bağ kurdukları ve içinde bulunduğu çevre ile iletişim içine geçerek alıcı ve ifade edici dil becerilerin gelişmesine imkân sağlayacak olan resimli çocuk kitapları bu dönem çocukları açısında oldukça önemli yer tutmaktadır.

Çocuklar küçük yaştan itibaren kitaplarla ilgilenmesi, okunanları anlamadı ve yine resimleri inceleyerek onları kendisinin okuması açısında dil ve düşünce becerilerinin gelişmesine temel oluşturup zihinsel faaliyetleri olarak gelişmelerini ve imgelerini hayallerinde canlandırma fırsatları sunmaktadır. Özellikle resimli çocuk kitapları çocukların ilk tanıştıkları kitaplar olma özelliğinden dolayı içerik ve görsellerin bu konuda kaliteli resmetmesi ve metinlerinin anlaşılır açık ve çocuğun gelişim düzeyine uygun olası açısında önemlidir.

Kitaplar çocukların duygusal ve psikolojik gelişimleri açısından önemli yer tutmakta ve kitapların dokunsal öğeleri ile iyi veya kötü denilen duygular yoluyla ilgi çektiği görülmektedir. Kitapların tek taraflı olarak sadece metin veyahut resimlemelerin önemine değinmemeli bunları koordineli şeklinde anlamlı bir bütün oluşturacak şekilde metin ve resim uyumuna dikkat edilecek kitaplar tasarlanmalıdır. Görseller farklı kültür ve bireysel farklılığa yer verecek nitelikte ve resimdeki kahraman ve karakterleri anlayabilecek gelişim düzeyine uygun olarak seçilmesine özen gösterilmelidir. Yetişkin yaşamının temeli oluşturan bu kitaplar aracılığıyla çocuklar dış çevreyi anlamlandırmakta ve kendini anlamaya başladıkları görülmektedir.

Bu araştırma için; okul öncesi dönem çocukların dinledikleri kitapları, kitaplardaki karakterleri ve onlara ait yaşantı ve aile yapılarını kendi yaşamı ve yaşantılarıyla özdeşleştirdikleri görülmektedir. Kitaplarda geçen karakterlerin önemi ve eylemleri çocukların sosyal yaşamlarında ve onlarında yaşamlarını etkileyebilecek boyutlarda mesajlar içerdiğinden dolayı çocuklar bu karakterlerden etkilenmekte ve onları hayatlarına geçirmeyi istedikleri görülmektedir. Bu yüzden Türk toplum aile yapısının resimli çocuklu kitaplar aracılığıyla çocuklara öğretmekte ve onlarla ilgili örtük mesajlar içerdiği görülmektedir. Çocuk bu mesajları içselleştirerek onları hayatına alır ve bu şekilde kültürünü öğrenmeye başlar. Alan yazıları incelendiğinde Anne, Baba ve çocuk karakter eylemlerine yönelik çalışmalarının sayısının yetersiz kaldığı görülmektedir. Araştırma bu kapsamda anne baba ve çocuk karakterlerinin resimli çocuklu kitaplarda incelenmesi ve Türk toplumun sosyal yapısına yönelik bilgileri, kültüre yönelik devam eden yaşayışları ve toplumsal cinsiyete yönelik atfedilen özelliklerin olup olmaması yönünde incelenmesi üzerinde bu araştırma büyük önem arz etmektedir.

Literatür ışığında yapılan araştırmalar incelendiğinde Son yıllarda resimli çocuk kitaplarında yer alan kadın erkek karakterleri ve baba figürlerinin derinlemesine araştırma yapılmadığı tespit edilmiştir. Anne baba ve çocuk karakterlerini içeren aile yapısına ve bilhassa da resimli çocuk kitaplarında anne baba ve çocuk karakter eylemlerinin özelliklerine, metinlerdeki eylemlerin resmetme düzeylerini yansıtıp

yansıtmadıklarına ve toplumdaki rollerine değinilmediğine rastlanılmış olup böyle bir araştırmanın yapılması bundan dolayı önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın sonucunda Resimli Çocuk Kitaplarında anne baba ve çocuk karakter eylemlerinin metinlerde geçen toplumsal rollerine, resimli çocuk kitaplarında nasıl resmedildiklerini, anne baba ve çocuk karakter özellikleri olarak tek tip veya çeşitlilik gösterip gösterilmediğine, hangi toplumsal roller ile nasıl bir aile yapısı ile karşımıza çıktıkları gösterecektir.

1.4. Sayıltılar

1. Araştırmacı tarafından geliştirilen " Anne Baba ve Çocuk Karakterler Eylemleri İnceleme Formu" Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerinin Metin ve Resimleme özelliklerini inceleyecek ölçütlere sahip olduğu varsayılmıştır.

2. 2000-2020 yılları arasında basılan Okul Öncesi Dönem çocuklarına yönelik resimli çocuk kitaplarında daha önceki yıllara kıyasla, nitelik ve nicelik açısından gelişmiş olduğu varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

Bu araştırma;

1. 2000-2020 yılları arasında yayımlanan 3-6 yaş Resimli Çocuk Kitapları ile

2. Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesinde bulunan bağımsız anaokulları ve ilkokul bünyesinde yer alan anasınıfların kitap merkezlerinden seçilen Anne, Baba veya Çocuk karakterlerini içeren resimli çocuk kitaplar ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Okul Öncesi Dönem: Çocuğun doğumdan başlayıp 0-6 yaş aralığını kapsayan ve çocukların gelişim düzey ve bireysel özelliklerine uygun zengin uyarıcı çevre olanakları sağlayan, onların bedenen, ruhen ve sosyal yönlerden gelişmelerini destekleyen, toplumun kültürel değerleri doğrultusunda çocukları en iyi biçimde

yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan, temel eğitim bütünlüğü içinde yer alan ilk eğitim sürecidir (Kocabıyık, 2011).

Cinsiyet: Cinsiyet kadın veya erkek olarak kişinin gösterdiği fizyolojik, biyolojik ve genetik özellikleri olarak tanımlanmaktadır (Lindsey, 1990).

Toplumsal Cinsiyet: Toplumsal cinsiyet; erkeğin ve kadının belirlenmiş sosyal kişilik özelliklerini, sorumluluk ve toplumsal rollerini ifade etmektedir. Bu nedenle toplumsal cinsiyet kavramının tanımında biyolojik farklılıklar değil, kadın ve erkek olarak toplumun kişiyi nasıl algılayıp, nasıl gördüğü, nasıl düşünüp ve nasıl davranması gerektiği ile ilgili beklenti değer yargıları ve roller bulunmaktadır (Dökmen, 2004).

Resimli Çocuk Kitabı: Erken çocukluk dönemi için hazırlanmış olan kitaplar "Resimli Kitaplar" adı altında toplanır. Resimli kitaplar; Çocuğun her baktığında başka bir ayrıntıyı görmesi, anlaması ve kavraması açısından en çok tercih edilen ve çocuk tarafından da seçilen türlerdir (Gönen, 1986).

Karakter: Bir bireyin kendine has yapısı, onu başkalarından ayıran temel farklılıkları ve bireyin davranış biçimlerini belirleyen, üstün ana özellik, öz yapı, ıra (https://sozluk.gov.tr/?kelime= 28/10/2019 tarihinde erişilmiştir.)

Resimleme Özellikleri: Kitabın ilgi çekici olması, çocuk psikolojisine uygunluğu, konuya uygunluğu, resim kalitesi, anlaşılırlığı, gerçekçiliği, baskı kalitesi, sayfaya konumlandırılması, resim-metin ilişkisi ve sanat özelliği taşıması.

2. BÖLÜM: KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Toplumsal Kurum Olarak Aile

2.1.1. Aile Tanımı

Toplumsal hayatla ilk tanışıklığımız aile içerisinde olur. Aile aracılığıyla sosyalleşmeye başlarken yine aile aracılığıyla toplumsal rollerimizin ilk farkına vardığımız yerdir. Bütün bu yönleriyle aile, tarihin en eski ve en köklü, neredeyse evrensel bir toplumsal kurumdur. Tarihin hemen her döneminde ve her toplumunda, toplumdan topluma, dönemden döneme biçimsel farklılaşmalar gösterse de aile kurumuyla karşılaşılır.

Bir toplumun yapısını oluşturan, ilişkilerini belirleyen belli başlı toplumsal kurumlar vardır. Bunlar toplumdan topluma değişebildiği gibi aynı toplum içerisindeki her birinin ayrı fonksiyon ve rolleri bulunmaktadır. Bu kurumların içerisinde aile, diğer kurumlara temel teşkil eden önemli bir işlevi üstlenmiştir. Ailenin belli bir toplumda ve belli bir zamanda yapısını, işlevlerini ve sorumluluklarını, aile içi ilişkileri ve değişmeleri belirlemek için öncelikle aileyi tanımlamak, ailenin toplumdaki yerini ve önemini bilmek gerekir.

Aile üzerine yapılmış birçok tanımlar söz konusudur. Yapılan her tanım da aileyi farklı bir kategori içerisine sokmaktadır. Sosyal hayatın ana şekillerinden biri olarak kabul edilen aile, sosyal bir grup olmanın yanı sıra, sosyal bir birlik, örgüt, bir topluluk, sosyal bir kurum ve hatta sosyal bir yapı şekli olarak ayrı kalıplar içinde değerlendirilmektedir (Gökçe, 1976, s. 46-47).

Kıray aileyi; sosyal bir kurum olarak kabul etmektedir. Aile, toplumsal değişimde tampon kurum işlevi görmekte ve yapısal değişmelerin getirebileceği kopuklukları şekil ve işlev değiştirerek karşılayan, bireylerin güvenlik gereksinmelerini değişik biçimlerde yerine getiren sosyal bir kurumdur (Merter, 1990, s. 3). Taylan'a göre; aile, evlilik ile başlayan akrabalık veyahut kan bağı olan ve sosyal bağlarla birbirlerine bağlanan, rol ve statüler aracılığıyla yer alan bireylerin içinde bulunduğu sosyal bir gruptur (Taylan, 2003, s. 5). Şahinkaya aileyi, evlenme, kan veya

evlatlık edinme bağlarıyla birbirine bağlanmış, aynı evde yaşayan, aynı geliri paylaşan, oynadıkları çeşitli roller çerçevesinde (karı-koca, ana-baba, evlat-kardeş) birbirlerine etki yapan kendilerine özgü bir görgüyü oluşturup kuşaktan" kuşağa sürdüren insan topluluğudur (Şahinkaya, 1975, s. 17-18).

Murdock aile kavramını; ortak yerleşim içinde, ekonomik işbirliği ve üreme fonksiyonu ile karakterize olmuş sosyal bir gruptur. Kaff' a göre ise; ailenin çekirdek aile özelliğiyle az ya da çok devamlılık sağlayan birliktir. Summuer ve Keller aileyi en az iki neslin bir arada kan bağıyla bağlı bulunduğunu ifade eden küçük sosyal bir örgüt olarak betimlemektedir.

Summuer ve Keller aileyi sosyal bir örgüt olarak kabul etmekte ve aileyi en az iki neslin bir arada bulunduğu kan bağıyla ifade edilen küçük sosyal bir örgüt olarak tanımlamaktadır (İçli, 1994). Durkheim ise aileyi "kendilerini hakiki veya aynı soydan gelen ve aralarında cemiyetçe tanınmış karşılıklı haklar ve vazifeleri olan fertlerden mürekkep bir zümre olarak ifade eder (Sadak, 1941). Fındıkoğlu ise aileyi sadece kadın ve erkeğin birleşmesiyle bir araya gelen bir birlikten çok daha öte bir anlam taşıdığını düşünmeliyiz demektedir. Ona göre aile bize birçok toplumsal ve hukuki kayıtların toplamından oluşmuş bir kurumu akla getirmektedir (Fındıkoğlu, 1990).

Yukarıda verilen bu tanımları incelediğimizde ailenin toplumlar için vazgeçilmez bir unsur ve sosyal bir kurum olduğu ortaya çıkmaktadır. Ailenin toplumsal yapıda üstlendiği birçok biyolojik, psikolojik, ekonomik, toplumsal görev ve sorumlulukların olduklarını ve bunları yerine getirmekle mükellef tutulduklarını görmekteyiz. Bu da ailenin her toplum için ne denli önemli bir toplumsal kurum olduğunu göstermektedir.

2.1.2. Ailenin Önemi

Aile kavramında önemli iki boyut bulunmaktadır. Bunlar çevrenin aileye karşı yüklediği sorumluluklarının yanında ailenin yaşamsal ihtiyaçların karşılanması, aile içindeki çocukların yetiştirilmesi, eğitim devamlılığının sağlanması, çocuk gelişimine uygun kültürel çevrenin oluşturulmasıdır. Aile üyelerinin sosyal kontrolünün

geliştirilmesi için duygusal bağlarının da beslenmesi önemlidir (Özbesler, 2011. s. 9-20).

Aile, okul, arkadaş grupları, komşuluk ilişkileri ve medya temel toplumsallaşma kurumlarıdır. Aile ise, toplumsallaşma açısından en önemli kurumdur. Aile kurumu, çocuğun yaşadığı toplumun kültürel değerlerini, inançlarını ve temel yeteneklerini ilk olarak öğrendiği yerdir. Ailede ebeveynler çocuğun ilk yıllarında, sosyal yaşama dair duygularını, davranış biçimlerini, bilgilerini ve fikirlerini ileten başrolde oynayan kişilerdir. Dolayısıyla anne ve baba, toplumsallaşma açısından oldukça önemli aktörlerdir.

Aile, biyolojik ilişki sonucunda insan varlılığının devamlılığını sağlayan toplumsallaşma süreçlerinin ilk olarak başlanıldığı, çevresi ile karşılıklı iletişimlerle bağlandığı, toplumun kültürünü maddi manevi zenginlikleri kuşaktan kuşağa aktarılan, biyolojik, toplumsal, ekonomik ve hukuksal yönleri bulunan toplumsal birimdir (Sayın, 1990 s. 2).

Adar'a (2012) göre aile; bireyin psiko-sosyal yaşamını etkileyen ve ona yön verip şekillendiren ilk sosyal çevresidir. Her birey doğduğu aile ortamında gelişimlerini aile içinde tamamlarken yine aynı şekilde öldüğü düşünüldüğünde, kültürel değerlerin korunması ve aktarılmasında, bireylerin sosyalleşmesinde en etkili kurum ailedir (Adak, 2012, s. 40).

Aile, bireyin içinde bulunduğu dönem fark etmeksizin birey için vazgeçilmez temel bir birimdir. Aile kurumu; sosyal bir canlı olan insan için toplumsal hayat önemli ve gerekliyse, toplum içinde aile gerekli ve önemlidir. Evrensel bir kurum olan aile, toplumlarda insani değerler ve tarihin sürekliliğini sağlayan, aktaran ve koruyan, toplumun kültürel kimliğini oluşturan bir kurumdur (Demirkan, 2006 s. 92).

Sonuç olarak aile, her toplumda olduğu gibi vazgeçilemeyen, kültürel olarak varlığı sürdürmek ve korumak gibi zorundalığı olan sosyal bir kurumdur. Toplumun sürekliliğini sağlayan ve ayakta tutan en önemli vazgeçilmez bir müessesedir. Ailesiz bir toplum, çatısı olmayan kapısız bir ev gibi gibidir. Nasıl ki bir çatı evi içi ortamını dış çevreye karşı koruma amacı güdüyorsa ve dışarıdan gelebilecek tehlikeleri en aza

indiriyor ve kontrol altına alınıyorsa aile de bu şekilde güçlü yapıya bürünmekte ve varlığını da kuşaktan kuşağa bu şekilde aktarabilmesi açısından önemli olduğu görülmektedir. Aile yapısı hastalıklı olan toplumların sosyal bir çözülme ile karşı karşıya kalma ihtimalleri ve en ufak bir kırılmada yıkılma tehlikesi ile karşı karşıya kalınabileceği bilinmektedir. Dolayla toplumun bel kemiğini oluşturan aile kurumlarını koruyucu, destekleyici ve güçlendirici tedbirlerin alınması gereklidir bireyin aile içindeki devamlılığı toplumun topluluklar arasındaki varlığını da olumlu yönde etkileyecektir.

2.1.3. Aile Tipleri

Aile tiplerinin otorite ya da ailenin büyüklüğü gibi birçok sınıflandırmalarının yöntemlerinin olduğu bilinmektedir. Kadın veya erkek olarak güç ve otorite açısından aile; anaerkil ve ataerkil aile diye sınıflandırılabilirken, sosyo-ekonomik açıdan ise aile tiplerini geniş aile ve çekirdek aile olarak da sınıflandırılmaktadır. Bunun yanı sıra aile, yapı, işleyiş ve işlevlerine göre de sınıflandırılabilir. (Çakıcı, 2006; Doğan, 2000; Eshleman ve Bulcroft, 2006).

Otorite biçimlerine göre aile tipleri;

Anaerkil Aile (matriarchy): Aile de reis olarak anne karakterinin olduğu bir toplumsal örgütlenme tipidir. Anneye göre soy belirlenerek, gücü ve otoriteyi annenin elinde toplandığı bir toplum olarak yapılanmaktadır.

Ataerkil Aile (patriarchy): Aile de gücün ve otoritenin baba da olduğu en yaygın aile tipidir. Babaya göre soy belirlenir. Ailenin malı ve mülkü bölünemeyeceği gibi bunun tek sahibi baba olarak bilinir. Ataerkil ailede asıl görev, ocak adı verilen evin, ocağın sönmemesi ve soyun devam etmesin sağlayacak bir erkek çocuk sahibi olmaktır. Babanın otoritesini inanç sistemi belirlediği gibi aile ocağını ve gelenekleri sürdürmek babanın ve varisi olan erkek çocuğundur.

Ailede yaşayan kişi sayısına göre aile tipleri;

Geniş Aile: Sadece anne, baba ve çocukların değil birkaç kuşağın bir arada yaşadığı aile sınıfıdır. Anne ve babanın bağlarından ziyade akrabalık bağları güçlü olduğu görülür. Özellikle köy veya kırsal kesim olarak adlandırılan tarım toplumlarında görülen bir aile türünde genişleme dikey ve yatay iki şekilde gözlenir: Aileye eşlerden birisinin kardeşlerinin katılması veya aileye kuma gelmesi gibi yeni bir bireyin eklenmesidir yatay genişleme. Dikey genişleme ise aileye, eşlerden birisinin ya da her ikisinin büyüklerinin katılmasıdır. Türkiye'de görülen eğilim, dikey genişleme şeklindedir. Bu nedenle ailede reis, aile içindeki en yaşlı üyedir. Bu tipte aile, kişilerden, aile fertlerinden önceliklidir. Bireylerin hareketleri ailenin kontrolündedir. Özellikle modern/endüstriyel toplumlara geçiş sürecinde bu aile tipi zayıflamıştır.

Çekirdek Aile: Yaşayan kişi sayısına bakıldığında anne, baba ve çocukların bir arada yaşadığı bir aile tipidir. Annenin ve babanın kurmuş olduğu bağlar aileyi bir arada tutan en önemli faktördür. Sanayileşmiş toplum yapılarındaki aile modeli bu türden olup daha yaygındır. Sanayi toplumlarında ailedeki çalışan kişi sayısının getirmiş olduğu hareketlilik nedeniyle çocuklar yaşları geldiğinde evden ayrılmayı tercih edip büyük aile yapılarından çok çekirdek ailelere geçişi arttırmaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)'in 2006'da yaptığı araştırmaya göre Türkiye'de hane yapıları % 80,7 (geniş ailelerin oranı % 13'tür) oranında çekirdek aile olduğunu açıklamıştır.

2.1.4. Aile Tutumları

Aile tür çeşitliliklerinin yanı sıra ailenin çocuğa karşı gösterdikleri tutum ve davranışlarında kişilik gelişimi ve olumlu ruh sağlığı için büyük rol oynamaktadır. Tutum; bireyin nesne ya da duruma karşı deneyim, güdü ve bilgilerine dayanarak geliştirdiği bir tepki veya eğilim olarak tanımlanır. Doğal olarak tutumlar, bireyin yaşantısı yoluyla ve deneyimler elde ederek oluşmakta ve bireylerin davranışlarını yönlendiren/ belirleyen bir etkiye sahip olmaktadır. Doğumdan sonra bireyin içinde bulunduğu aile çevresi, çocukların eğitimi ve anne-baba ya da aile dışındaki diğer insanları, sosyal çevresini algılama biçimi, olumlu ya da olumsuz tutumları sergilemesinde etkili olmaktadır (Mızrakçı, 1994).

Anne ve babaların veyahut bakımını ile ilgilenen vasilerin, çocukların yetişmesine yönelik olumlu tutum ve davranışları geliştirmeleri, çocukların benlik saygısı, problem çözme becerileri, eleştirel düşünebilme, geleceğe yönelik hedef belirleme ve özgüven becerileri üzerinde önemli role sahiptir (Carter, 2000; Güngör. 2000). Bununla birlikte farklı şekillerde ebeveyn tutumlarının sınıflandırıldığını görmekteyiz (Özyürek, 2004). Bu sınıflandırmaları açıklamadan önce ebeveynlerin tutumlarını etkileyen faktörlere değinirsek; annenin ve babanın kültürel değerleri, aile içinde yetiştirilme biçimleri, ebeveynlerin kendi aralarında kullandıkları iletişim dili ve ilişki biçimi, ailenin sosyo-ekonomik yapısı, çocuğun yaşı ve cinsiyeti tutumlarının oluşması ve sergilenmesinde etkendir (Çağdaş, 2006; Seçer, 2006). Bu tutumları; olumlu olarak demokratik tutum şeklinde sınıflandırırken; olumsuz olarak da; otoriter tutum, Serbest (ilgisiz) tutum, aşırı hoşgörülü tutum, koruyucu tutum ve tutarsız tutum şeklinde sınıflandırılmıştır (Güler, 2010). Bu tutumlar;

Demokratik Tutum: Aile içinde çocuğa sunulan imkânlar karşılıksız ve demokratiktir. Aile çocuğa karşı kendini ifade etme fırsatı sunar ve kararlarını özgünce açıklama hakkına sahip olur bununla birlikte aile üyeleri de çocuğun verdiği bu karara saygı duyarlar (Arı, Bayhan ve Artan, 1995). Davranışların ölçülü ve tutarlı olduğu demokratik tutum, çocuğun kişilik gelişiminin dengeli bir şekilde gelişimine imkân sağlar.

Otoriter Tutum: Birey kendi ile ilgili kararlarda aktif rol almamaktadır. Bu kararlar ebeveyn tarafından alınmakta ve çocuktan koşulsuz uyması beklenmektedir. Çocuk üzerinde ciddi bir baskı ve sıkı bir disiplinin olduğu, cezanın ön planda tutulduğu, kararlara koşulsuz uyması bu tutum için oldukça önem arz etmektedir. Bu tutum ortamı içinde yetişen birey, anti-sosyal davranışlar ve akran ilişkilerinde başarısızlıklar gösterir (Schneider, 1993; Alisinanoğlu, 2003 ve Yavuzer, 2001).

Serbest İlgisiz Tutum: Bu tutumdaki anne ve babalar çocuğu önemsememekte ve ona karşı yeterli sevgiyi göstermedikleri görülmektedir. Bunların yanında çocuğun gereksinimlerine karşı ilgisiz davrandıkları ve duygusal /sosyal yönden ihtiyaçlarını görmezden geldikleri ve bunun sonucunda çocukların istenmeyen davranışları sergilemelerine neden olmaktadır (Arı, 1995; Öğretir, 1999). Serbest İlgisiz bir tutum

da yetişen bireyler, ebeveyn rehberliğinden yoksun kalır, davranışları kısıtlanmadığı için bencil ve düşünmeden davranırlar. Ancak, aktif ve yaratıcı bireyler olabilirler.

Aşırı Hoşgörülü Tutum: Hoşgörünün ölçülü olarak kullanıldığında çocuklarda olumlu kişilik duygusu, duygusal doyum, toplumsal uyum ve bilişsel olarak gelişmeyi sağlarken Aşırı hoşgörü tutumun uygulandığı ortamda çocuğun davranışlarına sınır koymayıp her türlü isteklerini kabul edilmesidir. Bu ortamda büyüyen birey başkalarının dikkatini çekmeye çalışmakta ve kendi istek ve emellerini gerçekleştirmesini istemektedir (Özdinç ve Spock, 2000). Bu tutum içerisinde çocuklarını yetiştiren ebeveynlerin çocukları sosyal ilişkilerinde başarısız olabilirler, doğru ve yanlış ayırt etme algıları karışabilir ve kurallara uymada güçlük çekerler.

Koruyucu Tutum: Navaro (1989) bu tutumu ebeveynlerin dışındaki aile büyüklerinin çocukları kontrol etme, ilgi alaka ve özen gösterimi konusunda aşırıya kaçmaları olarak tanımlamaktadır. Anne ve babaların çocuklarıyla ilgilenmeleri ve onları korumak istemeleri doğal bir durum iken, aşırı koruma isteğinin fazla sergilenmesi çocuklarda istenmeyen davranışları uygulamasına neden olabilmektedir (Özeri, 1994; Yavuzer, 2001).

Tutarsız Tutum: Bu tutum da ebeveynlerin verdikleri kararların ve çocuklara karşı sergilenen davranışlarının değişmesinin yanın sıra çocuğa verilecek ödül ve ceza konusunda çatışma yaşamaları anlamına da gelmektedir. Bu tutarsızlık davranışlar çocuğun tutarlı davranmasını engelleyeceği gibi tutarlı davranışlarını en aza indirecek ve çocuğun davranışlarında tutarlı olma durumunu olumsuz etkiler (Özdinç ve Spock, 2000). Ailelerin izledikleri bu tutum ve davranışları kesin olarak birbirlerinden ayırmak mümkün olmamaktadır. Ebeveynlerin çoğunlukla bu tutumları birlikte sergiledikleri görülmektedir. Bunun nedeni ise, sosyal çevreleri, hızla değişen kültürel ve ekonomik değişim ile aile yapılarının farklılaşmasıdır.

Aile tutum ve davranışları bireyin toplumsallaşmasında, kültürünün taşıyıcısı ve aktarıcısı olması noktasında anahtar konumdadır. Sanayileşmeden dolayı hızla değişen toplumsal yapı beraberinde kültürel değişimi de zorunlu hale getirmekte, aile tutum ve davranışlarında gözlemlenen olumlu ve olumsuz tutumların nedenini

oluşturmaktadır. Dolayısıyla ailenin tutum ve davranışları kesin çizgilerle birbirinden ayırt edilememektedir. Bu nedenle aile tutum ve davranışlarının, genellenmesi benimsenmiştir.

2.1.5. Aile ve Çocuk İlişkileri

Çocuk dünyaya gözlerini açtıktan sonra yaşamının en önemli ve kritik dönemlerini aile ortamında geçirir. Çocuk aile ortamında ilk deneyimlerini elde etme fırsatı bulmaktadır. Aileyle kullanılan iletişim de kendini tanıma ve olumlu benlik gelişimi için önemlidir. Aile üyelerinin birbirleri ile sağlıklı iletişim kurması çocuğun kendisine, ailesine ve çevresindeki insanlara karşı güven oluşturmaya başlar. Bu güven iletişim ve etkiletişimin temelini oluşturacak olup çocuğun yaşadığı toplumun sosyo-kültürel özelliklerini benimsemesine ve bu şekilde toplum kurallarını öğrenmesine zemin hazırlar. Bu şekilde bireyim toplumdaki diğer bireylerle kuracağı iletişimin temelleri de atılmış olur.

Aile bireyleri çocuğun kendine değer verdiğini hissettiren, onun ihtiyaç ve gereksinimlerini karşılayan, aldığı kararları destekleyen ve yanlışları varsa da konuşarak düşünmesini sağlayacak tutum ve davranışlar sergilemeleri gerekmektedir. Bu ortam içinde yetişen çocuk aile iletişim bağını güçlü temellere dayandırabilecek ve toplumsal uyumu kolaylaştıracaktır. Aile ve çocuk arasında kurulan bu sağlıklı iletişim de çocuğun önce kendine, daha sonra da yaşadığı dünyaya yararlı bir birey olmasını sağlayacaktır. Aile, içinde bulunduğu kültürün bir parçası olup içinde bulunduğu toplumun koşullarından etkilenerek onun tüm değerlerini nesilden nesile geçirecektir (Gürler, 2005, s. 52).

Aile kurumunun tarihsel sürçlerini incelendiğinde hemen her zaman diliminde toplumlarca aileye önem verildiği görülmektedir. Toplumsal değerlerinin korunduğu ve kuşaktan kuşağa aktaran aile kurumu dengeyi sağlayıcı roller üstlenmiştir. Toplumun gelişmesi ile birlikte toplumda yaşanan yenilik ve teknolojik gelişmeler de aile kurumuna yansımıştır. Toplumsal yapının değişmesi ile aile yapısının da değişmesini etkilemiştir. Toplum içindeki ailenin geleneksel büyük ve geniş aileden, çağdaş küçük ve çekirdek aileye geçişi ve bununla birlikte ailenin otorite yapısının da

değişmesi üzerinde etkili olmuştur. Bu farklı aile yapılarıma bağlı olarak aile bireylerinin çocukla iletişimin de günümüze yaklaştıkça bir takım değişikliklerin yaşandığını görmekteyiz.

Geleneksel toplumlarda çocuk aile içinde pasif, sadece besin ihtiyaçlarını karşıladıkları ve merak içeren sorular sorduğunda onları korkutarak, sindirerek veyahut bazen dikkate almadıkları da görülmektedir. Hatta gerektiğinde fiziksel şiddet uygulayarak büyütülmekte ve bir eğitimin parçası olduklarını düşünmektedirler. Bu koşullar altında yetişen çocukların merak duyguları ve girişimcilik becerileri engellenmektedir. Büyük yaramazlıklarda babayla korkutulur; babalar ise çocuklarla yüz göz olmazlar, sevgilerini göstermekten kaçınırlardı (Yörükoğlu, 1992). Bu davranışların karşısında çocuktan uslu durması, söz dinlemesi, yaramazlık yapmaması gibi özellikler beklenmekteydi.

Geleneksel aile ortamında yetişen birey çağdaş aile ortamına geçtiğinde kuşaklar arasında bir takım çatışmalarında yaşandıkları görülebilmektedir. Anne baba ile çocuklar arasındaki iletişim yoksunluğu değişen topluma ayak uyduramamanın sonucu kuşaklar arası boşluk çatışmalara sebep olmakta, çocuklarla ana-babalar, özellikle ergen ve gençlerle erişkinler arasında uzaklaşmalar gözlenmektedir (Özgüven, 2001, s. 13). Buna karşılık, ebeveynlerinin çocuklarıyla yaşadıkları sorunlara fiziki veya sözlü şiddetten ziyade, onlarla sakin bir şekilde konuşarak ve ılımlı bir şekilde çözmeye çalıştıkları görülmektedir.

Çağdaş aile ortamındaki aile çocuk iletişiminde çocuğa rol model olmakta ve olumlu davranışlar sergilemek için önemlidir. Aile topluma karşı çocuğu yetiştirmekte ve toplumda bir birey olarak varlığını edinmeye çalıştırmaktadır. Toplum içinde birey kendini ifade etme fırsatı bulur ve karşısındaki insanı anlamaya çalışır. Çağdaş anne-baba çocuk iletişimine empati yaklaşımı önem kazanmaya başlamıştır. Sosyalleşme süreci içinde özellikle annenin davranışlarının çocuktaki empatik becerinin gelişiminde önemli bir yerinin olduğu belirtilmektedir (Akyol, 2005, s. 12; Körükçü ve Aral, 2005).

Çağdaş aile yapısı küçülüp, çekirdek bir yapıya bürünmesiyle, aile içindeki görev ve sorumluluklar da değişmeye başlamıştır. Çağdaş aile ortamındaki anne çalışma hayatına başladığında ve gereksinim arttıkça, çocukla tek ilgilenen anne iken, babalar da çocuklarıyla daha fazla ilgilenmeye, bakımından eğitimine kadar daha fazla önem vermeye başlamıştır (Güngörmüş, 2001). Geleneksel aile-çocuk ilişkilerine yönelik çalışmalarda anne ile olan ilişkiler daha ön plana çıkmakta ve annenin önemi vurgulanmaktayken, günümüzde babanın çocuğun gelişiminde çok önemli bir rolünün olduğu benimsenmeye başlamış; babaların çocukların eğitimleriyle daha fazla ilgilenmeleri, ailedeki baba-çocuk ilişkisinin niteliğini de arttırmıştır.

2.2. Resimli Çocuk Kitapları

2.2.1. Kitapların Özellikleri

Resimli çocuk kitapları metin ve resimlerin anlamlı bütünleşmesinden meydana gelmektedir. Resimler yazı içinde geçen metinlerin olay örgüsünü resmederek anlatılır. Fakat her resimli kitabın çocuk kitabı olduğu anlamına gelmemektedir. Resimli çocuk kitapların çocuğun duygusal yönden gelişim alanını destekleyecek, ihtiyaçlarına göre uyarlayacak niteliğe sahip olması kısmen veyahut tamamen resimlerden oluşan kitaplar çocuk kitapları olarak adlandırılmaktadır (Döl, 1999).

Okul öncesi dönemde çocuklara kitap sevgisini ilk aşılayan kitaplar, resimli çocuk kitaplarıdır. Çocuğun ilk edebi ve estetik temellerini oluşturmaktadır. Resimli çocuk kitaplarının çocuklara hitap eden en büyük özelliğinin resimlerin metinlere göre fazla yoğunlukta olması ve metinleri resmediyor nitelikte olmasıdır (Gönen, 2000)

Çocukların kitaplara olan ilgileri 11 aylık olduklarında başlarken ilerleyen dönemlere doğru artarak gelişmektedir. Erken yaşlarda çocuk kitap sayfalarının nasıl çevirmesi gerektiği öğretilmesi gerekmektedir. Bu dönem çocukları için kitap kâğıtlarının seçimleri çocuğun çevirebileceği kalınlıkla olması ve sayfaları çevirebilmesi için deneme fırsatının tanınması gerekmektedir. Çocuk kitaptaki nesne veya objeyi 18 aylıkken gösterebilir ve bu nesne veya objenin isimlendirilmesi yetişkin

tekrarı ile yaptırılabilir. Böylece yetişkin çocuk kitaplarını çocukla paylaşmaktan keyif aldığını göstererek, çocuğun ilgisini kitaplara yönlendirebilecektir (Turla, Ersoy ve Avcı, 2008).

Erken çocukluk dönemi çocukların algılarının en açık olduğu dönemlerdir. Resimli çocuk kitapları işitsel ve görsel olarak bilişsel ve duygusal gelişim alanlarını uyarabilme ve onları harekete geçirerek gelişimlerine katkıda bulunabilmektedir. Çocuklar bu dönemde okuma yazma bilmediklerinden dolayı resimleme okuma alışkanlığı kazanabilir ve bununla birlikte ifade edici dil becerisinin geliştikleri görülmektedir.

Kitaplardaki metinleri işitsel olarak dinlerken ayrıca görsel olarak da bunları zihinlerinde resmederek takip etmektedir. Bu şekilde iki duyu organını da aktif bir şekilde harekete geçirmektedir. Bu duyular gelişirken çocuklar yeni kavramlar öğrenmekte ve yaşantılar yoluyla hayatlarına tecrübelerini de arttırarak devam etmektedir. Resimli çocuk kitapları yetişkin ve çocuk arasındaki iletişimin kurulması yönünden bir köprü vazifesi görürken aynı zamanda çocukların iç ve dış dünyalarına katkı sağlamakta olup ve yaratıcı hayal güçlerinin gelişmesine fırsat sunmaktadır (Sever, 2015).

Resimli çocuk kitaplarındaki resimlemeler, metinlerin içine geçen hikâyelerin daha iyi anlaşılarak kavranmasını sağlamakta yardımcı olmaktadır. Bu yüzden kitaplardaki resimlemelerin bir sanat eseri gibi resmedilmesi ve çocuk tarafından kolay yorumlanabilecek ve hayal gücünü geliştirebilecek nitelikte olması istenmektedir. Çocuklar metinlerde anlayamadıklarını resimler yoluyla anlayabilmeli ve resimler ciddi bir anlatım gücü taşımaktadır. Resimlerde geçen metinlerin detaylarının yanı sıra arka planları ile estetik zevk oluşturacak şekilde desteklenmelidir. Keskin parlak ve canlı renkler küçük yaş grubu için ilk etapta ilgilerini çekerken, ilerleyen dönemlerde bu renkler yerlerini pastel renklere, belirli belirsiz hatları olan resim kompozisyonlarına ve her bakıldığında kendilerini farklı anlamlar yorumlar katabilecek resimleri tercih ettikleri görülmektedir. Bu da çocuklarda sürekli olarak ilgiyi ayakta tutmakta ve devamlı öğrenme keşfetme duygularını harekete geçirmektedir. Kitaplarda ki resimlerin dörtte üçünü resimlere, dörtte birinin için

metinlere ayrılması gerekmektedir. Resimlerdeki yazıların rahat görülebilmesi için sayfada uygun yerinde ve belli bir büyüklükte olmalı fakat bu büyüklükteki dikkat çekicilik resmin önüne geçmemesi gerekmektedir. Resimleri ifade eden metinlerinde bu kitaplarda yer alması gerekmektedir.

Resimli çocuk kitapların çocukların dil gelişimine katkıda bulunabilmesi için; çocuklara bol bol kitaplar okunmalı, okunan kitaplar çocuklar tarafından ifade etmesine fırsat sunulmalı, bilmediği kelimeler varsa açıklanmalıdır. Kitap ile ilgili soruları var ise büyük bir sükûnet ve sabırla cevap verilmeli ve kendisini ifade etme becerisi sürekli olarak desteklenip teşvik edilmelidir (Turla ve diğerleri, 2008).

Kitapların en genel özelliği ile özetlemek gerekirse; bol resimler içermesi ve ilgi çekici nitelikte olmasıdır en önemli özellikleri arasında yer almak mümkündür. Bununla birlikte çocuğun içinde bulunduğu gelişim dönemine göre uygun kitap seçilmesi ve içerik biçimsel yönden yine yaş düzeyine uygun olması gerekmektedir. İlk edebi eserler ile karşılaşılan bu kitaplar çocuklarda olumlu kitap sevgisinin aşılanması ve dil gelişimleri için resimli çocuk kitapları oldukça önemli ve çocuklar için vazgeçilmezlerdi.

Resimli çocuk kitapları hitap ettikleri yaş grubu ne olursa olsun hazırlanan çocuk kitapları hem içerik hem de biçim özellikleri bakımından özenle hazırlanmalıdır (Erdal, 2008, s. 160). Fiziksel özellikleri açısından resimli çocuk kitapları; kitabın şekli, boyutu, yazı karakterleri/punto, kâğıt, ciltleme, kapak ve resimleme ile ilgili bilgiler ile incelenecek olup bunların yanında içerik özellikleri de konu, karakter, dil ve anlatım ile ilgili bilgiler açıklanacaktır.

2.2.2. Kitapların Fiziksel Özellikleri

Resimli çocuk kitaplarının fiziksel özellikleri açısından ele aldığımızda; kitapların şekli, boyutu, yazı karakteri ve puntosu, resimler ve ciltleme özellikleridir.

Kitabın Şekli: Yetişkinler için kitapların içeriği çoğu zaman şekline göre daha önemli iken, bu durum çocuklarda farklı olabildiği görülmektedir. Görsel uyaranların çok olması çocukların kitaba yönelik ilk izlenimlerinin kitabın şekline yönelik olacağı

gibi kitaba yönelik tutumlarını etkileyecektir. Kitapların kare dikdörtgen gibi standart şekillerde olabileceği gibi bir nesneye yönelik kitaplarda tasarlanabilmektedir. Bunlar çanta, çiçek veyahut hayvan figürlü gibi iki boyutlu kitaplarda olabilmektedir. Tasarım şekli ne olursa olsun, çocuklar için önemli olan görsel ve yazılı ifadelerin kitaba uygun şekilde yerleştirilmesidir. Farklı bir deyişle, kitabın şekli metin ve resmin önüne geçmemelidir (Güleç ve Geçgel, 2006).

Kitabın Boyutu: Kitapların boyutları en az şekilleri kadar önem arz etmekte olup çocuğun dikkatini çekmek konusunda önemli bir uyarandır. Ancak kitapların boyutları yeterli olmamakla birlikte yine metin ve resimlemelerin birbiri arasında dengeli ilişkinin kurulması ve bunun devam ettirilmesi açısından dikkat edilmesi gereken bir noktadır. Çok büyük boyuttaki kitaplar çocukların bazen anlatılan olaylardan kopmasına neden olabilirken, çok küçük boyutta hazırlanan kitapların ise çocukların örüntüyü kurmakta güçleştireceğinden dolayı ilgiyi kaybetmelerine neden olabilmektedir. Bu yüzden, kitapların boyutları, çocuğun kitapta anlatılan olay örgüsünü anlamasını engelleyecek bir boyutta olmasına ve seçimlerde buna dikkat edilmelidir (Güleç ve Geçgel, 2006).

Yazı Karakteri ve Puntosu: Okuma ve yazma bilmeyen okul öncesi dönem çocukları için yazı karakteri ve punto büyüklüğü çok fazla önem arz etmektedir. Fakat bu konuda dikkat edilmesi gereken hususlar olmaktadır. Kitaptaki görsellerin öğrenmeye olan katkısı yadsınama bir gerçekliktir. Bu yüzden kitaplarda çok fazla yazı ve metinlere yer verilmesi resme olan dikkati etkileyeceğinden dolayı dikkat kaybı yaşanabilir ve punto büyüklüğü yine resmin önüne geçecek nitelikte olması da hikâye ile bağlantı kurmasında zorlanmalar yaşanabilecektir. Bunun en önemli sebebi çocukların olay örüntüsünü okuma bilmedikleri için kitaplardaki resimler sayesinde kafalarında canlandırdıklarıdır. Yazıların kitaplarda çok kullanıldığında resimlerin önüne geçebilmekte, bu da çocuk kitaplarının görevini sekteye uğratmaktadır (Kardaş ve Alp, 2013).

Kâğıt: Kitapların fiziksel özellikleri arasında kitap sayfalarının yapıldığı malzeme de önemli unsurdur. Okul öncesi çocuklar için hazırlanmış olan kitaplar çok ince olmamalıdır. Küçük yaşlardaki kitapları kalın sayfalı kitapları oluştururken

ilerleyen yaşlara doğru kitap kalınlığı da azalmalar görülmektedir. Fakat bu azalma kitapların kolay deforme olacak veyahut hemen yırtılacak kadar ince yapıda olmamalıdır. Hatta ince kâğıtlardaki yazıların diğer sayfaya geçebilme durumları da söz konusu olabilmektedir. Bunlar görüntüyü kötü vermesinin yanında çocukların ilgisini de azaltabilmektedir (Ural, 2015). Bunun yanı sıra çocuk kitapları çocukların gözlerini yormayacak görüntü ve parlaklıkta olmalıdır (Kardaş ve Alp, 2013).

Cilt: Çocuk kitaplarının kolay açılması ve herhangi bir desteğe ihtiyaç duymadan düz bir zeminde okuyup inceleyebilmesine olanak sağlaması açısından iyi hazırlanmış ciltler önem arz etmektedir. Karatay'a (2014) göre; en çok kullanılan ciltleme teknikleri sicimle ciltleme, tel zımba ile dikme ve tutkallama teknikleri yer almaktadır. Bunların dışında en iyi ciltleme yollarından biri de dikişle yapılan ciltlemelerdir. Küçük çocukların kitapla olan etkileşimlerine bakıldığında yetişkinlere göre farklılık göstermekte olduğu görülmektedir. Çocuklar kitapları ellerine alır, oynar, evirir ve bol bol da çevirirler. Bu yüzden bu tip kitapların kalın ve sağlam ciltli olmasına özen gösterilmelidir. Bununla birlikte, kitabın cildi kolayca açılabilmeli ve düz bir düzeyde okumaya fırsat vermelidir (Kardaş ve Alp, 2013)

Resimleme Özellikleri: Çocuklar hayata gözlerini açtıklarında ve görme yetisi de geliştikçe herşeyi gözlemler ve görsel uyaranları incelemek isterler. Bu sayede görsel uyaranlar çocuğun yaşamının temelini oluştururken resimli çocuk kitaplarında geçen resimlemelerinin de çocuğa sunuş açısından oldukça önem arz etmektedir. Okul öncesi dönem çocukları için hazırlanan kitaplarda pastel renkler ve hikâyeleri destekleyeceği şekilde olmalıdır. Hikâyede geçen metinlerinde resim ile uyumlu olması gerekmektedir. Birbirinden bağımsız değil birbiri ile uyum ve ahenk yaratmalıdırlar. Kitapta geçen konu anlaşılır olmalı ve metinde ifade ile resimdeki ifadelerin uyumlu olmalı, birbirini destekleyici nitelikte olmalıdır (Kıbrıs, 2000).

Kapak: Çocuk kitaplarının kapakları kolay yıpranmaya ve sağlam olmalıdır. Bununla yanında kitap kapağında yazarın adı, yayınevine ait bilgiler ve basım yılı yer almalıdır (Güleç ve Geçgel, 2006). Kitap kapağı mutlaka ilgi çekici ve anlatılan konu ile bir bütün olmalıdır (Kıbrıs, 2000).

2.2.3. Kitapların İçerik Özellikleri

Resimli çocuk kitaplarının içerik özellikleri açısından ele aldığımızda; kitabın konusu, kahraman/karakterler dil ve anlatım kitabın içeriğini oluşturan öğelerdir.

Konu: resimli çocuk kitaplarında yazarın eserinde belirtmeye çalıştığı temel fikir ve düşünce "konu" veyahut "tema" olarak adlandırılmaktadır. Resimli çocuk kitaplarında mutlaka bir konu ihtiva etmelidir. Bu konularda çocukların gelişim düzeylerine uygun basit, açık ve anlaşılır olmalıdır. Çocuğa olumsuz örnek oluşturacak mesajlar veya korkutucu unsurların olmaması yanlış yargı ve inançlara olumsuz davranışlara sevk edecek içeriğe sahip olmamalıdır. Bu konular daha çok çocuklarda olumlu duygu ve düşüncelere yönlendirmeli, çocuklara olumlu alışkanlıklar kazandırmalı, temel gereksinimlerini karşılamaya teşvik edici olmalı, değerler eğitimini aşılamalı ve kişiliği güçlendirici olmalıdır. Kitaplarda geçen konuların çocuklara doğru bilgiler verecek şekilde olmalı, olumlu sosyal becerilerini geliştirecek ve evrensel değerlere uygun dünya görüşü geliştirmesini destekleyecek nitelikte olmalıdır (Tür ve Turla, 2005, s. 40; Ersoy vd., 2006, s.171; Gönen vd., 2013, s. 11). Kitaplarda çocuklara iletilmek istenilen mesajların çocuklara çocukların ilgisini çekebilecek kadar merak uyandırıcı nitelikle olmalıdır. Konu seçimi yapılırken çocuğu mutlu edecek, eğlendirecek içeriğe sahip olması ve olumsuz mesajları barındıracak onu üzecek ya da karamsarlığa sürükleyecek öğelerden uzak durulmalıdır. Ayrıca konu seçimi, çocuğa ulusal değerlerin kazandırılmasının yanı sıra, evrensel değerlerin benimsetilmesi açısından da önemlidir (Şirin, 2000, s. 205; Kıbrıs, 2010, s. 41).

Kahramanlar-Karakterler: Resimli çocuk kitaplarından konudan sonra en önemli role sahip ve kitaplar için vazgeçilmez unsur olan kahraman ve karakterler öğeleri bulunmaktadır. Kitapların içeriğini konu ile oluştururken kahraman ve karakter aracılığıyla mesaj iletilmektedir. Kitaplarda geçen karakter TDK'a göre farklı anlamlarda tanımlamalar yapılırken en belirgin tanım olarak "bireyin kendine özgü yapısı, onu başkalarından ayıran temel belirti ve bireyin davranış biçimleri olarak tanımlanmaktadır. Eser içerisinde yer verilen karakter tanımı ise; eserde duygu, tutku ve düşünce yönlerinden ele alınan kimseler olarak tanımlanmaktadır. Kahraman ise; bir olayda önemli olan kimse olarak tanımlanmaktadır (TDK https://sozluk.gov.tr/).

Tanımlardan da anlaşılacağı gibi kahraman olayın merkezindeki kişi iken, karakterler yine eserde yer alan çatışma ve kurgunun nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Kahraman ve karakterler çocuk kitaplarında çocuk ile etkileşime girerek onların özdeşim kurmaları sağlar. Çocuklar kitaplarda geçen kahramanlar ile yeni yaşantılar kazanmasına ve toplum içindeki insanları anlamaya çalışır. Bu nedenle kitaplardaki karakter ve kahramanların özenle oluşturulmalı ve örnek oluşturacak davranışlar şeklinde sergilenmelidir. Bu öğeler çekici özelliklere sahip olmalıdır. Kitaplardaki kahraman ve karakterlere üstün özelliklere yer verilmemeli, abartılma öğelerine dozunda yer verilmeli, anlaşılması zor olan olumsuz davranışa sevk etmeyecek ve yaşamın değerlerine ters düşmeyecek şekilde karakterleri kullanmaya özen göstermelidir. İyi nitelikte hazırlanılmış kitaplardaki karakterlerin iyi özelliklere sahip kahramanlar özdeşim kurarak sorunları çözmeye dair ipuçları öğrenir ve böylece güven duygusu gelişir. Okul öncesi çağdaki çocuklar için hazırlanan kitaplarda az sayıda kahramana yer verilmelidir (Fang, 1996, s. 131; Şirin, 2000, s. 205; Tür ve Turla, 2005, s. 40; Ersoy vd., 2006, s.174; Kıbrıs, 2010, s. 42).

Dil ve Anlatım: Resimli çocuk kitaplarının konusu ve içeriğinde kullanılan sözel anlatımlar ve görsellerin uyumu etkin bir öğrenme sağlar. Kitapta verilen mesajların yanı sıra yazarın olayları anlatırken kullanmış olduğu cümle yapısı seçtiği kelimeler çok önemlidir. Bu sayede hikâyelerin içinde anlatılan olaylar, onların etkisi ve verilmek istenen mesajlar dinleyene çok kolay yansıtılır. Çocuklar kitaplarda verilmek istenen düşüncenin veya öğretilmek istenen kavramın uzun uzun örneklendirilerek hareketli, faaliyete dökülebilecek olaylarla anlatılmasından çok hoşlanmaktadırlar. Bu nedenle odaklanma süreleri de göz önünde bulundurularak uygun metinlerle yazılmış ve dinleyen çocukların anlama ve anlatma becerisini pekiştirecek metinler seçilmelidir. Çocuklar için hazırlanan kitaplardaki metinler ana dilden uzak ve gereksiz kelimelerden oluşmamalı. Metinlerin kulağa hoş gelen ritmik özelliği olması ve metin içinde ses tekrarlarına yer verilmesi çekiciliği artırmaktadır. Betimlemeler az, resimler çok olmalıdır (Şirin, 2000, s. 212; Tür ve Turla, 2005, s. 45; Ersoy vd., 2006, s. 175; Kıbrıs, 2010, s. 42; Gönen vd., 2013, s. 11).

2.2.4. Kitap – Çocuk İlişkisi

Çocuklara kitapları sevdirmek, neslimizin devamlılığını sağlamak geleceğimiz olan çocuklarımıza miras bırakabilecek en değerli hazinemizdir. Bu geleceği sağlam temellere oturtabilmek için çocuk kitap ilişkisinin kuvvetli olması ve etkiletişimin daimi olması gerekmektedir. Yayınevlerinden çıkan kitaplar her kitledeki ve her yaştaki okura seslenirken çocuklara seslenilecek kitaplarda içerik biçimsel ve bulunduğu gelişim dönemine hitap etmesi gerekmektedir.

Geleceğimizin yapı taşları olan çocuklarımız; bütün dünya edebiyatlarında ve özellikle eğitim içerikli yayınlara özel bir verilmeye başlanmıştır (Çıkla, 2005). Yavuzer'e (2001) göre çocuk kitaplarının; çocuğun bilişsel, duygusal ve sosyal alanda gelişme kaydedebilmesi için önemli bir uyarıcı olduğunu ve bu nedenle çocuk kitaplarının çocukların kişilik gelişimine katkı bulunacağını belirtmiştir. Sınar'a (2006) göre resimli çocuk kitapları; çocukların yaşam deneyimlerine, ilgi ve ihtiyaçlarına, algılama düzey ve gelişim alanlarına uygun bütün nitelikli metinleri kapsamaktadır

Çocuğun kişilik gelişimi üzerinde büyük rol oynayan resimli çocuk kitapları ve hikâyeler önemli yer tutmaktadır. Gönen'e (1993) göre; çocuk edebiyatımızın olmazsa olmazları masal ve hikâye kitapları önemli yer tutmaktadır. Buna göre hikâye okumanın üç hedefi olduğu belirtmiştir. Bunlar;

- Her kitabın kendine has kültürün edebiyatını çocuklarla tanıtmak
- Çocukların sahip oldukları bilgiyi pekiştirmek, yeni bilgiler örgütlemesine imkân sağlamak ve bu bilgi arayışlarına sevk etmek
- Çocukların dil becerileri ile olan bağlantısını kitaplar aracığıyla geliştirmek

Yetişkin dünyasının merkezinde yer alan çocuklar dünyayı anlamak anlamlandırmak için sürekli olarak ya dünyayı kendisine uydurmaya çalışmakta ya da kendisi dünyaya uyum sağlamaktadır. Erken çocukluk döneminde kitaplarla tanışan

çocuk ilk etapta yetişkin yardımına ihtiyaç duymakta iken bu durum zamanla çok iyi hazırlanmış kitaplarda yardıma daha az ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir. Sofuoğlu'na (1979) göre çocuk kitaplarını oluşturan resimlerin, canlı bir rol sahibidir ve kitabın çocuklara ulaşması için olmazsa olmazlar arasındadır. Haktanır ve Gürkan (1997) çocuk ile kitap ilişkini; "Okulöncesi dönemden başlayarak süregelen ve onların dış dünyada gerçekleşen olaylar ile tanıştıran ve çocukların dünyaya açılan pencereleri" olarak tanımlamaktadır. Burada da kitapların çocuklarımız için dış dünyayı anlamlandırmada çok önemli rolü olduğunu görmekteyiz. Bu yüzden erken yaşta tanışılan resimli çocuk kitapları çocukların tüm gelişim alanlarının yanında ifade etme becerisini de geliştirmekte ve sosyal yönden toplumda yer edinmesini sağlamaktadır.

2.2.5. Kitapların Çocuk Gelişimine Etkisi

Teknoloji çağının gelişmesi ile birlikte kitle iletişim araçlarını kullanma oranımız artarken bunların yanında kitaplarımız önemi de çağdaş insanlarımız için önemini korumakta ve bu özelliğini sürdürmektedir. Çocuklarımızın ilk sosyal çevresi olan aile ile birlikte kitaplarla tanışma olanağı bulunurken özellikle bu artışın okul öncesi dönemde kitaplarla daha fazla keşfetme ve zengin iç dünyaya girmesinin yüksek olduğu görülmektedir. Bu keşiflerin bir yetişkinle paylaşılması durumunda kitaplar, çocuğun yaşam dünyası için vazgeçilmez unsur haline gelir (Şirin, 1994).

Çocuk dünyaya gözlerini açtığı yaşamın ilk yıllarında çevreyi anlamaya, insanları tanımaya ve öğrenme isteği doğrultusunda çevresiyle etkiletişime girer onlarla iletişim kurmak ister. 0-6 yaş dönemdeki çocukların öğrenme istekleri ve ihtiyaçları kitapları ile desteklenerek etkiletişim içine girmeleri sağlanmalı ve bu şekilde bir üst gelişim evrelerinin niteliğini etkileyecek şekilde yüksek bir duyarlılık kazanacaktır (Sever, 2008).

Kitaplar büyük yaş gruplarında olduğu gibi küçük yaş gruplarının da zihinlerini ve duygularını besler ve onların dış dünyaya anlamalarına, başkalarının duygularını hissetmeye ve bildiklerine daha farklı gözle bakmaya teşvik eder (Goins, 2004)

Çocukların kitaba olan ilgi ve alakalarının konuşmadan önce başlamaktadır. Tanju'a göre (2010), 0-3 yaş arasındaki çocukların resimli kitap okuma deneyimlerinin yaşatılması ile onlarla etkiletişim içinde olması çocukların hem dil gelişimine katkı sağladığını ve hem de dil gelişimini hızlandırdığı vurgulamaktadır.

Tanju'a (2010); Erken yaşlarda resimlik çocuk kitapları ile tanışmak, onun gelecekteki tüm yaşamını etkilediği belirtmektedir. Çocuk, erken yaşlarda ne kadar çok kitap ve edebiyat ile karşı karşıya gelirse çocukların okuma alışkanlığını kazanması, dil gelişimi geliştirmesi, kendini ve çevresini tanıması o kadar kolay olacaktır (Gönen ve ark. 2016). Bu şekilde küçük yaşta okuma alışkanlığı kazanan çocukların düşünme, dinleme, konuşma yeteneklerinin gelişmesini ve bunu takip ederek ve kelime hazinesinin artması ve buna paralel olarak zekâ düzeyi gelişmektedir.

İlk çocukluk çağı içinde olan 2-6 yaş dönem çocukları anadilini, duygu düşüncelerini anlatmayı ve çevresiyle paylaşımda bulunmayı aile ortamında öğrenirken bunların yanında renkli oyuncaklara karşı ilgi duymaya başladığı görülür. Bununla beraber tanıdığı fakat isimlerini bilmediği bazı obje ve görseller ile ilgili bir şeyler anlatmaya çalışır. Alıcı ve ifade edici dil becerilerini geliştirmek için çocuklara kendi dünyalarını yorumlatabilecek resimli kitaplar sunulmalıdır. Bu şekilde çocuk önce yakın çevreden başlayacak şekilde öncelikle kendisini, çevresini ve doğayı tanımaya başlayacak bu şekilde kişiliğini oluşturacak ve bundan memnun olacaktır (Kıbrıs, 2006).

İşlem öncesi dönem çocuklarında somut düşünce ve zengin hayal gücüne sahip oldukları bir dönemdir. Bunu işlem sonrası dönem takip ederek çocuk soyut düşünmenin temellerini atar. Okul öncesi dönem çocuklarında somut düşünme biçiminden soyut düşünce biçimine doğru bir geçişin ve hayal ile gerçek arasında bir bağlantı kurması, bu gelişim dönem özelliklerini dikkate alınarak hazırlanmış iyi nitelikti kitaplar sayesinde gerçekleşmektedir (Yörükoğlu, 1980; Akt: Tür ve Turla, 1999).

Oyun çağında olan çocuk için resimli kitaplar, ileriki yaşamında okumaya karşı olumlu bir tutum sergilemesi ve alışkanlık oluşturması açısından, öncelikle bir oyun

materyali olarak kullanırken sonralarda yönlendirici bir materyal olarak önemli bir yere sahip olduğunu farkına varacaktır. Çocukların fiziksel ihtiyaçlarının yanı sıra duyuşsal olarak da beslenmesi ve bunu da resimli çocuk kitapları aracılığıyla sağlamak büyük bir önem arz etmektedir. Çocuklar yetişkinleri ile iletişimi kitaplar aracılığıyla sağlarken yetişkinlerin de çocuklarla birlikte kaliteli zamanların resimli kitaplar sayesinde gerçekleştirmektedir. Çocuğa anlatılan bir hikâyenin, masalın veyahut karmaşık olmayan bol resimli bir kitabın çocuk için dikkat çekici bir pozisyona geçecek ve okumaya karşı ilgi uyandıracaktır (Kıbrıs, 2006).

Çocuk dünyası gereği canlı renklerde ilgi çekici nesneler dikkatlerini daha fazla çektikleri görülmüştür. Bu dönemdeki canlı oyuncaklar çocuklar için daha çok daha dikkat çekici unsur olarak görüldüğü için kitapların ciddi rakipleridir. Bu nedenle çocuklar kitaplarla erken bir şekilde tanıştırılıp oyuncaklardan ayırabilecek kadar ilgi çekici olması gerekmektedir.

Okuma yazma bilen çocuklar için kitapların isimleri ve konuları ile dikkat çekici olurken okul öncesinde dönem çocukların da böyle bir durumun söz konusu olmamaktadır. Bu dönem çocukları için resimli çocuk kitaplarının içeriğinde ve resmedilmesinde mümkün olduğunda çok resim ve az metin olacak şekilde hazırlanmış olması gerekmektedir (Alpay ve Anhegger, 1975; Çolakoğlu, 1998; Akt: Tür ve Turla, 1999). Renklendirmenin soluk yerine canlı ve dikkat çekici özellikte olması ilgi çekiciliğini arttıracaktır. Bazen siyah-beyaz resmetmenin canlı renkler yerine kullanılması eseri daha değerli kılabilmektedir. Önemli olan resmin yerinde ve doğru bir şekilde kullanılmasıdır (Oğuzhan, 2010). Bir çocuk kitabının ruhsal ihtiyaçlarını karşılarken zevkle okuması ve bununla iletişim kurması oldukça önemlidir (Şirin, 1994).

Resimli çocuk kitapları çocukların yaş düzeyine ve ruhsal duygu durumlarına hitap edici özellikleri yansıtacak şekilde olmalıdır. Kavram öğrenmeyi kolaylaştırırken resim okumayı hızlandıran çocuk kitapları fotoğrafa benzememeli, hayal gücüne seslenebilecek şekilde kompozisyon oluşturmalıdır. Zengin hayal gücüne sahip olan çocukların gerçek ile hayal arasında köprüler kurması destekleyici nitelikte kitapların seçimi ile katkı sağlamalıdır.

İfade edici dil, çocukların kitap içeriğindeki temayı görsel olarak algılaması ve bunu yetişkinin yazılı anlatımla birlikte hayal dünyasına yansıtması önemli bir işleve sahiptir. Kitaplardaki resimlerin çocuklar için anlatılanı daha rahat ve kolay anlamasını resim ve yazının aynı sayfada yer alması ve farkındalığı kazanması da bu konuda önem arz etmektedir. Okul öncesi resimli çocuk kitaplarında bu durum daha fazla ön plana çıkmaktadır (Abacı, 2003). Resimli çocuk kitaplarındaki resimler görsel olarak önemli bir fonksiyonu yerine getirirken yazıyla birlikte düşünüldüğünde anlamı bütün şekilde tamamlayan, açıklayan ve yeni anlamlar sunan bir uyaran haline gelir (Sever, 2008).

Gelişmiş ülkelerin çağdaş eğitimleri gereğince resimli çocuk kitaplarını etkili bir öğrenme yöntemi üzerinde durdukları yine bunu takip eden dergi ve çizgi filmlerin de bilimsel yaklaşımlarla birlikte ele almışlardır. Çocukların algı ve beğenilerini etkileyen iyiyi, kötüyü, güzeli ve çirkini gibi değerleri ayırt etmesini bilerek toplumun dinamiğini oluşturur. Erken yaşlarda başlanan kitap okumalarını bir tutku haline getirerek devamlılığının sağlanması toplumun temellerinin sağlam olmasını da katkı sağlayacaktır. (Akt: Tür ve Turla, 1999).

Erken çocukluk döneminde tanışılan resimli çocuk kitapları çocuk ve kitap arasındaki etkiletişimi duygu ve düşünsel olarak eğitim sürecini etkili ve verimli kullanma sürecini oluşturmaktadır. Okuma ve yazma eylemlerine başlamadan önce kitaplarla olumlu ilişkilerin kurulması okuma eylemini de olumlu olarak etkileyerek hayat boyunca devam edilmesinde ve duyarlı, düşünen bireyler yetişmesini sağlamakta ve kitapla kurulan etkiletişimin verimli olarak sürdürülmesine olanak sağlar. Öğretmenler için çocuklardaki bu kitap gereksinimleri; eğitim bir parçası olarak görmekte ve bunun yanında okul hayatı başlamadan önce çocuğun içinde bulunduğu ve yetişkinlerin dünyasını tanıması ve buna uyum sağlayıp sosyalleşme sürecinin bir parçası olduğunu söylemektedirler (Sever, 2008).

Araştırmalar incelendiğinde resimli çocuk kitaplarının çocuklar için önemi sıkça vurgulanmakta iken normal gelişim göstermeyen çocuklar içinde olumlu etkiler bırakmış olduklarını görülmüştür. Farklı gelişim gösteren çocuklar içinde kitapların dil, bilişsel, ahlaki, sosyal, fiziksel ve duygusal gelişimlerini olumlu yönde

etkilediklerini ve kitaptaki karakterlerle olumlu duygusal bağ kurdukları tespit edilmiştir (Akt: Dağlıoğlu ve Çakmak, 2009).

Çocukların gelişimlerine bağlı olarak küçük yaşlarda dar çevre alanı içinde tamamıyla kişisel olan çocuğun ihtiyaçları zamana bağlı olarak genişler ve toplumsal nitelik kazanır. İhtiyaçlarını olumlu yöne kanalize etmeye çalışan çocuk, kişisel mutluluk ve toplumsal onay arasındaki hassas dengeyi dikkatli bir şekilde sürdürmenin yollarını arar. Bu konuda doğrudan ve dolaylı olarak çocuk gelişimine katkı sağlayan en büyük destekçisi Resimli Çocuk Kitaplarıdır (Arbuthnot,1975).

Eğitim hakkı ve çocukların kitaplarla ilişki kurması her çocuğun hakkıdır. Buna okumayı bilmiyor olsa da konuşmada güçlük çekiyor olsa da bu durum değişmezlik taşımaktadır. Çocukların dil gelişimine katkı sağlayan kendini tanımasına fırsat veren kelime ve resim dünyasına giriş yapan ve bu dünyada kendisini bulmasına imkân sağlar. Bununla birlikte kültürel deneyim ve sanatsal değerleri kazanmasına da fırsat vermektedir (Alpay, 1985, Akt. Konar, 2006).

Her çocuk özeldir ve her çocuk şahsına münhasır bir varlıktır. İçinde bulunulduğu dönem özelliğine göre çocuklar bireysel özelliklerine ve ilgilerine uygun yönlendirmelerin yapılması önemlidir. Kendilerini keşfetme ve özerkliklerini kazandıkları dönem olan okul öncesi yönlendirme ve rehberlik için en uygun olunan dönemdir. Pedagoglar fiziksel, duygusal ve bilişsel gelişimlerini bazen tek gelişim alanları ile gelişirken bazen de bu gelişimin bir arada bir uyum içinde geliştikleri görülmekte ve bu gelişim de oldukça hızlı bir seyir izlemektedir. Çocuk okuma yazma öğrenmeden önce kitabı nasıl kullanacağı ve etkileşim içine girebileceğini öğretilmek isteniyorsa, bu ilişki 6 yaşına kadar sistemli bir şekilde sürdürülmesi gerekmektedir. Bu şekilde okuma yazma deneyimleri bir zevk halini alacak ve 6 yaşına kadar düzenli bir kitap ilişkisi içinde olarak dış dünya algılar. Bu bağlantıyı Haktanır ve Gürkan; "Okulöncesi dönemden başlayarak çocuklar dış dünyayı ve dış dünyadaki olgu ve olayların büyük bir kısmıyla kitaplar aracılığıyla tanırlar. Bu şekilde kitaplar çocuklar için dünyaya açılan pencereleridir" (Haktanır ve Gürkan, 1997) şeklinde ifade etmektedir. Buradan da anlaşılacağı gibi resimli çocuk kitapları okul öncesinden

başlayacak şekilde evimizin pencereleri veyahut kapılarımızı açan birer anahtar vazifesi görmektedir.

Resimli çocuk kitaplarının en önemli özelliklerinin resimlerden oluşması ve çocuklarda bu resimler sayesinde yaşadıkları dünya ile ilgili konuları hareketli bir biçimde öğrenme olanağı da sağlanmış olur. Ayrıca kitaplarda kullanılan görseller her yaşa uygun özellikte olmalıdır. Resimli çocuk kitapları sayesinde çocuklar konuş ve düşünme becerileri gibi birçok becerilerini geliştirmiş olurlar. Çocuk kitaplarındaki resimleme sayesinde farklı dünyaları da öğrenmiş olup beraberinde kitap okuma kültürü ve alışkanlığının yanı sıra yeni kavram farklı kelimeler öğrenmiş ve bu kavramları resimlerle bütünleştirmeyi, ilişkilendirmeyi öğreneceklerdir. Yaş grubu değişip ilköğretim çağına geçildikçe okulöncesi çocukların ilgilerinin değişti görülmektedir. Canlandırması dönemden çıkan çocukların hikâye ve masallarla hayal gücü ve gerçek üstü döneme doğru geçtiği görülür (Mardi, 2006).

İnsanın hayatında okul dönemi önemli bir yer tutmakta ve okul sonrası hayatında ise başarılı bir birey olmak veya başka insanlarla olan iletişimlerinin hangi yönde olacağı ve devam edeceği ve yapmış olduğu seçimlerle nasıl bir aile kurup hayatına devam edeceğini belirleyen kişiliğinin ve alışkanlık gibi değerleri okul öncesi döneminden başlayarak oluştuğu bilinmektedir (Dadson, 1997).

Erken çocukluk yıllarında çocuk gelişimi ve eğitimi ruh sağlığı uzamlarının da oldukça önem arz eden bir dönem olduğu konusunda ortak görüşte olduklarını belirtmişlerdir. İnsan doğumu ile bedensel, zihinsel ve duygusal olarak birlikte var olmaktadır. Zihinsel güç ve yeteneklerin gelişmiş bir kişiliğe dönüşebilmesi için elverişli koşuların daha zengin ve belirgin çizgilerle kendini bulacakları imkânlara sahip olmaları gerekir. Çocuk yetiştirmek mühim bir konu olduğundan çocuğun gelişimini etkileyecek bütün hususların çok iyi bilinmesi gerekir ve çocuklar her zaman örnek bir model olmak gereklidir. Aile içinde ilk eğitimini almaya başlayan çocuk, çevresiyle girdiği etkileşimle birlikte öğrenir ve eğitilir. İnsanların çocukluk, gençlik, yetişkinlik ve yaşlılık dönemlerindeki zihinsel ve duygusal gelişimini etkileyen önemli unsurlardan biri olan kitap ve dolayısıyla çocuk edebiyatı, bu etkileşimin önemli ögelerinden biridir (MEB, 2013).

2.3. Resimli Çocuk Kitapları İle ilgili Yapılan Bilimsel Araştırmalar

Resimli Çocuk Kitap ile ilgili Yapılan çalışmaların yıllara göre araştırmaları araştırılmıştır.

Resimli çocuk kitapları üzerine yapılan ilk araştırmalar literatür taranarak araştırıldığında karşımıza çıkan ilk araştırmaların 1993 yılında başladığını göstermektedir. Uzmen (1993); "1970-1993 yılları arasında basılmış Türkçe ve İngilizce Resimli Hikâye Kitaplarının Konu Yönünden İncelenmesi" konulu araştırmasında 1970-1993 yılları arasında basılmış İngilizce ve Türkçe resimli hikâye kitaplarının konu yönünden inceleyerek karşılaştırma yapmak ve Türkiye'de basılmış resimli hikâye kitaplarındaki konu çeşitliliğini ortaya çıkarmak amacıyla planlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 1970-1993 yıllan arasında basılmış, özel ve resmi anaokullarında, kütüphanelerde, özel koleksiyonlarda ve piyasada bulunan ve random yöntemiyle seçilmiş olan 125'er adet Türkçe ve İngilizce olmak üzere toplam 250 resimli hikâye kitabı oluşturmuştur. Araştırmacı tarafından hazırlanan "Kitap Kayıt Forumu'na kayıt edilip konular saptanarak "genel konu listesi" hazırlanmıştır. Araştırmanın sonucunda Türkiye'de yayınlanan resimli hikâye kitaplarında konu çeşitliliği düşünülenden yetersiz ve az olduğu ortaya tespit edilmiştir.

Uzmen (2001) yapmış olduğu bu araştırma ise; okul öncesine devam eden altı yaş çocuklarının prososyal davranışlarından olan yardım etme ve paylaşım da bulunma davranışlarını konu alan resimli çocuk kitapları ile desteklenip desteklenmediğini belirlemek için planlanmıştır. Deneysel bir çalışma olup çalışmanın örneklemini resmi ve özel bağımsız anaokullarına giden altı yaş grubu çocuklarından 40 öğrenci seçilerek oluşturmaktadır. Yapılan ön test ve son testte çocukların yardım etme ve paylaşma davranışlarını değerlendirici gözlemlerde bulunmuş ve kayıt altına alınmıştır. Çocukların ailelerine ve eğitimcilerine paylaşma ve yardım etme davranışlarını içeren soru formu verilmiştir. Deney ve kontrol gruplarına iki hafta boyunca sekizer tane resimli kitap okunmuştur. Deney grubuna dörderli olarak yardım etme ve paylaşma ile ilgili kitaplar okunmuş ve hikâyeler ile ilgili sorular sorulmuş olup Kontrol grubuna ise prososyal davranışlardan farklı konular içeren kitaplar okunmuş ve sorular sorulmuştur. Araştırmanın sonucunda, deney grubuna okunan resimli kitapların

çocuklar üzerinde yardım etme ve paylaşma davranışlarına etkisi olduğu, verilen eğitimin kız çocuklarının yardım etme davranışları, erkek çocukların ise paylaşma davranışları üzerinde daha etkili olduğu saptanmıştır. Aileler ve eğitimcilere yöneltilen sorulara verdikleri cevaplar arasında tutarlılık olmadığı, aile ve eğitimcilerin ifadeleri ile çocukların davranışları arasındaki uyumun düşük olduğu belirlenmiştir.

2002, 2003 ve 2004 yılları arasında resimli çocuk kitapları ile ilgili herhangi yüksek lisans ve doktora çalışmalarının yapılmadığı görülmektedir.

Işıtan (2005) bu araştırmada; Türkiye'de Türkçe basılmış yerli ve yabancı resimli çocuk kitaplarının benlik kavramıyla ilgili mesajların olup olmadığını analiz etmek için planlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 1980-2003 yılları arasında basılmış olan, özel koleksiyonlarda, kütüphanelerde ve piyasada bulunan ve random yöntemiyle seçilmiş 195 yerli kitap ve 45 çeviri olmak üzere toplam 250 kitaptan oluşturmuştur. Seçilmiş olan kitapların öykü özelliğinin olmasına dikkat edilmiştir. Seçilen Kitaplar, araştırmacı tarafından hazırlanmış "Benlik Kavramı Konuları Kontrol Listesi" ile değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda; kitaplarda en fazla işlenen konusunun akran ve çevre ilişkileri olduğu, en az ise akademik durum ve fiziksel görünüm olduğu saptanmıştır.

Toksöz (2006); 5-6 yaş grubu çocuklarına yönelik çocuk kitaplarının dil gelişimi ve anlambilim açısından araştırma yapılmıştır. Araştırma da çocukların dilsel gelişimlerini destekleyen çocuk kitaplarının taşıması gereken dilsel ve anlam bilimsel özellikler saptanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın örneklerimi 5-6 yaş grubuna yönelik 30 çocuk kitapları oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda kitap incelemelerinin; 5-6 yaş grubu çocuklarına yönelik hazırlanan kitapların biçimsel ve içeriksel özelliklere öncelikle dikkat edildiği görülmüştür. Tüm bunların yanında dilsel gelişimi güçlendiren ve çocukların yeni anlam kazanımlarıyla anlam bilimsel yönden de destekleyen, nitelikli kitapların yayınlanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Sıçrar (2006) tarafından; Resimli Çocuk kitaplarındaki resimlemelerinde beden dilinin nasıl kullanıldıkları üzerine araştırmasını yürütmüştür. Bu araştırmada, resimli çocuk kitapları beden dili yönünden ele alınacak şekilde resimlemelerde

kullandıkları figürlerin jest ve mimikleri ile hikâyelerin içeriğine dâhil olması durumunda, anlatıma kattığı olanaklar incelenmiştir. Çalışmanın I. Bölümünde, kitabın doğuşu ve kronolojik gelişimi resimli kitaplar ön planda olacak şekilde ele alınmıştır. II. Bölümde, beden dili üzerine yapılan araştırmalar üzerine durulmuştur. III. Bölümde çocuk ve kitap ilişkisi incelenmiş ve çocuğun zihinsel, psikolojik ve sosyal gelişimi açısından resimli çocuk kitaplarının yeri araştırılmıştır. IV. Bölümde beden dilinde ortaya çıkan tasarım sorunları ve bu sorunların giderilmesi açısından çizerin rolü incelenmiştir. V. Bölümde, beden dilinin resimlemelerdeki kullanımına ilişkin elde edilen verilerin ışığında, bir resimli çocuk kitabı uygulaması ve bu uygulamanın analizi yer almaktadır. VI. Bölümde, yapılan araştırmalar ışığında, resimli çocuk kitaplarında resimlemelerinde karşılaşılan, beden dili kullanımına ilişkin sorunlar ele alınmıştır ve Resimli çocuk kitabı uygulama sonuçlarının, okul öncesi öğrencileri ile yürütülen bir anket çalışmasının verileri ışığında değerlendirilmesi yer almaktadır.

Gündüz Sağlam (2007) araştırmasında; anne babaların ve öğretmenlerin okul öncesi dönemine ait çocuk kitaplarını nasıl değerlendirdikleri ve bu kitaplarda hangi özellikleri dikkate almaları gerektiği konusunda görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada genel tarama modeli kullanılmıştır. 2006-2007 eğitim öğretim yılı ile sınırlandırılmıştır. Araştırma evreni; Afyonkarahisar ilindeki anasınıfı ve bağımsız anaokullarında çalışan öğretmen, usta öğretici ve öğrenci velileri oluşturmaktadır. Toplamda 88 kuruma ulaşılmış olup toplam 137 öğretmen ve bu okullardaki öğrenci velileri araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmacı tarafından geliştirilen çocuk kitaplarına yönelik görüşlerini belirlemek için 27 soruluk anket formu kullanılmıştır. Araştırmalar sonucunda Lisans mezunu olan öğretmenlerin, lise mezunu olan öğreticilere göre kitabın çocukta istenilen davranış değişikliği sağlaması konusunda daha olumlu düşüncelere sahip olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin meslekteki yıllarına göre çocuk kitaplarını değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık görülmüştür. Resmi kurumlarda çalışan velilerin, diğer mesleklere sahip olan velilere göre kitap seçimi konusunda daha hassas oldukları ve detaylara daha çok dikkat ettikleri sonucu ortaya çıkmıştır. Okul öncesi dönemde olan anne-babalarının cinsiyetleri ile çocuk kitaplarını değerlendirmeleri arasındaki farklılıklara

bakıldığında babaların kitap seçimi konusunda annelere göre daha az duyarlılık gösterdiği ortaya çıkmıştır.

Kıran (2008) bu araştırmasında; okulöncesi çocuklarına yönelik hazırlanan masal ve öykü kitaplarında geçen iletişim engelleri nasıl ele alındığını göstermek için ele almıştır. Araştırmanın evreni masal ve hikâye kitapları oluşturmaktadır. Örneklemini ise rastgele örnekleme yöntemi ile seçilmiş kırk dört masal, elli altı öykü kitabı oluşturmaktadır. Elde edilen veriler betimsel analiz yönteminden doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmanın sonunda okulöncesine yönelik hazırlanan masal ve hikâye kitaplarında geçen iletişim engelleri, kitaplardan direk alıntı yapılarak listelenmiş, bu ifadelerin çocukların içinde bulunduğu dönemin gelişim özelliklerine uygun olup olmadığı şeklinde yorumlanmıştır.

Saçkesen (2008); okul öncesi öğretmen ve ebeveynlerine yönelik uzman görüşü alınarak hazırlamış olduğu "Okul Öncesi Öğretmeninin ve Ebeveynlerin Çocuk Kitabı Seçim(3-6 yaş) Kriterleri Ölçeğinin geçerlik ve güvenirliği yapılmış olup çocuk kitaplarının belirlenmesinde kullandıkları kriterlerin ne olduğunu tespit etmek için yapılan bir çalışmadır. Ölçek 21 sorudan oluşmaktadır. Bunun yanında öğretmen bilgileri için 7,ebeveyn bilgileri için 6 sorudan oluşan kişisel bilgi formu da kullanılmıştır. Araştırma Samsun ili ve ilçelerindeki anaokulları ve anasınıflarındaki çocukların öğretmen ve ebeveynlerini oluşturmaktadır. Seçkisiz yöntem ile 871 ebeveyn ve 97 okul öncesi öğretmenine ulaşılmıştır. Araştırma doğrultusunda çocuk kitabı seçiminde ebeveynlerin ve öğretmenlerin kriterleri belirlenmeye çalışılmıştır.

Veziroğlu (2009); Türkiye'deki resimli çocuk kitaplarının MEB 2006 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda, 36-72 aylık amaç ve kazanımlar açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubu, 250 resimli çocuk kitabından oluşmaktadır. Veri toplama aracı olarak, MEB 2006 Okul Öncesi Eğitim Programı'nda 36-72 aylık çocuklara yönelik kazanım değerlendirme formu kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, incelenen resimli çocuk kitaplarının, programda yer alan 5 gelişim alanına ait 264 kazanımı % 18.5 oranında karşıladığı belirlenmiştir. Resimli çocuk kitaplarındaki niteliğin arttırılması gerektiğinin ve bu düşük oranın arttırılması konusunda çalışmalar yapılması gerektiğini göstermektedir.

Gülpınar (2010) bu çalışmada; çocuğun gelişimi, resim ve kitapların ilişkisi, illüstrasyon ve tarihi gelişimi, çocuk kitaplarında yayıncının, tasarımcının ve tüketicinin durumu gibi başlıklarla ele alınarak, derinlemesine araştırma yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda çocuklar için, çocuk kitaplarının içeriği ve resimlenmesinde çocuğun yaşı, psikolojisi iç dünyasının da zenginliği göz önünde bulundurularak hazırlanmalıdır. Biz onlara doğru değerleri, gelişmiş hayal dünyalarına sunmayı başarırsak, ülkemiz ve kendimiz için sağlıklı bireyler yetiştirmeyi başarmış oluruz. Bunun içinse ailelere, yayıncılara ve illüstratörlere çok büyük görevler düşmektedir.

Çınar (2011) bu çalışmada; 0-6 yaş çocuk kitaplarında görsel metinlerdeki kahramanların giyim biçimleri, Çocuk Hakları Sözleşmesinin maddeleri göz önünde bulundurularak değerlendirilmiştir. Çözümleme ve betimleme niteliğinde olan bu araştırmanın evren ve örneklemi 0-6 yaş dönemi resimli öykü kitapları oluşturmuş olup 8 yayınevi ve bu yayınevlerinin 2009 yılında yayımladığı 30 kitap yer almıştır. Çalışmada kullanılan kitaplar, 0-2, 3-4, 5-6 yaş gruplarına ayrılarak sınıflandırılmıştır. Bu incelemeler sonucunda kitaplardaki resimlerde kadın kahramanların toplumsal cinsiyet ayrımcılığını önleyen bir yaklaşımla, erkek kahramanların ise daha çok geleneksel bir anlayışla oluşturuldukları görülmüştür. Resimlerdeki yetişkin ve çocuk kahraman giyimlerinin model, desen ve renk çeşitliliği yönünden sığ oldukları ve uzamla örtüşmeyen giyim öğelerinin kullanıldığı belirlenmiştir. Yaş gruplarına göre incelenen kitaplardan 5-6 yaş dönemine ait olanlarda sayısı azımsanmayacak bir bölümünde kahramanların giyim ve eylemleriyle inanç ve düşünce sistemlerine dönük iletiler aktardıkları görülmüştür.

Gönen ve diğerleri (2011) araştırmalarında; 2005-2009 yılları arasında basılmış çeşitli türdeki ilköğretim birinci kademe öğrencilerine yönelik kitapların içerik, resimleme ve fiziksel özellik olarak ne durumda olduğu belirlenmeye çalışılmıştır. Nitel olarak incelenen kitaplarda konu içeriklerinin zayıf olduğu, sosyal mesajların yetersiz olduğu, cilt ve kapakların genel olarak sağlam olduğu tespit edildiği araştırma sonucunda görüşmüştür.

Fırat (2012) tarafından oluşturulan değerlendirme formu içinde 135'i masal, 85'i öykü kitabı olmak üzere 220 kitabı oluşturulan form çerçevesinde incelemiştir.

Ayrıca çocuk kitaplarındaki korku ve şiddet öğelerinin farkındalıklarını belirlemek amacıyla okul öncesi öğretmenlere görüşme formu hazırlamıştır. Araştırma sonucunda korku ve şiddet öğelerinin dünya klasiklerinde olduğu tespit edilirken, öğretmenlerle yaptıkları görüşmeler sonucunda ise; çocuk kitaplarının özellikleri ve içerdikleri konularına yetersiz kaldıklarını ve kitap seçiminde ise dikkatsiz ve umursamaz davrandıkları araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır.

Kalaycıoğlu (2012); 36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerinin neler olduğunu ortaya çıkartmak istemiştir. Araştırmanın örneklemini, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Ankara İl'indeki Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenleri için Türkçe ve İngilizce olmak üzere iki ayrı dilde hazırlanmış anketler kullanılmıştır. Araştırmaya 122'si Türk, 42'si yabancı çocukların ebeveyni olmak üzere toplam 164 ebeveyn; 23'ü Yabancı çocukların öğretmeni ve 39'u Türk çocukların öğretmeni olmak üzere toplam 62 öğretmen üzerinde çalışma yürütülmüştür. Araştırmanın sonucunda Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenlerinin, Türk çocukların ebeveyn ve öğretmenlerine göre resimli çocuk kitabı seçerken, kitapların ve işlevlerini daha iyi bildiği araştırma sonucunda tespit edilmiştir.

Akyol (2012) bu çalışma; Türkçe basılmış yerli ve yabancı resimli çocuk kitaplarında yer alan değerlerin incelenmesini amaçlamaktadır. Araştırma 2003 - 2011 yılları arasında Ankara ili, yerli ve yabancı toplam 250 resimli çocuk kitabından oluşmaktadır. Araştırmacı tarafından geliştirilen "Değerler Kontrol Listesi" kullanılmış olup kişisel, kişiler arası ve toplumsal değerler kategorilerine ait toplam 24 değer yer almaktadır. Araştırmanın sonucunda incelenen resimli çocuk kitaplarında en çok kişisel ve kişiler arası değerlerin olduğu görülürken, en az ise toplumsal değerlerin yer aldığını tespit edilmiştir.

Kılıç (2012); Türkiye de basılmış olan Okul Öncesi çocuklarına uygun resimli hikâye kitaplarında coğrafi kavramların içerip içermediğini analiz etmek ve öğretmenlerin coğrafi kavramları öğretirken resimli çocuk kitaplarını kullanma durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma da tarama modeli kullanılmıştır.

Araştırma 2005-2011 yılları arasında basılmış olan resimli çocuk kitapları ile sınırlandırılmış olup Edirne il merkezindeki anasınıfı, anaokulları, kütüphane ve kitapçılardan rastgele seçilmiş olan 250 resimli öykü kitabı oluşturmaktadır. Uzman görüşü alınarak hazırlanmış olan Kitap Değerlendirme Formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öykü kitaplarında en fazla işlenen kavramın yer, en az işlenen konunun ise harita olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin coğrafi kavramları öykü kitaplarıyla birlikte ne derece kullanıldığı belirlemek için 15 açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Bulgular sonucunda, okul öncesi öğretmenlerinin coğrafi kavramları içeren resimli öykü kitaplarını çocuklara coğrafya eğitimi vermek amacıyla kullandıkları anlaşılmıştır. Öğretmenlerin, okul öncesi dönemde coğrafya eğitiminin olması gerektiğini düşündükleri sonucuna varılmıştır.

Mert, Albayrak ve Serin (2013); İlkokul çocuklarına yönelik çevirisi yapılan kitapların evrensel ölçütleri ne ölçüde barındırdığı, ölçüt örnekleme yöntemiyle farklı yayınevlerine ait 5 kitap seçilerek üzerinde doküman analizi tekniğiyle çalışma yapılmıştır. Çalışmada amaçlanan çeviri eserlerin kendi kültürlerini yansıtma derecelerini bulabilmekte ve kitapların çocukların ilgi ve ihtiyaçlarına hitap edip etmedikleri bulunmaya çalışılmıştır.

Dirican (2013) bu çalışma da; Türk yazarlar tarafından yazılmış olan 3-6 yaş grubu çocukların değer edimine yönelik resimli hikâye kitaplarında yer alan temel insani değerlerin neler olduğunu ve yer verilme sıklıklarını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmanın evren ve örneklemi, 3-6 yaş gurubu çocukları ile bu eserler arasından ölçüt örneklem yöntemi ile seçilen 135 kitaptan oluşturmaktadır. Eserlerde konu olan değerler kodlanarak metin kısımları alt kategorilere ayrılmıştır; resim kısımları ise yalnızca kategorilere ayrılmıştır. Kitapların metin kısımlarındaki toplam cümle %28.69 oranında değer ifade etmektedir. Resim kısımlarında ise tüm resimlerin %53.04 oranında değer ifade ettiği bulunmuştur. Metinlerde en fazla sevgi değerine yer verilirken resimlerde paylaşmak değeri ilk sırada yer almaktadır. Her iki kısımda da barış değeri en son sırada olduğu tespit edilmiştir. Resimli çocuk kitaplarında belirgin işlenen değerlerin yanı sıra cesaret, liderlik, özgüven, sorumluluk, barış gibi

farklı değerlerin de ele alınması çocuğun kişisel gelişimine ve öz saygısının artmasına katkı sağlayacaktır.

Turan (2014) ise araştırmasında, okul öncesi öğretmenlerinin eğitim etkinliklerinde kullandıkları resimli öykü kitaplarının karakter eğitimi, öğretmen görüşü ve uygulamaları açısından incelenmesi amacıyla yapılan tarama modelinde bir çalışmadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Karakter Eğitimine İlişkin Görüş ve Uygulamalarını Belirleme Formu" "Resimli Öykü Kitaplarındaki Değerleri İçeren Kontrol Listesi" ve "Odak Grup Görüşmesi Uygulama Yönergesi" kullanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, 2013-2014 eğitim-öğretim yılında Ankara'da MEB'e bağlı resmi anaokullarından çalışan 245 öğretmen, en sık kullandıkları öykü kitapları ve odak grup görüşmesi için belirlenen 24 öğretmen oluşturmuştur. Araştırma sonucunda öğretmenlerin karakter eğitimi içeren resimli öykü kitapları ile karakter eğitimi verilebileceği görüşünde olduğunu, öykü kitabı ile karakter eğitimi verme konusunda kendilerini kısmen yeterli bulduklarını, etkili bir karakter eğitimi için öncelikle öğretmenin rol model olması gerektiği düşüncesini ortaya koymuştur.

Somer ve Değirmenci (2015); çocuğun gelişiminin ve öğrenme düzeyinin çok hızlı olduğu erken çocukluk dönemindeki eğitim durumunda önemli bir yere sahip olan yazınsal materyaller en az anne, baba ve kardeş kadar etkilidir diyebiliriz. Araştırmanın amacı erken çocukluk eğitimi veren okullardaki çocuklar tarafından beğeni düzeyi yüksek olan 50 kitabın toplumsal cinsiyetçilik yönünden incelenmesidir. İnceleme sonunda kadınlar birçok yönden erkeklere göre daha dezavantajlı bir şekilde sunulmuştur. Geleneksel kadın ve erkek rollerini barındıran bu kitapların aynı zamanda ataerkil yargıyı çocuklara verme durumunda olduğu tespit edilmiştir.

Gündüz Şentürk (2015) bu çalışmada; resimli hikâye kitapları toplumsal cinsiyet üzerine basmakalıp yargılar açısından incelenmiştir. Kitaplarda resimleme özelliklerine ve içeriğe ait cinsiyetçiliği içeren öğelere dikkat çekilmek istenmiştir. Nitel bir çalışmadır. Araştırma da 3-6 yaş grubu için basılan farklı yer, zaman ve yayınevlerinden temin edilen 70 resimli çocuk kitapları incelenmiştir. Veriler

doküman incelemesi yöntemiyle elde edilmiştir. Her bir resimli kitap için kitap künyesi doldurulmuş ve kitaplar "Metin ve Resim İnceleme Formu" araştırmacı tarafından geliştirilerek incelenmiştir. Veriler yazar ve çizer cinsiyeti, kitabın ismi, aile yapısı, meslek, eylem, oyun, oyuncak, ilgi alanı, kişilik özellikleri, mekân, kitaplarda yer alan karakterler, fiziksel görünüş, aksesuar, kıyafet gibi toplumsal cinsiyet ipuçları açısından incelenerek toplanmıştır. Veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda kadın ve erkek cinsiyetinin temsil edilme oranlarının birbirine yakın olduğu, kadınların erkek mesleği olarak düşünülen çeşitli mesleklerde gösterildiği, 3-6 yaş çocuklara yönelik resimli kitaplardaki yazar ve çizer cinsiyetlerinin daha çok kadın olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanı sıra eylem, oyun, oyuncak ve ilgi alanı kodlarında erkekler lehine toplumsal cinsiyet kalıp yargılarının devam ettiği söylenebilir. Özetle resimli kitaplarda kadın ve erkekler için toplumsal cinsiyet kalıp yargıları azalmış görünse de varlığını sürdürdüğü görülmektedir.

Tuncer (2016); Resimli hikâye kitaplarını öğretmen görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Betimsel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından hazırlanan ve uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilen 54 maddeden oluşan "Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Kullanılan Resimli Çocuk Kitaplarının Özelliklerinin İncelenmesi" adlı anket kullanılmıştır. Araştırmanın evrenini, Elazığ il merkezindeki resmi anaokulu ve anasınıflarında görev yapmakta olan 477 öğretmenden rastlantısal seçilen 126 eğitimci oluşturmaktadır. Araştırmada meslek yılı, çalışma süresi, eğitim verilen yaş grubu ve mezun olunan okul türü değişkenlerinde anketin bazı maddelerinde anlamlı farklılık çıkmıştır.

Koç (2016); "Çocuk Edebiyatı" kriterleri açısında masal kitaplarının nitelikleri ve çocuk gelişimine etkilerini araştırmak amacıyla yapılmıştır. Araştırma, 1994 yılı ile 2015 yılları arasında yayınlanan 5-6 yaş anasınıfı kitaplıklarında yer alan 27 adet masal kitabı incelenerek yapılmıştır. Araştırma sonunda masalların olumlu etkilerinin gelişimsel açıdan önemli bir yeri olduğu, bunun yanı sıra olumsuz etkilerinin de olabileceği görülmüştür. Araştırmada masal kitaplarında gerçek üstü karakterlerin sıklıkla yer aldığını, korku içeren öğelere şiddet içeren öğelerden fazla değinildiğini

ortaya koymuştur. Araştırma da incelenen masalların ayrıca soyut kavramlara ve olumsuz davranış geliştirecek öğelere de sık bir şekilde rastlanıldığı tespit edilmiştir.

Sildir (2016); 2013 okul öncesi eğitim programında yer alan sosyal duygusal gelişim alanındaki kazanım ve göstergelerinin resimli hikâye kitaplarının destekleme durumlarını incelemek istemiştir. 17 kazanım ve 53 göstergeden oluşan kitap içeriği bilgi formu ve kitap künye bilgilerini içeren form kullanmıştır. Araştırmanın evren ve örneklemi Amasya il merkezinde bulunan 22 farklı okulun kitap merkezlerinde bulunan 300 kitap incelenmiştir. Araştırma 2014-2015 eğitim öğretim yılı ile sınırlandırılmıştır. Araştırma sonucunda hikâye kitaplarında sosyal duygusal gelişim alanına ait kazanım ve göstergelerini temsil eden ifadelerin dengeli bir seyir izlemediği, bazı kazanımların temsil oranın daha yüksek bazı kazanımların temsil oranlarının da daha düşük olduğu görülmüştür. Hikâye kitaplarında kazanım ve göstergeleri temsil niteliği taşıyan ifadeleri gerçekleştiren karakterlere bakıldığında ana karakterlerin ön planda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Çelik (2016) bu çalışma da; Türkiye'de basılmış olan hikâye kitaplarının Atatürk ve cumhuriyet değerlerinin kitaplara nasıl ve ne kadar bahsedildiği incelenmiştir. Araştırma Ankara ili, MEB'e bağlı ve özel okul öncesi eğitim kurumlarından rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen hikâye türündeki 142 resimli çocuk kitabından oluşmaktadır. Araştırmacı tarafından geliştirilen 'Resimli Çocuk Kitaplarını Atatürk ve Cumhuriyet Değerleri Yönünden İnceleme Formu' kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda resimli çocuk kitaplarının yer alan Atatürk ve cumhuriyet değerlerine oldukça az rastlanmış olduğu tespit edilmiştir. Ülkemizde ki 4-12 yaş dönem çocukları için hazırlanan resimli çocuk kitaplarının niteliklerinin arttırılması konusunda önerilerde bulunmaktadır.

Öztep (2016); Okul öncesi çağı çocuklarına yönelik, dürüstlük konulu, çeviri ve özgün yazılmış Türkçe basılan öykülerde dürüstlük değerine nasıl yer verdiklerini ortaya koymaktır. Araştırma nitel araştırma olup doküman analizi tekniği ile verile yorumlanmıştır. Araştırma 2004 - 2015 yılları arasında basılmış yazarı yerli yabancı okul öncesi çağı çocuklara dönük dürüstlük konulu 21 resimli çocuk kitabı oluşturulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre dürüst olmayan davranış örneklerine

dürüst davranış örneklerinden daha fazla rastlanmıştır. Metinler dürüst olmanın faydası ile olmamanın zararına birbirine çok yakın sayılarda tespit edilmiştir. Dürüst davranmamanın sebep olduğu olumsuz duygulara, dürüstlüğün sebep olduğu olumlu duygulardan daha fazla rastlanmıştır. Metinlerde en sık tekrar eden kelimenin "yalan" olduğu görülmüştür. Bulgular genel olarak değerlendirildiğinde çalışma grubundaki metinlerin çoğunun "dürüstlük ve olumlu sonuçlarından" çok "dürüst olmama ve olumsuz sonuçlarına" vurgu yaptığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ulutaş (2017) bu araştırmasında; resimli çocuk kitaplarının çocuklara göreliğin öğretmen görüşleri açısından incelenmesi amaçlanmıştır. 2015-2016 eğitim yılı olup Malatya il merkez anaokullarındaki eğitimcileri oluşturmaktadır. Uygun örneklem yoluyla 38 okul öncesi öğretmen oluşturmaktadır. Yarı yapılandırılmış görüşme formları kullanarak betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmacı tarafından geliştirilen form kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda, eğitimcilerin, resimlerin içeriği açıkça ortaya koyduğunu, vurgu yaptığını, içerikle uyumlu, açık ve anlaşılır olduğunu belirtmişlerdir.

Deniz ve Gözütok (2017) çalışmalarında; okul öncesi dönem çocuklarına yönelik çocuk kitaplarının ki cinsel eğitim ve cinsel gelişim yönünden incelenmiştir. Araştırma nitel bir araştırma olup söylem analizi ile incelenmiştir. Çocuk kitaplarında olması gereken özellikler ve cinsel gelişimde olması gereken kriterler listelenmiş ve değerlendirilmiştir. Araştırmanın sonucunda çocuk kitaplarında cinsel gelişim ile ilgili konularda kız karakterleri merak eden figür olarak çizildiği cinsiyetler arasındaki olaylarda bir üstünlük ya da eksiklik gibi algılanabilecek olayların geliştiği görülmüştür. Cinsiyet ayrımcılığı içeren meslekler alanında özellikler erkeklerin daha üstün olduğunu nitelendirici mesajların olduğuna rastlanılmıştır.

Koçak (2017) okul öncesi dönem çocukları için 2000 ile 2014 yılları arasında yayınlanmış hikâye kitapların resimleme tekniklerine, içyapı ve dış yapı öğelerini incelemiştir. Araştırma betimsel tarama modelinde olup araştırmacı tarafından " Hikâye Kitabı İnceleme Formu" oluşturmuştur. İstanbul ilindeki üç anaokulu örneklem olarak seçilmiş toplamda 324 hikâye kitabına ulaşılmış ve incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen veriler ışığında Spss 22 programı ile frekans ve yüzde

analizleri gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda hikâye kitaplarında %50 oran ve üstünde yaş gruplarının belirtilmediğinin, talim terbiye kurulu onayından geçilmediği baskı sayısına ve fiyat bilgilerine yer verilmediği bulgusuna rastlanılmıştır. Resimleme özellikleri bakımından kapak resmi ile içeriğin uyumlu olduğuna, renkli resimlerin kullanıldığına ve anlamının güçlü olması ve duygu ifadelerine yer verilmesi incelenen kitaplar arasında ortak özellik olarak gözlemlendiği görüşmüştür.

Güzelyurt ve Özkan (2018) bireyin doğumundan itibaren yaşamının devam edebilmesi için aile tarafından gerçekleştirilen bakım ve destek elzem olmakla beraber dünyadan yaşamın var oluşundan bu yana toplumların değişme süreciyle aile kavramı da bu değişimden etkilenmiştir. Aileyi etkileyen bu değişimler haliyle de aile içinde gelişimini devam ettiren çocuğu da yakından etkilemiştir. Bu değişimlerden boşanma, ölüm, göç türü değişimler erken çocukluk dönemine hitap eden yazılı resim çocuk kitaplarında zor konuları ele alan kitaplar veya olumsuz konular başlıkları kapsamında gruplandırılmıştır. Bu araştırmada, çocuk edebiyatı eserlerinde ailede yaşanan olumsuz değişimlerin nasıl incelendiği üzerinde durulmuştur. 40 resimli çocuk kitabı ile amaçlı örnekleme çalışması yapılmıştır. Verilerin toplanmasında nitel araştırma yöntemi yapılmış olup doküman incelemesi yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesi içerik analizi tekniğiyle olmuştur. Araştırma sonucunda incelemesi yapılan kitaplarının büyük çoğunluğunun pozitif anlatma yönünden yeterli ve uygun olmadığı görülmüştür.

Bencik Kangal, Karaaslan ve Arslan (2018), Okul öncesi dönem çocuklarına yönelik yaptıkları araştırmada resimli çocuk kitaplarında yer alan baba figürünün görsel ve yazılı olarak nasıl gösterildiğini tespit etmek amacıyla bu çalışma yapılmıştır. Araştırma nitel bir araştırma olup elde edilen veriler betimsel analiz yöntemiyle ile incelenecektir. Araştırma sonucunda baba figürünün mekânsal analizi %25,6 ile evin salonunda ve dış mekânda vakit geçirdiği, babanın eylemlerinin dağılımında %34,5 ile çocuğa şefkat gösterdiği, baba karakterinin kıyafetlerinin renk dağılımı olarak %37,5 ile yeşil rengi tercih ettiği araştırmaların sonucunda tespit edilmiştir. Cinsiyet eşitliği ilkesi göz önünde bulundurarak kitaplar yazılmasına aile içi sorumluluk paylaştıklarını gösteren yaz ve görsellerin kullanılmasına, baba figürünün sayısı ve niteliklerinin

arttırılmasına ve meslek seçimi yaparken cinsiyet ayrımından kaçınılması konusunda önerilerde bulunmuştur.

Güzin Topçu (2019), Sosyoekonomik olarak risk altında bulunan yerleşim yerlerindeki okul öncesi kütüphanelerinde bulunan resimli çocuk kitaplarındaki psikolojik sağlamlığı destekleyen ya da riske atan etmenlerin bulunması amaçlanmıştır. Araştırma nitel yöntemlerinden olgu bilim tekniğine göre planlanmıştır. "Resimli Çocuk Kitaplarında Psikolojik Sağlamlığı İnceleme Kontrol Listesi" araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Araştırmanın evren ve örneklemi Ankara ilindeki sosyoekonomik düzeyi düşük olan üç farklı semtten üç farklı okul öncesi kütüphanesindeki 204 resimli çocuk kitabı oluşturmaktadır. Resimli Çocuk kitapları kontrol listesi şeklinde olumlu/olumsuz değil/rastlanmadı şeklinde incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda sosyoekonomik düzeyi düşük semtlerdeki okul öncesi kurumlarında bulunan resimli çocuk kitapları psikolojik sağlamlığın birçok boyutunu desteklemekte yetersiz kalmakla birlikte, riske atıcı etmenleri de içinde bulundurmakta olduğu görülmüştür.

Dülger (2019) araştırma grubunu; Tokat il merkezinde bulunan özel bir anaokulunda 5 yaş sınıfında kayıtlı olan 40 öğrenci oluşturmaktır. Okul öncesi dönem çocuklarında çocuk kitaplarındaki illüstrasyonlarının yaratıcılık ve yaratıcı düşünme becerilerini ne kadar geliştirdiğini, uygulama esnasında resim çalışmalarındaki yaratıcı düşünme performanslarında nasıl bir değişim olduğunu göstermek istemiştir. Araştırma nitel ve nicel verilerin birlikte kullanıldığı karma yöntem kullanılmıştır. Uygulama sürecinde deney grubuna illüstrasyonlar çocuklarda farkındalık yaratacak şekilde okuma çalışmalarını gerçekleştirirken kontrol grubuna böyle bir farkındalık sağlanmadan hikâye kitapları okunmuştur. Araştırma dört hafta boyunca yirmi iki ders saati süresince gerçekleştirilmiş. Araştırma sonucunda deney ve kontrol gruplarındaki çocukların, resim çalışmalarında yaratıcılık ve yaratıcı düşünme becerilerini kullanmalarına ilişkin deney grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir.

Kahraman ve Özdemir (2019) yapmış oldukları araştırmada; resimli çocuk kitaplarındaki toplumsal cinsiyet rollerini incelemiştir. Gündüz Şentürk (2015)

tarafından geliştirilen Resim İnceleme Formu kullanılmıştır. Kitaplarda yer alan karakterlerin olumlu olumsuz kişilik özellikleri, ilgi alanları, meslekler, cinsiyet tercihler, duygusal ve fiziksel özellikleri, giysi renkleri ve aksesuarlar en çok bulundukları mekân ve karaktere ait meslek özellikleri incelenmiştir. Araştırma da çoklu desen kullanılmış olup 100 adet resimli çocuk kitabı araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Formda yer alan soruların her biri kadın ve erkek için kodlanmıştır. Veriler de betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda Toplumsal cinsiyet kalıp yargılarını içerecek çok fazla durum tespit edildiği araştırma sonucunda görüşmüştür.

Ertekin ve Çamlıbel Çakmak (2019) yapmış oldukları Okul Öncesi Eğitim Literatüründeki Resimli çocuk kitaplarına yönelik lisansüstü tezlerin incelenmesi sonucunda Literatür araştırmalarındaki doktora ve yüksek lisans tezlerinin büyük çoğunluğunun nitel araştırma yöntemine göre hazırlandığı tespit edilmiştir. Araştırma da Resimli çocuk kitaplarını değişik açılardan inceleyerek 56 lisansüstü tez çalışmalarının yer aldığı görülmüştür. Bu çalışmalar konu başlıkları olarak incelendiğinde resimli çocuk kitaplarında geçen kavramların ve kitap içeriklerinin incelendiği tez çalışmaları çoğunlukla olmakla birlikte resimli çocuk kitaplarının resimlemelerinin, öğretmen ve ebeveynlerin resimli çocuk kitaplarına yönelik görüşlerinin, kitapta yer verilen değerlerin, resimli çocuk kitaplarının; çocukların sosyal ve dil gelişimleri üzerine etkisinin MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'na uygunluğunun, okuma ve yazı farkındalığına etkisinin incelendiği literatür sonucunda görülmüştür.

3. BÖLÜM: YÖNTEM

Bu bölümde; araştırma modeli, araştırmanın çalışma grubunu, veri toplama araçları, veri yorumlanması ve analizine ilişkin bilgiler yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel bir çalışmadır. Yıldırım ve Şimşek (2013: s. 45) nitel araştırmayı "doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, olguların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma" olarak tanımlanmaktadır. Nitel araştırma türlerinden doküman incelemesi yönteminin kullanıldığı bu çalışmada öncelikle okul öncesi döneme ait resimli çocuk kitapları belirli ölçütler doğrultusunda seçilmiştir.

Araştırmada, literatür taranarak araştırmacı tarafından geliştirilen 3 kategori 13 alt kategori ile toplam 39 kriterden oluşan "Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemleri İnceleme Formu" ile 2000-2020 yılları arasında basılmış resimli çocuk kitaplarından anne baba ve çocuk karakterlerinin yer aldığı 50 resimli çocuk kitabı incelenmiştir.

3.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2000-2020 yılları arasında yayımlanan yerli ve yabancı Okul öncesi dönem çocuklarına yönelik 50 adet resimli çocuk kitapları oluşturmaktadır.

Araştırmanın çalışma grubunu oluşturan kitapların seçiminde belirli ölçüler göz önünde bulundurulmuştur. Bu ölçütler aşağıda ifade edilmiştir.

- Resimli Çocuk Kitapları Okul Öncesi Dönem çocuklarına yönelik olarak hazırlanmıştır.
- Kitapların seçimi Tekirdağ ili Çerkezköy ilçesinde bulunan anasınıfı ve anaokullarının kitap merkezlerinde bulunan Anne Baba ve Çocuk Karakterini içeren kitaplardan seçilmiştir.

- Kitap merkezinde bulunan Resimli Çocuk Kitapların basım yıllarının 2000 ile 2020 yılları arasında basılmış olmasına dikkat edilmiştir.
- Kitaplar, içlerinde yalnızca bir adet resimli öykünün yer aldığı kitaplardır, birden fazla öykü içeren kitaplara yer verilmemiştir.
- Kitaplar, resimli kitap özelliğini yansıtan niteliktedir.
- Okul öncesi dönem çocuklarının dikkat sürelerinin uzun süreli olmadığı göz önünde bulundurularak kısa hazırlanmışlardır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Araştırmanın örneklemini oluşturan dokümanlar olarak ele alınan çocuk kitaplarında verilerin toplanması ve analizi için doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman analizi, araştırmanın hedeflerine yönelik verilere ulaşmada dokümanların incelenmesi ile gerçekleşir (Çepni, 2010). Nitel araştırmalar içinde yer alan doküman analizi, belirli kurallara bağlı kodlamalarla bir metnin veya metinlerin içindeki bazı sözcüklerin veya kavramların daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir tekniktir. Doküman analizinde, amaçların saptanmasının ardından çözümleme kategorilerinin belirlenmesi gerekir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011). Araştırmanın problem durumu; 2000-2020 yılları arasında yayımlanan Okul Öncesi Dönem yaş resimli çocuk kitaplarında yer alan Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerinin incelenmesidir.

3.3.1. Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerini İnceleme Formu

Araştırmada araştırmacı tarafından ilgili literatür taranarak araştırmacı tarafından geliştirilen "Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerini İnceleme Formu" kullanılmıştır. Bunun yanında incelenen kitapların künye bilgilerine de yer verilmiştir.

Kitap Künye Bilgileri; *Kitabın Adı, Yazarı, Resimleyenin Adı Soyadı, Yayınevi, Yayın Yılı, Sayfa ve Kelime Sayısı, Kitabın Konusu, Kitap Karakterinin Türü, Kitabın Kahramanı, Kahramanın Cinsiyeti* ve en son olarak da kitabın Türkiye' de mi yazıldığı yoksa *çeviri* bir kitap mı olduğu sorularına yanıt aranmıştır (EK1).

Araştırmacı tarafından geliştirilen “Anne, Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerini İnceleme Formu” üç ana başlıkta toplanmıştır. Her alt başlık altında 13 adet alt kategorilere ayırılmış olup toplam 39 adet anne baba ve çocuk karakterler eylemlerine yaptıkları vurgu olup olmadığına göre değerlendirilmiştir. (EK2).

Kitap inceleme formu 3 kategori ve 39 alt kategorilerinde oluşmaktadır. Bunlar:

AKE (Anne Karakter Eylemleri), BKE (Baba Karakter Eylemleri), ÇKE (Çocuk Karakter Eylemleri)

AKE1, BKE1, ÇKE1 İletişime/Etkiletişime Yönelik Eylemler

AKE, BKE2, ÇKE2 Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler

AKE3, BKE3, ÇKE3 Aileye Yönelik Eylemler

AKE4, BKE4, ÇKE4 Değerlere Yönelik Eylemler

AKE5, BKE5, ÇKE5 Duygu Durumuna Yönelik Eylemler

AKE6, BKE6, ÇKE6 Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler

AKE7, BKE7, ÇKE7 Mesleğe Yönelik Eylemler

AKE8, BKE8, ÇKE8 Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemler

AKE9, BKE9, ÇKE9 Kural Koymaya / Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler

AKE10, BKE10, ÇKE10 Sağlığa (Önlem Almaya/Koruyucu Tedbire) Yönelik Eylemler

AKE11, BKE11, ÇKE11 Eğitime Yönelik Eylemler,

AKE12, BKE12, ÇKE12 Doğaya Yönelik Eylemler

AKE13, BKE13, ÇKE13 Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler

Resimli Çocuk Kitaplarında yer alan Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerinin İletişime/Etkiletişime, Temel Yaşam Becerisine, Aileye, Değerlere,

Duygu Durumuna, Sosyal Hayata ve Davranışa, Mesleğe, Bireysel Farklılığa, Kural Koymaya / Alışkanlık Oluşturmaya, Sağlığa, Eğitime, Doğaya ve Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemleri ile ilgili vurgunun olup olmadığına var ise eylemleri ifade eden metin ve görsellerinin toplumsal rollerine ne şekilde yer verdiklerini incelenmiştir.

Hazırlanan bu form, formda yer alan maddelerin, uzman görüşleri ile ihtiyaç duyulan olgusal veriler kapsamında ve toplamada yeterli olup olmadıklarını belirleyebilmek amacıyla uzman görüşüne başvurulmuştur ve gerekli olan düzenlemeler akabinde yapılmıştır. Veri toplama aracına son hali verildikten sonra MEB'e bağlı Çerkezköy İlçesinde bulunan random yoluyla seçilmiş anasınıfı ve anaokullarının kitaplık merkezlerindeki resimli çocuk kitapları belirtilen ölçütler esas alınarak seçilmiş ve form bu değerlendirme de denenmiştir.

3.4. Verilerin Analizi

Tekirdağ Çerkezköy ilçesine bağlı anasınıfı ve anaokullarının kitap merkezlerinde bulunan 2000 ve 2020 yılları arasında yayınlanan 3-6 yaş dönemi resimli çocuk kitaplarının Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerinin incelendiği bu araştırmada;

Öncelikle Resimli Çocuk Kitapları içerisinde yer alan Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerine yönelik ifadelerin neler olduğunu ve aile üyelerinin hangi sıklıkta hangi eylemlerine yer verildiğini gösterecektir. Bu ifadelerin her birinin hangi tür eylemler *(İletişim/Etkiletişime, Temel Yaşam Becerisine, Aileye, Değerlere, Duygu Durumuna, Sosyal Hayata, Mesleğe, Bireysel Farkındalığa, Kural Koymaya, Sağlığa, Eğitime, Doğaya ve Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler gibi)* ifadesi olduğu kodlanarak sayılmıştır. Böylelikle her kitaptaki toplam eylemler öğe sayısı ve bunların gruplar içindeki dağılımı elde edilmiş ve özellikleri incelenmiştir. Son olarak kitaplar, resimlerin uygunluğu açısından incelenmiş, resim karakterleri öğeleri aktarma yönünden uygun bulunan ve bulunmayan kitaplar olarak saptanmıştır.

Kitapların uzunluğu (sayfa sayıları), karakter eylemlerinin ifadelerinin kitaplardaki sıklığı, her bir grubun kitaplardaki ortalamaları, resimleri uygun bulunan

kitapların yüzdesi hesaplanarak kitap karakterlerinin eylemlerine ilişkili unsurlara hangi yoğunluklarda yer verdiğine dair tanımlayıcı analiz yapılmıştır. Aşağıdaki tablolarda araştırma kapsamında incelenen kitapların konuları, yayın yılları, yayınevleri, çeviri ve orijinal olup olmama durumları, sayfa uzunlukları, karakter türü, kitabın kahramanı, kahramanın cinsiyeti ile ilgili betimsel bilgiler sunulmaktadır.

4. BÖLÜM: BULGULAR

Bu bölümde araştırmaya ait bulgulara yer verilecektir.

Aşağıda sunulan bulgular, 2000-2020 yılları arasında yayınlanan Okul Öncesi Dönem Resimli Çocuk Kitaplarında geçen "Anne, Baba ve Çocuk Karakter Eylemleri" başlığında 3 ana ve 39 alt problem çerçevesinde eylemlere ait veriler değerlendirerek tabloları göstermektedirler.

4.1. Resimli Çocuk Kitaplarının Künyelerine İlişkin Bulguları

Tablo 1. Resimli Kitapların Konularına Göre Frekans ve Yüzde

KONULAR	Frekans	Yüzde
Duygu Durumuna Yönelik Konular	7	% 14
Aileye Yönelik Konular	6	% 12
Sağlığa (Önlem Almaya / Koruyucu Tedbire) Y.K.	6	% 12
Eğitime Yönelik Konular	6	% 12
Hayvan Sevgisine Yönelik	6	% 12
Değerler Eğitimine Y.K.	5	% 10
Kural Koymaya/ Alışkanlık Oluşturmaya	3	% 6
İletişim/Etkiletişime Y.K.	2	% 4
Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik	2	% 4
Mesleğe Yönelik	2	% 2
Bireysel Farklılığa Y.	2	% 4
Doğaya Yönelik Konular	2	% 4
Temel Yaşam Becerisine	1	% 2
TOPLAM	50	100

İncelenen resimli çocuk kitaplarının konularına göre dağılımının verildiği yukarıdaki tablo incelendiğinde, kitapların konularına göre çoğunluğu oluşturan 7 tanesinin (% 14) Duygu Durumuna Yönelik (Mutlu, Şaşkın, Meraklı, Heyecanlı, Sabırsız, Kızgın, Şakacı, Kaygılı, Üzgün vb.) konuların olduğu görülmektedir. Bunu 6 adet kitaplar ile (% 12) ***Aileye Yönelik*** (Ev/Mutfak İşleri, Masal/Öykü Anlatmak, Yaşam Döngüsü vb.), ***Sağlığa Yönelik*** (*Hasta Olmak, Önlem Almak, Doktor Gitmek, Muayene, Aşı Olmak vb.*). ***Eğitime Yönelik*** (*Okula Gitmek, Deney Yapmak, Ödev Yapmak, Yeni bir bilgi öğrenmek vb.),* ve ***Hayvan Sevgisine Yönelik*** (*Hayvan Beslemek, Sayın Almak, Hayvan Sevmek, Yaşam Alanı Oluşturmak vb.)* konularındaki kitapların takip edildiği görülmektedir. 5 adet kitap ile (% 10) ***Değerler Eğitimine Yönelik*** *(Misafirperver Olmak, Nezaket sözcüklerini Kullanmak, Yardım Etmek ve Tutumlu/Tasarruflu Davranma gibi*) konuları takip eden 3 adet kitap ile (% 6) ***Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik*** *(Alışkanlık Oluşturmak, Kural Koymak, Sorumluluk Vermek, Uyarıda Bulunmak vb)* konuların olduğu görülmektedir. Daha sonraki konular 2 adet kitaplar ile (% 4) ile ***İletişim/Etkileşime Yönelik*** *(Öpmek, Okşamak, Sarılmak, Sohbet Etmek, Paylaşımda Bulunmak vb*). ***Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik*** *(Sürpriz Yapmak, Hediye Almak/Vermek, İletişim ve Ulaşım Araçlarını Kullanmak, Seyahat Etmek, Meslek Sahibi Olmak vb*.), ***Mesleğe Yönelik*** (*Balıkçılık, Doktor ve Tamir Mesleğini tanıtma vb.*), ***Bireysel Farklılığa*** (*Varoluşuna Yönelik Sevme/Sevmeme Başka Varlığa Dönüşme İsteği vb.*). ***Doğaya Yönelik*** (*Çevre Duyarlılığı, Piknik Yapmak, Doğa Yürüyüşleri, Bahçe İşleri vb*.) konular izlemektedir. Araştırma kapsamında incelenen kitaplardaki konu dağılımına göre en az % 2 ile 1 kitap da ***Temel Yaşam Becerilerine*** (*Kendi Yaşam becerilerini kendisinin yapması vb*.) yer verdikleri görülmüştür.

Tablo 2. Resimli Kitapların Yıllarına Göre Frekans ve Yüzde

YILLAR	Frekans	Yüzde
2000	-	**-**
2001	1	% 2
2002	2	% 4
2003	3	% 6

2004	1	% 2
2005	1	% 2
2006	2	% 4
2007	6	% 12
2008	7	% 14
2009	5	% 10
2010	1	% 2
2011	5	% 10
2012	2	% 4
2013	3	% 6
2014	1	% 2
2015	3	% 6
2016	4	% 8
2017	1	% 2
2018	2	% 4
2019	-	-
2020	-	-
TOPLAM	50	% 100

İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarının yıllara göre dağılımının verildiği yukarıdaki tablo incelendiğinde, kitapların en çok 2008 (% 14) yılında yayımlandığı 2007 yılı ile (%12) ile takip ettiği görülmüştür. Bunu, %10 ile 2009 ve 2011, % 8 ile 2016, % 6 ile 2003, 2013 ve 2015, % 4 ile 2002,2006,2012 ile 2018 ve son olarak da % 2 ile 2001, 2004, 2005, 2010, 2014 ve 2017 yılları takip etmektedir. İlçemiz okullarının anaokulu ve anasınıflarında incelenen kitaplar içinden 2000, 2019 ve 2020 yıllarına ait anne baba ve çocuk karakterlerini içeren resimli çocuk kitabına rastlanılmamıştır.

Tablo 3. Resimli Kitapların Yayınevlerine Göre Frekans ve Yüzde

YAYINEVİ	**Frekans**	**Yüzde**
Morpa Kültür Yayınları	5	% 10

Timaş Yayınları	4	% 8
TÜBİTAK Yayınları	4	% 8
Tudem Yayınları	4	% 8
Gendaş Yayınları	4	% 8
İş Bankası Kültür	3	% 6
Yapı Kredi Yayınları	3	% 6
Kaknüs Yayınları	3	% 6
Duru Yayınları	2	% 4
Esin Yayınları	2	% 4
AÇEV Yayınları	1	% 2
Beta Yayıncılık	1	% 2
Bilim Kâğıt Yayınları	1	% 2
Çocuk Gezegeni	1	% 2
Final Kültür Sanat	1	% 2
FSM Yayınları	1	% 2
Hayykitap Yayınları	1	% 2
İlk Adım Yayınları	1	% 2
Koza Yayınları	1	% 2
Mavi Yunus Yayınları	1	% 2
Morışık Yayınları	1	% 2
Parıltı Yayınları	1	% 2
Pearson Longman	1	% 2
SMG Yayınları	1	% 2
Ya-Pa Yayınları	1	% 2
1001 Çiçek Kitapları	1	% 2
TOPLAM	50	% 100

İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarının yayınevlerine göre dağılımının verildiği yukarıdaki tablo incelendiğinde, kitapların en çok "*Morpa Kültür Yayınları"* (% 10) yayınevinden yayımlandığını, % 8 ile "*Timaş, TÜBİTAK, Tudem, Gendaş*" yayınevlerinin takip ettiği görülmüştür. Bunu, % 6 ile *"İş Bankası, Yapı Kredi, Kaknüs*

Yayınları", % 4 ile "*Duru ve Esin Yayınları", % 2 "AÇEV Yayınları, Beta Yayınları, Bilim Kâğıt Yayınları, Çocuk Gezegeni, Final Kültür Sanat, FSM Yayınları, Hayykitap Yayınları. İlk Adım Yayınları, Koza Yayınları, Mavi Yunus Yayınları, Morışık Yayınları, Parıltı, Pearson Longman. SMG Yayınları, Ya-Pa Yayınları, 1001 Çiçek Kitapları"* yayınevleri takip ettiği tespit edilmiştir.

Tablo 4. Kitapların Çeviri ve Orijinal Durumuna Göre Frekans ve Yüzde

KİTAPLAR	Frekans	Yüzde
Orijinal	32	% 79
Çeviri	18	% 21
TOPLAM	50	% 100

İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarının Çeviri veya Orijinal olup olmamaları durumlarına göre dağılımının verildiği yukarıdaki tablo incelendiğinde, kitapların çoğunluğunu oluşturan 32 tanesinin (% 79) orijinal kitaplar oldukları ve bunu 18 kitap ile (% 21) çeviri kitapların takip ettiği görülmektedir.

Tablo 5. Resimli Kitapların Sayfa Sayılarına Göre Frekans ve Yüzde

SAYFA SAYILARI	Frekans	Yüzde
1-10 sayfa arası	-	-
11-20 sayfa arası	31	% 62
21-30 sayfa arası	7	% 14
31-40 sayfa arası	11	% 22
41-50 sayfa arası	1	% 2
TOPLAM	50	% 100

İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarının sayfa sayılarına göre dağılımı verilen tablo incelendiğinde, kitapların çoğunluğunu oluşturan 31 tanesinin (% 62) ile 11-20 sayfa arası kitaplar olduklarını ve bunu 11 kitap ile (% 22) 31-40 sayfa arası kitapların takip ettiği görülmektedir. 21-30 sayfa arası kitap sayısı 7 iken (% 14), 41-50, sayfa arası sadece 1'er adet kitap (%1) tespit edilmiştir. İncelenen kitaplar içinden 1-10 sayfa arası kitapların anasınıfı ve anaokullarında rastlanmamıştır.

Tablo 6. Resimli Kitapların Karakter Türüne Göre Frekans ve Yüzde

KARAKTER TÜRÜ	Frekans	Yüzde
İnsan	41	% 82
Hayvan	8	% 16
Bitki	1	% 2
TOPLAM	50	% 100

İncelenen resimli çocuk kitaplarının Karakter Türlerine göre dağılımının verildiği yukarıdaki tablo incelendiğinde, Kitapların çoğunluğunu oluşturan 41 tanesinin (% 82) Karakter türü olarak İnsan varlığını ele aldıklarını ve bunu takip eden 8 kitap ile (% 16) Hayvan Karakterlerin ele alınarak resimli kitapların oluşturdukları görülmektedir. Geride kalan son 1 tanesinde ise (%2) karakterlerin doğadaki bitki öğelerden seçtikleri görülmüştür.

Tablo 7. Resimli Kitapların Kahramanına Göre Frekans ve Yüzde

KİTABIN KAHRAMANI	Frekans	Yüzde
Anne	9	% 18
Baba	12	% 24
Çocuk	17	% 34
Anne Baba	4	% 8
Meslek Grupları	4	% 8
Fantastik Varlıklar	1	% 2
Kahraman Belirtilmemiş	3	% 6
TOPLAM	50	% 100

İncelenen resimli çocuk kitaplarının ana kahramanlarına göre dağılımının verildiği yukarıdaki tablo incelendiğinde, çoğunluğunu oluşturan 17 kitabın (% 34) ile en çok çocuk karakterlerin ana kahraman olarak oluştuğu görülmüştür. Bunu Takip eden 12 kitap ile (% 24) Baba karakterlerin, 9 tanesi ile (%18) Anne karakterlerin ana kahraman oldukları kitapların takip ettiği görülmektedir. 4 kitapta ise (%8) cinsiyeti

ayrımı gözetmeksizin ana karakterlerin anne-baba olarak birlikte kahraman karakterini üstlendikleri veyahut bir meslek grubunu icra eden doktor, öğretmen ve diş hekimi gibi karakterlerin ana kahraman olarak kitaplarda yer aldığı görülmektedir. Kitapta cinsiyeti belirtilmemiş fantastik bir varlığa ana kahraman olarak yer verdikleri ve son 3 kitapta ise (% 6) herhangi bir kahraman belirtilmemiş olan kitapların seçildiği görülmüştür.

Tablo 8. Kitapların Kahraman Cinsiyetlerine Göre Frekans ve Yüzde

KAHRAMAN CİNSİYETİ	**Frekans**	**Yüzde**
Kız	18	% 36
Erkek	25	% 50
Kız ve Erkek	4	% 8
Belirtilmemiş	3	% 6
TOPLAM	50	% 100

İncelenen resimli çocuk kitap kahramanlarının cinsiyete göre dağılımı tabloda verilmiştir Yukarıdaki tablo incelendiğinde; Kahraman cinsiyetlerinin % 50 'sini oluşturan 25 frekansı ile Erkek Kahramanlardan oluştuğu ve bunu % 36 ile 18 frekans değeriyle kahramanı kız karakterli olan kitapların takip ettiği görülmektedir. 4 kitapta (% 8) kahramanların eşit bir şekilde kız ve erkek oldukları görülmüştür. İncelenen kitaplarda 3 frekans ile (% 6) cinsiyeti belirtilmemiş kahramanların da resimli çocuk kitaplarında yer aldığı görülmüştür.

4.2. Anne Karakter Eylem Metinlerine İlişkin Bulgular

Tablo 9. AKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**

AKE1.1. Soru Sormak	*K13: (3) Annesi " Ne yapıyorsun Burcucuğum?" dedi.*	13	0,06	6
AKE1.2. Çözüm Bulmak / Alternatif Üretmek	*K8 :(2) "Chris'i yatağa yatırdırlar. Gece lambasını açtılar. Eğer tedirgin olursa çalabilmesi için, ona özel bir zil bile verdiler. "*	12	0,05	9
AKE1.3. "Bilgi Vermek/ Bilgilendirmek"	*K42: (1) "Çok tatlısın güzel kızım, dedi annesi. Gergedanlar evlerde yaşamaz ki. Hayvanat bahçelerinde ya da doğada yaşarlar."*	11	0,05	9
AKE1.4."Sevgi Sözcükleri Kullanmak / Bakma"	*K1: (5) "Annesi tatlı sözler fısıldıyordu kulağına"*	7	0,03	3
AKE1.5. Haber Vermek	*K36: (1) Babanla beraber sana çok güzel bir haber vereceğiz.*	8	0,03	6
AKE1.6. Kucaklamak / Sarılmak	*K6: (2) Annesi onu kucakladı. Canım kızım bu çok güzel bir rüya*	6	0,02	5
AKE1.7. Sohbet Etmek	*K21: (1) Annesi ve babası sohbet ediyorlardı.*	6	0,02	4
AKE1.8. İtiraz Etmek	*K28: (1) "Hayır, senin kendi yatağın var Zeynep" dedi Dilek Hanım*	6	0,02	6

AKE1.9. Öneri Sunmak	*K3: (2) "..ama neden önce dışarı çıkıp biraz oynamıyorsun? Demiş. Ali "Ama anne, kar var" deyince Annesi " İyi ya kardan adam yaparsın" diye cevap vermiş." (1)*	5	0,02	3
AKE1.10. Onaylamak	*K9: (1) Annesi kafasını salladı.*	4	0,01	4
AKE1.11. Cevap Vermek	*K4: (3) Annesi de "İnsanlar tarafından atmosfere salınan zararlı gazlar yüzünden dünyamızın sıcaklığı çok artıyor, buna da küresel ısınma deniyor Ezgiciğim" diye cevap verdi. (3)*	4	0,01	2
AKE1.12. Öpmek	*K37: (2) "Annesi, usulca yanağından öptü ve "İyi geceler canım" diye fısıldadı."*	4	0,01	3
AKE1.13. Karar Vermek / Karar Açıklamak	*K5: (1) Zeynepçiğim babanla konuştuk ve sana bir köpek almaya karar verdik.*	4	0,01	4
AKE1.14. Okşamak	*K19: (1) Zeynep Hanım gülerek oğlunun başını okşadı*	3	0,01	2
AKE1.15. Tahminde Bulunmak	*K23: (2) " Bizim yaramaz, galiba odasında ip atlıyor."*	3	0,01	2
AKE1.16. İzin Almak / İzin Vermek	*K15: (1) Pekâlâ, kahvaltını bitirdikten sonra azıcık süpürebilirsin. Dedi*	2	0,009	2

AKE1.17. Tartışmak	*K17: (1) "Eda ve annesi, Eda'nın okula giderken ne giymesi gerektiği konusunda tartışıyorlardı."*	2	0,009	2
AKE1.18. Rica Etmek	*K19: (1) "Alperciğim alışverişe gideceğiz. İhtiyacın olan şeylerin resmini bu deftere çizer misin?"*	1	0,004	1
AKE1.19. Söz Vermek	*K31: (1) "Bir dahaki sefere, gelip izleyeceğini söyledi annem."*	1	0,004	1

Tablo 9. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 1. İletişim Etkiletişime Yönelik Eylem* Teması ile ilgili ifadelere atıfta bulunan ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *"Sevgi sözcükleri kullanmak, Bilgi vermek, Öneri sunmak, Onaylamak, Cevap vermek, Okşamak, Karar vermek/Açıklamak, Kucaklamak/Sarılmak, Çözüm bulmak/Alternatif üretmek, Soru sormak, Sohbet etmek, İzin almak, Haber vermek ve İtiraz etmek"* gibi alt kategorileri içermektedir. En çok tekrar edilen % 0,06 ile (13 kez) "***Soru Sormak***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE1 toplamda 102 kez *İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *İletişim Etkiletişime Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,46 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 10. AKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**

AKE2.1."Çocuğun Yaşam Becerisine Yönelik	*K37: (1) "Annesi yanına geldi ve ona, saat dokuz oldu. Artık uyuman gerek yavrum, dedi."*	9	0,04	7
AKE2.2."Çocuğun Beslenmesine Yönelik	*K35: (1) "Anne kartal, yavrunun acıktığını anlamış. Uçarak gidip ona yiyecek bulmuş*	5	0,02	4
AKE2.3."Çocuğun Öz bakım Becerisine Yönelik	*K13: (1) "Haydi, bakalım, şimdi bu saçındaki boyayı yıkayalım da güzel kıvırcık saçların eski haline dönsünler."*	4	0,01	3
AKE2.4. Beslenmek	*K41: (2) "Hemen tarlaya indiler. Böceklerle karınlarını doyurdular."*	2	0,009	1
AKE2.5."Uyumak	*K41: (1) "Hava kararmak üzereydi. İki leylek, direğin tepesine kondular. Uyuyup dinlendiler."*	1	0,004	1

Tablo 10 incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 2 Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *"Çocuk Öz bakım, beslenme ve yaşam becerilerine yönelik eylemlerin dışında kendi yaşam becerilerinden olan beslenme ve uyumak"* gibi alt kategorileri içermektedir. En çok tekrar edilen % 0,04 ile (9 kez) "***Çocuk Yaşam Becerilerine Yönelik***" eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE 2 toplamda 21 kez *Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen

kitaplarda *Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,09 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 11. AKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
AKE3.1.“ Mutfak İşleri Yapmak”	*K11: (2) “Annesi o akşam da çok lezzetli yemekler yapmıştı.*	25	0,11	18
AKE3.2.“ Ev İşleri Yapmak”	*K15: (1) “Annesi elektrik süpürgesi ile evi süpürürken ikiz kardeşi Burcu da oyuncaklarıyla oynuyordu.”*	7	0,03	5
AKE3.3.“ Masal / Öykü Okumak”	*K7: (1) “Bayan Mai, onlara bir masal okudu”*	3	0,01	3
AKE3.4.“ Yavru Sahibi Olmak ”	*K41: (2) “Bayan Leylek, birer gün arayla iki yumurta yumurtladı.”*	3	0,01	2
AKE3.5.“ Kuluçkaya Yatmak”	*K36: (1) Annem bütün gün yumurtanın üzerine yatıyor.*	3	0,01	3
AKE3.6.“ Koruyup Kollamak”	*K41: (2) Anne leylek, güneşten rahatsız olmasınlar diye hemen yavrularının üzerine dikkatlice oturdu.”*	3	0,01	2

AKE3.7.“ Yuva Kurmak	*K41: (2) “Tarlanın kenarından çalı çırpı toplamaya, yuva yapmaya başladılar.”*	2	0,009	1
AKE3.8.“ İsim Koymak”	*K35: (1) “Anne kartal biraz düşündükten sonra; Yumurtadan çıkarken zıp zıp zıpladığı için adını da Zıp Zıp Tüy koyalım, demiş.” (1)*	1	0,004	1
AKE3.9.“ Anne ile Yaşamak”	*K6: (1) “Artık, Deniz ve annesi birlikte kalıyordu.”*	1	0,004	1

Tablo 11. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 3. Aileye Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *“Mutfak İşleri, Anne ile Yaşamak, Masal-Öykü Anlatmak, Ev İşleri Yapmak, Yavru Sahibi Olmak, İsim Koymak, Kuluçkaya Yatmak, Yuva Kurmak, Koruyup Kollamak”* gibi alt kategorileri içermektedir. Anne Karakter Eylemler de en çok tekrar edilen eylemlerin % 0,11 ile (25 kez) “***Mutfak İşleri Yapmak***” eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE 3 toplamda 48 kez *Aileye Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Aileye Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,21 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 12. AKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**

AKE4.1.“ Tutumlu / Tasarruflu Davranmak	*K4: (6) “Mesela bizim evimizde herkes dişlerini fırçalarken suyu boşa akıtmıyor. Ben marketten aldığım poşetleri çöpe atmıyorum, onları tekrar kullanıyorum.”*	9	0,04	2
AKE4.2.“ Yardımlaşma"	*“K22: (1) Elbette yavrum. Bende sana yardım ederim. Dedi*	8	0,03	5
AKE4.3.“ Misafirperver Olmak”	*K12: (2) O da tıpkı Efe’nin annesi gibi çok misafirperverdi.*	5	0,02	4
AKE4.4.“ Nezaket Sözcükleri Kullanmak”	*K15: (1) “Alper, galiba temizlik bitti. Ellerine sağlık oğlum”*	4	0,01	3

Tablo 12. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 4. Değerlere Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *“Yardımlaşma, Misafirperver Olmak, Nezaket sözcüklerini kullanmak, Tutumlu Tasarruflu Davranmak”* gibi alt kategorileri içermektedir. Anne Karakter Eylemlerinin Değerlere Yönelik Eylemler arasında en çok tekrar edilen % 0,04 ile (9 kez) “***Tutumlu Tasarruflu Davranmak***” eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE 4 toplamda 26 kez *Değerlere Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Değerlere Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,11 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 13. AKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Topla Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
AKE5.1.“ Şaşkın Olmak”	*K7: (2) Çocuklar bu dağınıklık da ne böyle? Dedi.*	13	0,06	8
AKE5.2.“Sevinmek / Mutlu Olmak”	*K41: (2) Şimdi anne oldum, dedi. Sevinçle gagasını takırdattı. Taka taka ta tak!.. Tıkı tıkı tık tık!..*	9	0,04	8
AKE5.3.“Gülmek”	*K23: (2) Bu sözlere annesi çok güldü.*	7	0,03	4
AKE5.4.“Merak Etmek”	*K33: (1) Annesi Merakla “Ömürcüğüm hasta mısın?” diye sordu*	7	0,03	7
AKE5.5.“Motive Etmek”	*K45: (2) Ailede herkese yer vardır canım ve biz seni çok seviyoruz, dedi annesi. Sen de bebeği çok seveceksin*	6	0,02	5
AKE5.6.“Heyecanlı Olmak”	*K11: (2) Annesi “teyzen aradı oğlum. Bir kızı olacakmış. Çok heyecanlandım. Dedi*	6	0,02	4
AKE5.7.“Sevmek / Hoşlanmak / Beğenmek”	*K6: (1) Deniz’in anne ve babası onu yine çok seviyorlardı.*	6	0,02	6

AKE5.8."Dikkate Almamak/ Umursamamak"	*K32: (1) Annesi ise ona, sevip sevmediğine bakmadan, zorla ve çok fazla meyve yediriyordu.*	5	0,02	3
AKE5.9."Mutsuz / Rahatsız Olmak"	*K19: (1) Annesinin yüzü asıldı.*	3	0,01	2
AKE5.10."Farkında Olmamak	*K42: (2) Anne ve babası Begüm'ün yeni arkadaşının farkında bile değildi.*	3	0,01	2
AKE5.11."Farkına Varmak"	*K39: (1) Annesi Cemile'nin son zamanlarda iç kahvaltı yapmak istemediğini fark etti.*	3	0,01	2
AKE5.12."Sabırsızlanmak"	*K47: (1) Getirdiklerinizi görmek için sabırsızlanıyorum.*	2	0,009	2
AKE5.13."Empati Yapmak"	*K26: (1) Seni çok iyi anlıyoruz canım oğlum. Yeni eve taşınınca, biz de komşularımızı, arkadaşlarımızı özleyeceğiz. Âmâ buradan taşınmamız, onlarla bir daha hiç görüşmeyeceğimiz anlamına gelmez.*	2	0,009	2
AKE5.14."Utanmak"	*K2 : (1) Beni utandırdınız bende dişlerimi fırçalayacağım.*	1	0,004	1
AKE5.15."Gurur Duymak"	*K24: (1) Senin gibi bir kızımız olduğu için gurur duyuyoruz*	1	0,004	1

AKE5.16.“ Hayal Kurmak”	*K1 : (1) Oysa Anne balık ne hayaller kurmuştu.*	1	0,004	1
AKE5.17.“Sabır Göstermek”	*K36: (1) İbik ne kadar hata yaparsa yapsın annem ve babam ona hiç kızmıyordu*	1	0,004	1

Tablo 13. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; “*Şaşkın Olmak, Hayal Kurmak, Heyecanlı Olmak, Utanmak, Sevmek/Hoşlanmak/Beğenmek, Sevinmek/Mutlu Olmak, Gülmek, Mutsuz/Rahatsız Olmak, Empati Yapmak, Gurur Duymak, Merak Etmek*” gibi alt kategorileri içermektedir. Anne Karakter Eylemlerinin Duygu Durumuna Yönelik Eylemler arasında en çok tekrar edilen % 0,06 ile (13 kez) “***Şaşkın Olmak***” eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında toplamda AKE 5 76 kez *Duygu Durumuna Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Duygu Durumuna Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,34 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 14. AKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
AKE6.1.“Sürpriz Yapmak / Hediye Almak	*K42: (1) Sabah olduğunda anne ve babasının Begüm’e sürprizi vardı.*	7	0,03	4

AKE6.2.“ Kitap/Gazete Okumak”	*K22: (1) Fırfır annesini oturma odasında gazete okurken buldu.*	6	0,02	5
AKE6.3.“Alışveriş Yapmak / Gezmek”	*K19: (2) Zeynep Hanım, market alışverişlerini genelde eşiyle birlikte yapıyor.*	5	0,02	3
AKE6.4.“Beklemek”	*K35: (3) Baba kartalla birlikte yumurtanın içinden yavrunun çıkmasını beklemeye başlamışlar.”*	4	0,01	2
AKE6.5.“Meslek Sahibi Olmak/ Çalışmak	*K18: (1) Biz okullarımızı bitirip meslek sahibi olduk.*	4	0,01	4
AKE6.6.“Ulaşım Araçlarını Kullanmak”	*K29: (1) Meltem Hanım Ege ve Ece’yi otomobille götürüyordu*	4	0,01	3
AKE6.7.“İletişim Araçlarını Kullanmak”	*K38: (1) Atakan’ın annesi ve babası okuldaki rehber öğretmen ile konuştu.*	2	0,009	2
AKE6.8.“Benzetme Yapmak”	*K33: (1) Aynı çikolataya benziyorlar, dedi annesi gülerek. Yanakların da çikolata gibi tatlı.”*	2	0,009	2
AKE6.9.“Televizyon İzlemek”	*K4: (1) O gün günlerden pazardı ve Ezgi annesi ile birlikte tv izliyordu.*	1	0,004	1

AKE6.10."Sinemaya Gitmek"	*K5: (1) Hadi bakalım, Şimdi sinemaya gitme vakti.*	1	0,004	1
AKE6.11."Seyahat Etmek"	*K12: (1) Anne ve babası ile beraber başka bir ülkeye, Çin'e gideceklerdi.*	1	0,004	1
AKE6.12."Şarkı Söylemek"	*K45: (1) Şarkı söyleyerek dolaşıyordu.*	1	0,004	1

Tablo 14. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 6. Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; "*Kitap/Gazete Okumak, Televizyon İzlemek, Sürpriz Yapmak/ Hediye Almak, Alışveriş Yapmak/Gezmek, Sinemaya Gitmek, Ulaşım Araçlarını Kullanmak, İletişim Araçlarını Kullanmak, Seyahat Etmek, Benzetme Yapmak, Beklemek, Meslek Sahibi Olmak/Çalışmak, Şarkı Söylemek"* gibi alt kategorileri içermektedir. Anne Karakter eylemlerinin *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem* arasında en çok tekrar edilen % 0,03 ile (7 kez) "***Sürpriz Yapmak/ Hediye Almak/Vermek***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE 6 toplamda 38 kez *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,17 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 15. AKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**

AKE7.1.“ Dikiş Dikmek”	*K36: (1) Annem bana folluk gücü takımının formasını dikmişti.*	2	0,009	2
AKE7.2. “Örgü Örmek”	*K23: (1) Soğuk havalarda giysin diye, yavrusuna güzel bir kazak örüyordu.*	1	0,004	1

Tablo 15. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 7. Mesleğe Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; “*Dikiş Dikmek, Örgü Örmek”* gibi alt kategorileri içermektedir. Anne Karakter eylemlerinin *Mesleğe Yönelik Eylemler* arasında en çok tekrar edilen % 0,009 ile (2 kez) ***“Dikiş Dikmek***” eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE 7 toplamda 3 kez *Mesleğe Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Mesleğe Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,01 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 16. AKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
AKE8.1.“Varoluşunu Sevdirmek/ Kabullendirme	*K1: (2) Kolaylaşacak giyinmek biraz büyüyünce, Ahtapot olmayı seveceksin gelişip güçlenince*	2	0,009	1

Tablo 16. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 8. Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemi

ifade eden "Varoluşunu Sevdirmek/Kabullendirme" gibi tek bir alt kategoriyi içermektedir. Anne Karakter Eylemlerinin *Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylemler* arasında Tekrar edilen % 0,009 ile (2 kez) ***"Varoluşunu Sevdirmek/Kabullendirme***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE8 toplamda 2 kez *Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,009 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 17. AKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
AKE9.1."Uyarıda Bulunmak / Uyarmak"	*K2 : (1) Ayça, çorbasını içerken ağzını şapırdatıyordu. Annesi onu Kibarca uyardı: "Kızım, dikkat eder misin?"*	7	0,03	5
AKE9.2." Alışkanlık Oluşturmak"	*K1: (2) Haydi, canım Ninom daha çok işimiz var, yıkanacak yüzümüz, fırçalanacak dişlerimiz…*	5	0,02	4
AKE9.3."Görev / Sorumluluk Vermek"	*K25: (2) Evet, artık yumurtaya karşı sorumluluğun başlamış oldu.*	5	0,02	4
AKE9.4."Kural Koymak"	*K8: (1) Chris'in annesiyle babası bu konuda ciddiydi. Chris Bu gece. Kendi yatağında. Uyuyacaktı. "Sen artık kocaman çocuk oldun." Dedi Chris'in*	2	0,009	2

	babası. Kendi yatağında uyumak zorundasın			

Tablo 17. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *"Alışkanlık Oluşturmak, Uyarıda Bulunmak/Uyarmak, Kural Koymak ve Görev/Sorumluluk Vermek"* gibi alt kategorileri içermektedir. Anne Karakter Eylemlerinin *Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem* arasında en çok tekrar edilen % 0,03 ile (7 kez) ***"Uyarıda Bulunmak/Uyarmak***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE 9 toplamda 19 kez *Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,08 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 18. AKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
AKE10.1." Doktora Gitmek"	*K28: (1) Hep birlikte Minik'i aşı olmaya götürdüler.*	4	0,02	4
AKE10.4."Önlem Almak"	*K32: (1) Soğuk algınlığına yakalanmaması için portakallar, karın ağrıları çekmemesi için elmalar, gün boyunca zinde olması için muzlar*	3	0,01	3

AKE10.5."Sağlıklı Beslenmek"	*K39: (3) Bunun yanı sıra brokoli, havuç, domates gibi sebzelerle de beslenmelisin. Sütünü içmeli, yoğurdunu yemelisin.*	3	0,01	1
AKE10.2."Randevu Almak"	*K29: (1) Meltem Hanım altı ay sonraki için bir randevu aldı.*	2	0,009	2
AKE10.3."İlaç Alma"	*K30: (2) Figen Hanım bir eczaneye girdi. Eczacıya reçeteyi verdi ve eczacı da ona Elif'in ilaçlarını verdi.*	2	0,009	1

Tablo 18. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 10. Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *"Doktora gitmek, Randevu almak, İlaç almak, Önlem almak, Sağlıklı beslenmek"* gibi alt kategorileri içermektedir. Anne Karakter Eylemlerinin *Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler* arasında En çok tekrar edilen % 0,02 ile (4 kez) ***"Doktora Gitmek***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE 10 toplamda 14 kez *Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,06 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 19. AKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**

AKE11.1. "Okul Kayıt ve Okul Malzemesi Alımı"	*K18: (1) Annesi Alper'e yeni alınan okul eşyalarını getirdi.*	6	0,02	3
AKE11.2. " Deney Yapmak	*K4: (1) Annesi "Bak şimdi Ezgi, dondurmayı masanın üstüne koyacağım ve neler olacağını izleyeceğiz" dedi.*	1	0,004	1
AKE11.3. "Öğretici Olmak / Öğretmek"	*K13: (3) Burcucuğum, her insan anne veya babasına benzer. Çünkü bizim bilgilerimiz sana geçiyor. Yani sen bizden aldığın bilgileri taşıyorsun. Bu bilgiler DNA denen bir şeyin içinde saklanıyor. Aslında DNA da kitap gibi bir şeyin içinde saklanıyor.*	3	0,01	1
AKE11.4. "Okula Getirip/Götürmek"	*K9: (1) Perşembe sabahı annesi ve Elif, Cemil'i bebek arabasına yerleştirip okula gittiler.*	1	0,004	1

Tablo 19. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 11. Eğitime Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; "*Deney yapmak, Okula kayıt etme ve Okul Malzeme Alımı, Okula getirip/götürmek, Öğretici Olmak/ Öğretmek"* gibi alt kategorileri içermektedir. Anne Karakter eylemlerinin Eğitime *Yönelik Eylemler* arasında En çok tekrar edilen % 0,02 ile (6 kez) ***"Okul Kayıt Etmek ve Okul Malzemesi Alımı***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE 11 toplamda 11 kez *Eğitime Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca

incelenen kitaplarda *Eğitime Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,05 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 20. AKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
AKE12.1.“ Çevre Duyarlılığı ve Geri Dönüşüm”	*K4: (5) Annesi “Herkes Bizim gibi duyarlı olsa, küresel ısınmanın zararlarını önleyebiliriz. Ben marketten aldığım poşetleri çöpe atmıyorum onları tekrar kullanıyorum.*	5	0,02	1

Tablo 20. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 12. Doğaya Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemi ifade eden “Çevre Duyarlılığı ve Geri Dönüşüm” gibi tek bir alt kategoriyi içermektedir. Anne Karakter Eylemlerinin Doğaya *Yönelik Eylemler* arasında Tekrar edilen % 0,02 ile (5 kez) ***“Çevre Duyarlılığı ve Geri Dönüşüm***” eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE12 toplamda 5 kez *Doğaya Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Doğaya Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,02 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 21. AKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**

AKE13.1.“ Hayvan Satın Almak”	*K5: (3) Zeynepçiğim babanla konuştuk ve sana bir köpek almaya karar verdik.*	3	0,01	1
AKE13.2.“Hayvan Beslemek”	*K24: (2) Evlerinin önündeki kedi ve köpekleri beslemeye başladılar.*	2	0,009	1
AKE13.3.“Hayvanat Bahçesine Gitmek	*K42: (1) Hep beraber hayvanat bahçesine gittiler.*	1	0,004	1

Tablo 21. incelendiğinde Anne Karakter Eylemlerinden olan *AKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; “*Hayvan satın almak, Hayvan beslemek, Hayvanat bahçesine gitmek”* gibi alt kategorileri içermektedir. Anne Karakter Eylemlerinin *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* arasında En çok tekrar edilen % 0,01 ile (3 kez) ***“Hayvan Satın Almak***” eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında AKE13 toplamda 6 kez *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,02 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 22. AKE ‘ye Atıfta Bulunan İfadelerin Genel Frekans ve Yüzde

Anne Karakter Eylemleri	**Frekans**	**Yüzde**
İletişim/Etkiletişime Yönelik	102	% 0,46
Duygu Durumuna Yönelik	76	% 0,34
Aileye Yönelik Eylemler	48	% 0,21

Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler	38	% 0,17
Değerler Eğitimine Yönelik	26	% 0,11
Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler	21	% 0,09
Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik	19	% 0,08
Sağlığa (Önlem Almaya / Koruyucu Tedbire) Yönelik	14	% 0,06
Eğitime Yönelik Eylemler	11	% 0,05
Hayvan Sevgisine Yönelik	6	% 0,02
Doğaya Yönelik Eylemler	5	% 0,02
Mesleğe Yönelik Eylemler	3	% 0,01
Bireysel Farklılığa Yönelik	2	% 0,009
TOPLAM	**371**	**% 1,68**

Tablo 22. Resimli Çocuk Kitaplarında en çok *Anne Karakter Eylemlerinin* % 0,46 oluşturan **İletişime/Etkiletişime Yönelik Eylemlerin** oluşturduğu görülmektedir. Bunu takip eden eylemlerin % 0,34 Duygu Durumuna Yönelik, % 0,21 Aileye Yönelik, % 0,17 Sosyal Hayata Yönelik, % 0,11 Değerler Eğitimine Yönelik Eylemlere yer verdiği tespit edilmiştir. % 10 altındaki Eylemler ise; % 0,09 Temel Yaşam Becerisine Yönelik, % 0,08 Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya, % 0,06 Sağlığa, % 0,05 Eğitime, % 0,02 Hayvan Sevgisine ve Doğaya Yönelik, % 0,01 Mesleğe Yönelik Eylemlerdir. Anne Karakter Eylemleri arasında en düşük yüzdelik oranına sahip eylem ise % 0,009 oranı ile Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemlerin olduğu tespit edilmiştir.

4.3. Baba Karakter Eylem Metinlerine İlişkin Bulgular

Tablo 23. BKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	Metin örnekleri	T.Kelime Sayısı (f)	Yüzdelik %	Hikâye sayısı
BKE1.1. "Çözüm Bulmak"	*K8 : (2) Chris'i yatağa yatırdırlar. Gece lambasını açtılar. Eğer tedirgin olursa çalabilmesi için, ona özel bir zil bile verdiler*	9	0,04	7
BKE1.2. "Bilgi vermek / Cevaplandırmak"	*K12: (1) Evet Efeciğim. Burada yaşayan insanlar için kırmızı renk mutluluk ve iyi şans anlamına gelir.*	8	0,03	6
BKE1.3. "Soru Sormak"	*K7: (1) Nele'nin Babası "bugün neler yapmayı planlıyorsunuz bakalım? diye sordu*	8	0,03	6
BKE1.4. "Sohbet Etmek / Paylaşımda Bulunmak"	*K36: (2) O akşam babam elinde bir sürü kitapla yanıma geldi. Bunlar fotoğraf albümlerimizdi. Beni yanına oturtup, kanadını doladı. Bak bakalım, bu fotoğraftaki küçük yaygaracıyı tanıyabilecek misin? Dedi*	7	0,03	2
BKE1.5. "Tahmine Bulunmak"	*K47: (1) Bu yavru bir kirpi, diye mırıldandı baba. Annesini bir araba ezmiş olmalı.*	5	0,02	5
BKE1.6."Karar Vermek	*K38: (1) Oğlum, ben artık biraz daha az çalışmaya karar*	4	0,01	4

	verdim. Sizlerle daha çok vakit geçirmek istiyorum.			
BKE1.7. "Önemli Kararları Açıklamak"	*K6: (1) Bir akşam babası Deniz'i yanına çağırdı. Denizciğim, annen ve ben, seninle konuşmak istiyoruz. Lütfen aramıza otur.*	4	0,01	3
BKE1.8. "İtiraz Etmek"	*K22: (1) "Bahane istemiyoruz." dedi babası.*	3	0,01	3
BKE1.9. "İzin Vermek"	*K18: (1) Madem öyle peki, izin veriyorum. Dedi.*	3	0,01	3
BKE1.10. Kucaklamak / Sarılmak	*K28: (1) Selim Bey Zeynep'i kucağına aldı. Gel bakalım uykucu "dedi*	3	0,01	3
BKE1.11. "Öneri Sunmak"	*K34: (1) Babacık, Minik'i denize götürelim dedi.*	3	0,01	2
BKE1.12. "Seslenmek / Çağırmak"	*K39: (2) Babası: Cemileciğim, haydi yüzmeye! Diye sesleniyordu.*	3	0,01	2
BKE1.13. "Onaylamak"	*K41: (1) Haklısın, dedi bay leylek. Yiyecek bulmakta da güçlük çekmeyiz.*	2	0,009	2

BKE1.14. "Öpmek"	*K45: (1) Babası yerinden fırladı, annesini yanaklarından öptü.*	1	0,004	1

Tablo 23. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 1. İletişim Etkiletişime Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *"Karar vermek, Soru sormak, Önemli kararları açıklamak, Çözüm bulmak, Bilgi vermek/açıklamak, Tahminde bulunmak, Okşamak, İtiraz etmek, İzin vermek, Sohbet Etmek/Paylaşımda Bulunmak, Kucaklamak/Sarılmak, Öneri sunmak, Seslenmek/Çağırmak Onaylamak, Öpmek"* gibi alt kategorileri içermektedir. En çok tekrar edilen % 0,04 ile (9 kez) "***Çözüm Bulmak*** " eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE1 toplamda 63 kez *İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *İletişim Etkiletişime Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,28 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 24. BKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
BKE2.1."Çocuğun Yaşam Becerisine Yönelik"	*K40: (1) Cemile'nin babası emniyet kemerini bağlamak istedi.*	3	0,01	3
BKE2.2."Çocuğun Beslenmesine Yönelik"	*K1 :(1) Babası ağzına tıkıştırıyordu lokmaları. Herkes bilirdi, Kahvaltı önemliydi.*	2	0,009	2

BKE2.3."Çocuğun Öz bakımına Yönelik"	*K38: (1) Haydi, üstünü başını değiş, ellerini yıka, sonrada sofraya gel.*	1	0,004	1
BKE2.4."Uyumak"	*K23: (1) Eşi pijamalarını giymiş, yatmaya hazırlanıyordu.*	1	0,004	1

Tablo 24. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 2 Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *"Çocuk Beslenme, Yaşam ve Öz bakım becerilerine yönelik eylemlerin dışında kendi yaşam becerilerinden olan uyumak"* gibi alt kategorileri içermektedir. En çok tekrar edilen % 0,01 ile (3 kez) "***Çocuk Yaşam Becerilerine Yönelik***" eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE2 toplamda 7 kez *Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,03 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 25. BKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
BKE3.1." Ev işleri Yapmak /Yardım Etmek"	*K28: (1) Selim bey yeri temizlemek için bir şeyler getirdi.*	4	0,02	5
BKE3.2." Eve Gelmek / Karşılamak"	*K38: (1) Öğleden sonra Atakan'a kapıyı babası açtı.*	3	0,01	3

BKE3.3.“ Masal / Öykü Anlatmak”	*K48: (1) Her akşam anne ya da baba, bir masal okur. Bugün annenin çalışması gerekiyor. Baba kitabı kapattığında, Ece bağırdı.*	3	0,01	3
BKE3.4.“ Eve Yemek Getirmek / Beslemek”	*K35: (1) Baba kartal, yiyecek getirerek anne kartalı beslermiş.*	2	0,009	2
BKE3.5.“ Korumak / Kollamak”	*K41: (2) Rüzgârla birlikte şakır şakır yağmur yağmaya başladı. Baba leylek, eşini, yavrularını düşündü o an. Onları korumalıyım, dedi.*	2	0,009	1

Tablo 25. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 3. Aileye Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *“Ev İşleri Yapmak/Yardım Etmek, Eve Gelmek/Karşılamak, Masal-Öykü Anlatmak, Eve Yemek Getirmek/Beslemek, Koruyup Kollamak”* gibi alt kategorileri içermektedir. Baba Karakter eylemlerinin Aileye Yönelik Eylemler arasında En çok tekrar edilen % 0,01 ile (4 kez) “***Ev İşleri Yapmak/Yardım Etmek***” eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE3 toplamda 14 kez *Aileye Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Aileye Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,06 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 26. BKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	Metin örnekleri	Toplam Kelime Sayısı (f)	Yüzdelik %	Hikâye sayısı
BKE4.1."Misafirperver Olmak"	*K12: (2) Bay Jiang eşiyle birlikte Efe ve ailesini kapıda karşıladılar*	6	0,02	4
BKE4.2."Tutumlu Tasarruflu Davranmak"	*K16: (1) Babası, Oğlum elektrik tüketimimize dikkat etmemiz çok önemli. Işıkları böyle dikkatsizce kullanmaya devam edersek elektrik tükenir*	3	0,01	2
BKE4.3."Yardımlaşma"	*K30: (1) Mehmet Bey Ali'nin giyinmesine yardım etti*	3	0,01	3
BKE4.4."Nezaket Sözcüklerini Kullanmak"	*K23: (1) Beni düşündüğünüz için teşekkür ederim hanımefendi, dedi*	2	0,009	2

Tablo 26. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 4. Değerlere Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *"Misafirperver Olmak, Nezaket sözcüklerini kullanmak, Tutumlu Tasarruflu Davranmak ve Yardımlaşma,"* gibi alt kategorileri içermektedir. Baba Karakter Eylemlerinin Değerlere Yönelik Eylemler arasında En çok tekrar edilen % 0,02 ile (6 kez) "***Misafirperver Olmak***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE4 toplamda 14 kez *Değerlere Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda

Değerlere Yönelik Eylemler ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,06 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 27. BKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
BKE5.1."Sevmek / Hoşlanmak / Beğenmek"	*K5: (1) Annesi ve babası bu ismi çok beğendiler.*	8	0,03	7
BKE5.2."Gülmek/ Gülümsemek"	*K18: (3) Mehmet Bey ve Zeynep Hanım, birbirlerine bakıp güldüler.*	7	0,03	3
BKE5.3."Sevinmek / Mutlu Olmak"	*K36: (1) Annemle babam yumurtanın çatladığını görünce çok sevindiler.*	7	0,03	6
BKE5.4."Kızmak/ Sitem Etmek"	*K15: (1) Babası ona kızgın kızgın bakıyordu.*	5	0,02	4
BKE5.5."Şaşkın Olmak"	*K45: (1) Babası biraz şaşırdı. Şey. Hastaneden. Evet, hastaneden alırız.*	5	0,02	5
BKE5.6."Sakinleştirmek"	*K3: (1) Babası ertesi sabah tamirciye götüreceğini söyleyip Ali'yi yatıştırmış.*	4	0,01	2

BKE5.7."Merak Etmek"	*K23: (1) Baba tavşan meraklanmıştı.*	4	0,01	4
BKE5.8."Motive Etmek"	*K26: (2) Hatta annen seni eski okuluna götürebilir. Böylece arkadaşlarınla, öğretmeninle de görüşebilirsin. Ayrıca, yeni evde yeni komşular, yeni arkadaşlar edineceğiz. Okulunda yeni bir öğretmenin olacak ve yeni arkadaşlar tanıyacaksın.*	4	0,01	3
BKE5.9."Eğlendirmek"	*K6: (1) Babası da annesi gibi Deniz'i çok eğlendiriyordu.*	3	0,01	2
BKE5.10."Empati Yapmak"	*K10: (1) Babası : "Anlaşılan deney kulübüne gitmek seni çok heyecanlandırıyor"*	3	0,01	3
BKE5.11."Farkında Olmamak"	*K42: (2) Anne ve babası Begüm'ün yeni arkadaşının farkında bile değildi.*	3	0,01	2
BKE5.12."Şaka Yapmak"	*K46: (1) Mehmet Bey, Komikçe'nin minderini taşıdığını görünce ona şaka yapmak istedi. Komikçe, minderine yer kalmadı, dedi*	2	0,009	2

BKE5.13."Heyecanlanmak"	*K49: (1) Baba heyecanlandı: İyi fikir Efe!*	2	0,009	2
BKE5.14."Gurur Duymak"	*K24: (1) Senin gibi bir kızımız olduğu için gurur duyuyoruz*	1	0,004	1

Tablo 27. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; "*Sakinleştirmek, Sevmek / Hoşlanmak / Beğenmek, Eğlendirmek, Şaka Yapmak, Motive Etmek, Empati Yapmak, Gülmek/ Gülümsemek, Sevinmek / Mutlu Olmak, Şaşkın Olmak, Farkında Olmamak, Merak Etmek, Gurur Duymak, Heyecanlanmak*" gibi alt kategorileri içermektedir. Baba Karakter Eylemlerinin Duygu Durumuna Yönelik eylemler arasında En çok tekrar edilen % 0,03 ile (8 kez) "***Sevmek/Beğenmek/Hoşlanmak***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında toplamda BKE5 58 kez *Duygu Durumuna Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Duygu Durumuna Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,26 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 28. BKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**

BKE6.1."Meslek Sahibi Olmak/ Çalışmak	*K30: (2) Akşam, Mehmet Bey işten eve döndü.*	10	0,04	7
BKE6.2."Sürpriz Yapmak/ Hediye Almak	*K46: (1) Kikirik'i geçen hafta babası Burcu'ya hediye etmişti.*	9	0,04	6
BKE6.3."Ulaşım Araçlarını Kullanmak"	*K46: (3) Mehmet Bey Ğın, Ğın, Ğın, diye arabayı çalıştırdı.*	9	0,04	5
BKE6.4."Gezmek"	*K47: (1) Ece, Efe ve babaları, ormanda kestane bulmak için geziyorlardı.*	5	0,02	3
BKE6.5."Beklemek"	*K35: (3) Baba kartalla birlikte yumurtanın içinden yavrunun çıkmasını beklemeye başlamışlar.*	4	0,01	2
BKE6.6."Radyo Dinlemek"	*K3: (2) Yemekten sonra babası radyoyu açmış*	2	0,009	1
BKE6.7." İletişim Araçlarını Kullanmak"	*K6: (1) Babası, akşamları Deniz'i telefonla arıyordu.*	2	0,009	2
BKE6.8."Seyahat Etmek"	*K31: (1) Babam yeni bir yolculuğa çıkmıştı o gün*	2	0,009	2

BKE6.9."Tamirciye Gitmek"	*K3: (1) Babası ertesi sabah tamirciye götüreceğini söyleyip Ali'yi yatıştırmış*	1	0,004	1

Tablo 28. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 6. Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; "*Sürpriz Yapmak/ Hediye Almak, Tamirciye Gitmek, Radyo dinlemek, Ulaşım Araçlarını Kullanmak, İletişim Araçlarını Kullanmak, Gezmek, Beklemek, Seyahat Etmek, Meslek Sahibi Olmak/Çalışmak"* gibi alt kategorileri içermektedir. Baba Karakter Eylemlerinin *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem* arasında En çok tekrar edilen % 0,04 ile (10 kez) "***Meslek Sahibi Olmak/Çalışmak***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE6 toplamda 44 kez *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,20 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 29. BKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
BKE7.1."Balık Tutmak"	*K14: (2) Babam yiyeceğimiz balığı kendi tutar.*	3	0,01	2
BKE7.2."Muayene Etmek"	*K2 : (1) Ayçanın Babası, stetoskop aletin kulaklıklarını kulağına takti. Hortumun Ucundaki daire biçimli kısmını Ayça'nın göğsüne koydu. Dinlemeye başladı." Gerçekten de kalbin güm atıyor.*	1	0,004	1

BKE7.3."Fotograf Çekmek"	*K9: (1) Babası Elif'i okul külahı ve sırt çantasıyla birlikte fotoğraf çekti*	1	0,004	1
BKE7.4."Meslek Tanıtma"	*K15: (1) Alperciğim, "hepimizin yapamayacağı şeyler vardır. Mesela bende süpürgeyi tamir edebilecek kadar tamir becerisine sahip değilim. Çünkü bu tamircilerin yapabileceği bir şey. Bu benin güçlü ve akıllı olmadığımı göstermez.*	1	0,004	1

Tablo 29. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 7. Mesleğe Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; "*Muayene Etmek, Fotoğrafçılık, Balık Tutmak, Meslek Tanıtmak"* gibi alt kategorileri içermektedir. Baba Karakter Eylemlerinin *Mesleğe Yönelik Eylemler* arasında En çok tekrar edilen %.0,01 ile (3 kez) ***"Balık Tutmak***" eylemi olduğu görülmüştür Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE7 toplamda 6 kez Mesleğe Yönelik Eylemlere atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Mesleğe Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,02 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 30. BKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
BKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Eyl.	-	-	-	-

Tablo 30. incelendiğinde 50 adet Resimli Çocuk Kitapları içinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 8. Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylemler* kategorisinde herhangi bir alt kategorisine rastlanmamıştır. İncelenen kitaplarda Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylem ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 31. BKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T.Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
BKE9.1."Görev / Sorumluluk Vermek	*K20: (5) Babam Ayşe ve bana tatilde yapmamız gereken birkaç görev verdi. Ayşe sen her gün köpek ve kediyi beslemekle sorumlusun. Remzi sende her gün köpeği yürüyüşe çıkarmaktan sorumlusun, dedi*	9	0,04	4
BKE9.2."Uyarıda Bulunmak/Uyarmak	*K47: (1) Otomobile dikkat et Efe, dedi baba. Yanımdan yürü.*	5	0,02	5
BKE9.3."Kural Koymak	*K7: (2) Klara, Nele! Yatmak vakti geldi!*	4	0,01	3
BKE9.4." Alışkanlık Oluşturmak"	*K32: (1) Babası önünde sonunda onu küvete sokuyordu*	3	0,01	2

Tablo 31. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *"Alışkanlık Oluşturmak, Kural Koymak, Uyarıda Bulunmak/Uyarmak ve Görev/Sorumluluk Vermek"* gibi alt kategorileri içermektedir. Baba Karakter eylemlerinin *Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya*

Yönelik Eylem arasında En çok tekrar edilen % 0,04 ile (9 kez) ***"Görev/Sorumluluk Vermek***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE9 toplamda 21 kez *Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,09 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 32. BKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
BKE10.1."Randevu Almak"	*K29: (1) Serdar Bey bir randevu almak için telefon etti.*	1	0,004	1
BKE10.2."Doktora Gitmek"	*K28: (1) Hep birlikte Minik'i aşı olmaya götürdüler*	1	0,004	1

Tablo 32. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 10. Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; *"Randevu almak ve Doktora gitmek "* gibi alt kategorileri içermektedir. Baba Karakter Eylemlerinin *Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler* arasında Eşit Sayıda tekrar edilen % 0,004 ile (1 kez) ***"Randevu Almak ve Doktora Gitmek***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE10 toplamda 2 kez *Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,009 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 33. BKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
BKE11.1. " Okula Getirmek/Götürmek"	*K17: (1) Onu o gün okula babası götürüyordu.*	5	0,02	3
BKE11.2. "Öğretici Olmak / Öğretmek"	*K31: (1) Öyle olmaz, dedi babam. Tek tek sözcükleri sık sık yineleyeceksin. Öyle öğrenir konuşmayı papağan. Konuşmayı da öğrenemezler zaten. Senden öğrendiği sözcükleri yineler yalnızca.*	4	0,01	5

Tablo 33. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 11. Eğitime Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; "*Okula Getirmek/Götürmek, Öğretici Olmak/ Öğretmek"* gibi 2 alt kategorileri içermektedir. Baba Karakter Eylemlerinin Eğitime *Yönelik Eylemler* arasında En çok tekrar edilen % 0,02 ile (5 kez) ***"Okula Getirmek / götürmek***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE11 toplamda 9 kez *Eğitime Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Eğitime Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,04 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 34. BKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**

BKE 12. Doğaya Yönelik Eylemler	-	-	-	-

Tablo 34. incelendiğinde 50 adet Resimli Çocuk Kitapları içinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 12. Doğaya Yönelik Eylemler* kategorisinde herhangi bir alt kategorisine rastlanmamıştır. İncelenen kitaplarda Doğaya Yönelik Eylemler ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 35. BKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**T. Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
BKE13.1."Hayvan Beslemek"	*K24: (1) Kıyıya gidip kuğuları doyurdular.*	1	0,004	1
BKE13.2."Hayvanat Bahçesine Gitmek"	*K42: (1) Hep beraber hayvanat bahçesine gittiler.*	1	0,004	1

Tablo 35. incelendiğinde Baba Karakter Eylemlerinden olan *BKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin ifadeleri; "*Hayvan beslemek, Hayvanat bahçesine gitmek"* gibi alt kategorileri içermektedir. Baba Karakter Eylemlerinin *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* arasında Eşit sayıda tekrar edilen % 0,004 ile (1 kez) ***"Hayvan Beslemek ve Hayvanat Bahçesine Gitmek***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet resimli çocuk kitaplarında BKE13 toplamda 2 kez *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,009 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 36. BKE'ye Atıfta Bulunan İfadelerin Genel Frekans ve Yüzde

Baba Karakter Eylemleri	**Frekans**	**Yüzde**
İletişim/Etkiletişime Y.	63	% 0,28
Duygu Durumuna Yönelik	58	% 0,26
Sosyal Hayata ve Davr.	44	% 0,20
Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik	21	% 0,09
Aileye Yönelik Eylemler	14	% 0,06
Değerler Eğitimine Yönelik	14	% 0,06
Eğitime Yönelik Eylemler	9	% 0,04
Temel Yaşam Becerisine	7	% 0,03
Mesleğe Yönelik Eylemler	6	% 0,02
Sağlığa (Önlem Almaya / Koruyucu Tedbire) Yönelik	2	% 0,009
Hayvan Sevgisine Yönelik	2	% 0,009
Doğaya Yönelik Eylemler	-	-
Bireysel Farklılığa Yönelik	-	-
TOPLAM	**240**	**% 1,09**

Tablo 36. Resimli Çocuk Kitaplarında en çok *Baba Karakter Eylemlerinin* % 0,28 oluşturan ***İletişime/Etkiletişime Yönelik Eylemlerin*** ve bunu takip eden 2. ve 3. Eylemlerin % 0,26 Duygu Durumuna Yönelik ve % 0,20 Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik eylemlerin oluşturdukları görülmektedir. % 10 altındaki Eylemler ise; % 0,09 Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik, Eşit Frekansa sahip % 0,06 Aileye ve Değerler Eğitimine Yönelik, % 0,04 Eğitime, % 0,03 Temel Yaşam Becerisine, % 0,02 Mesleğe Yönelik Eylemlerdir. Baba Karakter Eylemleri arasında en düşük yüzdelik oranına sahip eylem ise % 0,009 oranı ile Sağlığa ve Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemlerin olduğu görülmüştür. İncelenen kitaplarda Baba Karakter

Eylemlerinin Doğaya ve Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemler ile ilgili ifadelere atıfların olmadığı tespit edilmiştir.

4.4. Çocuk Karakter Eylem Metinlerine İlişkin Bulgular

Tablo 37. ÇKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE1.1. "Soru Sormak"	*K45: (4) Babacığım, bebekler nereden gelir?*	30	0,13	12
ÇKE1.2. "Sohbet Etmek / Paylaşımda Bulunmak"	*K16: (3) Tavşancık eve döndüğünde o gün parkta öğrendiği yeni şeyleri annesiyle babasına anlatmış.*	28	0,12	20
ÇKE1.3. "Seslenmek / Çağırmak"	*K19: (4) Burcu, hadi gidiyoruz, diye hevesle onu çağırdı.*	18	0,08	9
ÇKE1.4. "İzin Almak / Vermek"	*K5: (1) Zeynep, Satıcıdan bir tanesini sevmek için izin istedi.*	14	0,06	10
ÇKE1.5. "Çözüm Bulmak / Alternatif Üretme"	*K20: (1) Eğer bu işleri eğlenceye dönüştürürsek, her günümüz güzel geçecekti.*	14	0,06	9
ÇKE1.6. "Sarılmak / Kucaklamak"	*K42: (1) Seni çok özleyeceğim, dedi Begüm. Birbirlerine uzun süre sıkıca sarıldılar.*	12	0,05	10

ÇKE1.7. "Karar Vermek / Kararlı Olmak"	*K36: (1) Artık kararımı vermiştim. Yumurtadan kurtulacaktım.*	10	0,04	9
ÇKE1.8. "Tahmin Etmek"	*K23: (1) Belki de babam nezle olmuştur. Şıp şıp, Şıp şıp diye burnu akıyordur. Olamaz mı, dedi.*	9	0,04	8
ÇKE1.9. "Haklı Bulmak"	*K17: (3) Belki de annesi haklıydı.*	9	0,04	7
ÇKE1.10. "Teklif Etmek / Öneri / Seçenek Sunmak"	*K18: (5) Babam ve dedem okula gitmiyor. Sende gitmiyorsun! Bende gitmesem olmaz mı? Diye sordu*	8	0,03	4
ÇKE1.11. "İtiraz Etmek"	*K40: (4) Olmaz! Bağcıklarımı ben bağlayacağım! Diye itiraz etti Cemile*	7	0,03	4
ÇKE1.12."Söz Vermek"	*K47: (1) Bugünlük son yatılı misafirimiz, diye söz verdi Efe.*	7	0,03	7
ÇKE1.13. "Rica Etmek"	*K32: (1) Anne babalarımızı geri getirebilir misin? Lütfen ne olur, dediler. Bundan böyle söz dinleyen çocuklar olacağız.*	7	0,03	4
ÇKE1.14. Neden Sonuç İlişkisi Kurma	*K25: (2) Çantasında taşımayı düşündü. Hayır, olmaz! Kitapların arasında mutlaka kırılırdı.*	5	0,02	3

ÇKE1.15. "Öpmek"	*K26: (1) Ediz annesi ve babasını öptü.*	4	0,01	4
ÇKE1.16. "Okşamak"	*K10: (1) Ablası her şeyin yoluna gideceğini söyleyerek küçük kardeşinin başını okşadı*	3	0,01	3
ÇKE1.17. "Israr Etmek"	*K15: (1) Lütfen anne Lütfen" diye ısrar etti.*	3	0,01	3
ÇKE1.18. "İzinsiz Eşya Karıştırmak"	*K50: (1) Ece gizlice annesinin çantasında bir şeyler aradı.*	1	0,004	1

Tablo 37 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 1. İletişim Etkiletişime Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 37* de gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemin* % 0,13 ile (30 kez) "***Soru Sormak***" eylemi olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 1 toplamda 189 kez *İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE1 İletişim Etkiletişime Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,85 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 38. ÇKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**

ÇKE2.1"Oyun Oynamak	*K29: (2) Ege ile Ece, sıraları gelene kadar bekleme salonunda oyun oynadılar.*	40	0,18	18
ÇKE2.2."Yemek Yemek"	*K10: (2) Herkese Günaydın diyerek sofradaki yerine geçti. Anneciğim bu sabah iki yumurta yemek istiyorum.*	16	0,07	12
ÇKE2.3."Giyinmek"	*K46: (2) Alper ve Burcu hazırlanmaya başladılar. Halalarına giderken en güzel kıyafetlerini giymek istiyorlardı.*	15	0,06	6
ÇKE2.4."Yatmak / Uyumak"	*K37: (2) Masal bittiğinde, sıcak ve yumuşacık yatağında derin bir uykuya dalmıştı.*	15	0,06	10
ÇKE2.5."Uykudan Uyanmak"	*K19: (1) Alper erkenden uyandı. Yatağından kalktı.*	12	0,05	11
ÇKE2.6."Öz bakımını Yapmak"	*K7: (2) Nele ve Klara dişlerini fırçalamak için banyoya gittiler.*	11	0,05	9
ÇKE2.7."Acıkmak"	*K3: (1) Yemek zamanının geldiğini fark etmiş; çünkü karnı çok acıkmış.*	7	0,03	4

Tablo 38. incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 38* de gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemlerin* % 0,18 ile (40 kez) "**Oyun Oynamak**" eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE2 toplamda 116 kez *Temel Yaşam Becerisine Yönelik*

Eylemlere atıflarda bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 2 Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,52 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 39. ÇKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE3.1. "Aile ile ilgili Aktiviteler Yapmak"	*K10: (2) Efe sabahları aynı masa etrafından toplanmayı seviyordu. Çünkü en neşeli muhabbetler kahvaltı sofrasında yapılıyordu.*	13	0,06	5
ÇKE3.2." Ev / Mutfak İşi Yapmak / Yardım Etmek"	*K15: (1) Süpürgeyi özenle tutarak süpürmeye başladı.* *K22: (2) Onlara sandviç hazırlayacağım.*	10	0,04	8
ÇKE3.3." Kardeş Kıskançlığı"	*K36: (3) Daha doğar doğmaz annemi, babamı ve tüm sevdiklerimi aldığı yetmiyormuş gibi şimdi dedi odamı ele geçirmişti.*	6	0,02	3
ÇKE3.4."İsim Koymak	*K5: (1) Zeynep köpeğine baktı. Bu köpeğin üzerinde benekleri var. Adı benekli olsun dedi.*	4	0,01	4
ÇKE3.5." Eve gelmek / Karşılamak	*K11: (1) Yemekleri bittikten sonra kapı çaldı. Burcu koşarak gitti ve kapıyı açtı*	3	0,01	3

ÇKE3.6.“ Doğmak”	*K41: (1) Bir gün yumurtalar çıt çıt kırıldı. Önce birinden, sonra ötekinden birer yavru çıktı.*	3	0,01	2
ÇKE3.7.“ Evi Terk Etme”	*K44: (1) Annem ben, sevmiyor, ben de buradan giderim, diye düşündü. Kimse görmeden evlerinin yakınındaki ormana doğru yürüdü.*	3	0,01	2
ÇKE3.8.“ Sığınmak / Korumak”	*K9: (1) Bütün çocuklar okul bahçesinden içeri koşuyorlardı. Elif aralarında sürüklenmemek için annesine sığındı*	2	0,009	2
ÇKE3.9.“ Yuva Kurmak”	*K35: (1) Bir gün kendisine bir erkek kartalla birlikte yuva kurmuş.*	1	0,004	1
ÇKE3.10.“ Değişikliğe Uyum Sağlamak	*K6: (1) Babasının evden ayrılması dışında, Deniz'in yaşamında çok büyük değişiklik olmamıştı*	1	0,004	1

Tablo 39. incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 3. Aileye Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 39* da gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 3. Aileye Yönelik Eylemden* % 0,06 ile (13 kez) “**Aile ile ilgili Aktiviteler Yapmak”** Eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 3 toplamda 46 kez *Aileye Yönelik Eylemler*e atıflarda bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 3 Aileye Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,20 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 40. ÇKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE4.1."Nezaket Sözcüklerini Kullanmak"	*K10: (5) Efe, Ağabeyi ve ablasına bu güzel gün için teşekkür etti*	30	0,13	18
ÇKE4.2."Yardımlaşma"	*K46: (2) Alper ve Burcu annesine yardım etti. Alper maydanozları yıkadı. Burcu limon sıktı*	20	0,09	10
ÇKE4.3."Misafirperver Olmak"	*K39: (2) En güzel giysilerini giyip en sevdiği arkadaşını yemeğe davet etti.*	7	0,03	6
ÇKE4.4."Tutumlu Tasarruflu Davranmak"	*K16: (5) Gün ışığı odayı aydınlatmaya yetiyor da artıyormuş oysa; başka ışığa gerek yokmuş. Tavşancık da lambaları söndürmüş. Tek bir odada lamba yakarak elektrikten tasarruf etmişler.*	7	0,03	3

Tablo 40 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 4. Değerlere Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 40* da gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 4 Değerlere Yönelik Eylemden* % 0,13 ile (30 kez) "**Nezaket Sözcüklerini Kullanmak"**" Eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 4 toplamda 64 kez *Değerlere Yönelik Eylemlere* atıflarda bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 4 Değerlere Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,29 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 41. ÇKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE5.1."Sevinmek/Mutlu Olmak"	*K11: (3) Burak sevinçle "Yaşasın" diye bağırdı.*	63	0,28	31
ÇKE5.2."Meraklı Olmak"	*K45: (4) Ali, leyleğin bebeği nasıl taşıdığını merak etmişti.*	38	0,17	19
ÇKE5.3."Sevmek Hoşlanmak/Beğenmek"	*K5: (4) Zeynep köpekleri çok seviyordu.*	35	0,15	20
ÇKE5.4."Şaşkın Olmak"	*K13: (1) Burcu bilgilerin taşınmasına çok şaşırmıştı.*	34	0,15	19
ÇKE5.5."İstemek / Dilemek"	*K25: (2) Arkadaşlarımın kardeşleri var. Ben de kardeş istiyorum*	27	0,12	16
ÇKE5.6."Düşünmek"	*K26: (2) Ediz, bu eve çabuk alışacağını düşündü.*	17	0,07	12
ÇKE5.7."Üzülmek"	*K49: (1) Efe biraz üzülmüştü. Şişemiz çok uzaklara gitmemiş.*	17	0,07	14
ÇKE5.8."Farkında Olmak"	*K21:(4) Ezgi etrafına bakındığında, piknik yapmaya gelen başka aileleri de gördü.*	17	0,07	8

ÇKE5.9."Heyecanlı Olmak"	*K12: (4) Efe, çok heyecanlıydı. Çünkü anne ve babası ile beraber başka bir ülkeye, Çin'e gideceklerdi*	15	0,06	8
ÇKE5.10."İstememek"	*K48: (1) Susadım ve uyumak istemiyorum*	15	0,06	7
ÇKE5.11."Çaresiz Olmak"	*K31: (1) Sağa sola koştum, her tarafa baktım, ama papi görünürlerde yoktu. Kara kara düşünüyordum.*	13	0,05	5
ÇKE5.12."Canı Sıkılmak	*K3: (3) Ali okuldan gelince ve televizyonun yerini boş görünce çok sıkılmış. "Şimdi ben ne yapacağım? Diye dolanmaya başlamış*	11	0,05	6
ÇKE5.13."Gülmek"	*K23: (2) Tavşancık yine güldü.*	10	0,04	4
ÇKE5.14."Sevmemek Beğenmemek/Hoşlanmamak	*K46: (2) Bu yemek çok kötü görünüyor, kokusu da hiç güzel değil. Ben bunu yemem, diyerek tabağını ittirdi.*	10	0,04	8
ÇKE5.15."Tedirgin Olmak/ Korkmak"	*K44: (1) Birdenbire bir el onu havaya kaldırdı. Kimi, çok korktu "ne oluyor!" diye bağırmaya başladı.*	10	0,04	8

ÇKE5.16."Garip /Kötü Hissetmek/Rahatsız Olma	*K50: (1) Anne baba, kendimi çok kötü hissediyorum.*	10	0,04	9
ÇKE5.17."Ağlamak"	*K39: (1) Nihayet yalnız kalınca gözyaşlarına hâkim olamadı. Evine doğru yürürken hüngür hüngür ağladı.*	9	0,04	6
ÇKE5.18."Kaygılanmak / Endişelenmek"	*K47: (1) Ece kaygılanıyordu. Söyle baba burada kestane olduğundan emin misin?*	9	0,04	7
ÇKE5.19."Sabırsız Olmak"	*K9: (1) Sabırsızlıkla okulun ilk gününü beklemeye başladı.*	8	0,03	8
ÇKE5.20."Yorulmak"	*K38: (1) Günün sonunda Atakan çok yorulmuştu.*	8	0,03	6
ÇKE5.21."Dikkat Kesilmek"	*K33: (1) Okulda arkadaşlarına dikkatlice baktı.*	7	0,03	4
ÇKE5.22."Çaba Göstermek"	*K42: (4) Anne, anne! Evimizde kocaman bir. Her seferinde anne ve babasına evdeki mor gergedanı anlatmaya çalıştı.*	7	0,03	4
ÇKE5.23."Hayal Kurmak"	*K15: (1) Alper süpürgeyi bir dev olarak hayal etti. Kendisi de devin sahibi oldu.*	7	0,03	4

ÇKE5.24."Kahraman Olmak"	*K1: (3) ve kahraman Nino çıktı dışarıya, her bir kolunda onlarca yumurta."*	6	0,02	3
ÇKE5.25."Özlem Duymak"	*K6: (1) Deniz babasının gelmediği akşamlar onu çok özlüyordu.*	6	0,02	4
ÇKE5.26."Farkında Olmamak"	*K20: (1) Ayşe ve ben tatil boyunca ne kadar çok iş yaptığımızın farkına bile varmadık.*	6	0,02	3
ÇKE5.27."Vazgeçmek"	*K36: (2) Son günlerde duyduğum tek bir cümle vardı: "Sen artık kocaman bir ağabey oldun." Kim ağabey olmak istemişti ki? Ağabeylik dünyanın en zor işiydi. En iyisi bu işten istifa etmekti.*	6	0,02	4
ÇKE5.28."Umursamamak	*K17: (3) Kalın pijamanın üstüne ayakkabıları biraz dar gelmişti ama buna aldırmadı.*	5	0,02	3
ÇKE5.29."Bıkmak / Usanmak"	*K32: (1) Lalo sürekli "Şimdi yatma vakti, hadi doğru yatağa" sözlerini duymaktan bezmişti.*	5	0,02	3
ÇKE5.30."Kafası Karışmak"	*K4: (1) Ezgi'nin kafası biraz daha karıştı*	5	0,02	5

ÇKE5.31."Rüya Görmek"	*K37: (1) Cansu, rüyasında Pamuk Prenses ve Yedi Cüceleri gördü.*	5	0,02	5
ÇKE5.32."Gerçek Duygularını Gizlemek/ Cesaret Edememek"	*K7: (2) Nele fasulye sevmiyordu, fakat bunu söylemeye cesaret edemedi. Gözlerini kapattı ve dikkatlice, fasulye çorbasından bir kaşık aldı… Mmm, Çorba lezzetli*	4	0,01	3
ÇKE5.33."Bahane Bulmak"	*K22: (1) Odam o kadar karışık oluyor ki toplamak haftalar sürer.*	4	0,01	4
ÇKE5.34."Tembel Olmak"	*K16: (1) Tavşancık odadan çıkmadan önce lambaları hiç kapatmazmış. Çok tembel bir tavşanmış o. Uyurken bile ışıkları açık bırakırmış.*	4	0,01	3
ÇKE5.35."Motive/Teselli Etmek"	*18: (1) Dostum, üzülme. Seninle oyunlarımız yine devam edecek, diyerek onu teselli etti.*	4	0,01	3
ÇKE5.36."Hayal Kırıklığı	*K18: (1) Alper hayal kırıklığına uğramıştı.*	3	0,01	2
ÇKE5.37."Pişman Olmak"	*K19: (1) İnat edip annesini zor durumda bıraktığı için şimdi çok pişmandı.*	3	0,01	3

ÇKE5.38."Cesaretli/Cesur Davranmak	*K8: (2) O gece Chris küçük bir deney yaptı. Odasındaki tüm ışıkları söndürdü, hatta gece lambasını bile. Yine de hala biraz karanlıktı. Kapkaranlık. Hiçbir şey değişmemişti. Ama Chris değişmişti. Uzayın karanlığının odasındaki karanlıktan çok daha büyük derin olduğunu görmüştü ama korkmuyordu.*	3	0,01	2
ÇKE5.39."Özel Hissetmek"	*K10: (1) "Beni tanıyorlar" diye fısıldadı. "Evet" dedi ablası. Çünkü biz onlara seni anlattık. Efe kendini çok özel hissetti.*	2	0,009	2

Tablo 41 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 41* de gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 5: Duygu Durumuna Yönelik Eylemden* % 0,28 ile (63 kez) "**Sevinmek / Mutlu Olmak**" Eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 5 toplamda 468 kez *Duygu Durumuna Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 5 Duygu Durumuna Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 2,12 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 42. ÇKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE6.1."Televizyon İzlemek"	*K18: (2) Sabahları televizyon karşısında sevdiği çizgi filmleri izlemeyi daha çok seviyordu.*	16	0,07	6
ÇKE6.2."Hediye Almak/Vermek"	*K31: (3) Gittiği ülkelerden, değişik armağanlar getirir bana. En güzel armağanı, Afrika'dan getirdi. Bir papağan*	13	0,06	9
ÇKE6.3."Ulaşım Araçlarını Kullanmak"	*K49: (1) Ece ile Efe bu kadar büyük tekneye ilk kez biniyorlardı.*	11	0,05	8
ÇKE6.4."Gözlem Yapmak/İncelemek"	*K47: (1) Ece, hareket eden dikenli bir kestaneyi dikkatlice inceliyordu.*	11	0,05	6
ÇKE6.5."Benzetme Yapmak"	*K33: (1) Şu ellerime bak simsiyah, kirli gibi*	9	0,04	5
ÇKE6.6."Şarkı Söylemek"	*K37: (3) Cansu, yatağında neşeyle şarkı söylüyordu.*	8	0,03	5
ÇKE6.7."Gezmek"	*K6: (2) Annesi de onlara katılıyordu. Hep birlikte sinemaya pikniğe gidiyorlardı.*	7	0,03	5

ÇKE6.8."Resim Boyamak"	*K7: (2) Klara'nın yeni sulu boya takımı eşliğinde güzel resimler çizeceğiz*	6	0,02	5
ÇKE6.9."Tanışmak/ Tanıtmak"	*K14: (1) Baba mı tanır mısınız? Adı Mustafa'dır*	6	0,02	5
ÇKE6.10."Ziyaret Etmek"	*K46: (1) Çok heyecanlı bir gündü. Çünkü Alperler, Nergis halalarını ziyarete gideceklerdi.*	4	0,01	3
ÇKE6.11."Yoğun ve Meşgul Olmak"	*K13: (2) Burcu eve geldiğinde annesine telaşla "merhaba anneciğim. Benim çok işim var. Hemen odama gitmeliyim dedi.*	4	0,01	2
ÇKE6.12."Meslek Aramak/Çalışmak"	*K38: (2) Teneffüse çıkan çocuklar Atakan'ın başına üşüştüler. Al, bu senin simidin. Sen kurabiye mi istiyorsun? Al bakalım, diyerek satış yaptı Atakan.*	4	0,01	2
ÇKE6.13."Keşif Yapmak"	*K43: (1) Lastik topumu zıplatırken, birden top ortadan yok oldu. İşte o zaman, ağacın altında küçük bir kovuk olduğunu keşfettik.*	3	0,01	2
ÇKE6.14."Koleksiyon Yapmak"	*K3: (3) Yeni bir merakı gelişmiş Ali'nin Sevdiği spor tk. Resimlerini toplamak*	3	0,01	1

ÇKE6.15."Alışveriş Yapmak"	*K5: (3) Zeynep çok sevindi. Peki, anneciğim, orada sadece alışveriş mi yapacağız*	3	0,01	1
ÇKE6.16."Seyahat Etmek"	*K12: (2) Bu Efe'nin başka bir ülkeye olan ilk seyahatiydi.*	2	0,009	1
ÇKE6.17."Seçim Yapmak"	*K19: (1) Ya şundadır ya bunda.. Helvacının oğlunda." Diye seçtiği kıyafeti gitmeye başladı.*	2	0,009	2
ÇKE6.18."Plan Yapmak"	*K36: (1) Hemen bir plan yaptım. Kümesin az ilerisindeki ormana kadar gittim ve yumurtayı olabildiğince uzağa fırlattım.*	2	0,009	2
ÇKE6.19."Model Almak / Taklit Etme"	*K41: (2) Anne ve babalarını taklit ederek kanatlarını açıp kapadılar.*	2	0,009	1
ÇKE6.20."İletişim Araçlarını Kullanmak"	*K9: (1) Elif'in sınıfı 1-B idi. Hemen Leyla'yı aradı*	1	0,004	1

Tablo 42 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 6. Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 42* de gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 6. Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemden* % 0,07 ile (16 kez) "**Televizyon İzlemek**" Eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 6 toplamda 117 kez *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 6 Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma

kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,58 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 43. ÇKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE7.1.“ Muayene Etmek	*K2 : (7) Ayça, Annesinin babasının kalbini, sırtını dinledi.*	7	0,03	1
ÇKE7.2.“Balık Tutmak”	*K6: (3) Deniz bazen babasıyla balık tutmaya gidiyordu.*	3	0,01	1
ÇKE7.3.“Fotoğraf Çekmek/Çekinmek”	*K9: (2) Fotoğrafçı bütün sınıfın okul külahları ve sırt çantaları ile toplu bir resmini çekti.*	3	0,01	2
ÇKE7.4.“Tamir Etmek/Onarmak”	*K15: (3) Baktı baktı. Ama bir türlü süpürgeyi nasıl tamir edeceğini bilemedi.*	3	0,01	1
ÇKE7.5.“Müzik Aleti Çalmak”	*K11: (1) Burcu hemen orgunu kurdu ve çalmaya başladı*	2	0,009	1
ÇKE7.6.“Aşçı Olmak”	*K32: (3) Lili şimdi, meyveli tart, komposto ve reçel yapımında ustalaşmış bir aşçı olarak çalışıyor*	2	0,009	1

Tablo 43 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE.7 Mesleğe Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 43* de gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE.7 Mesleğe Yönelik*

Eylemden % 0,03 ile (7 kez) "**Muayene Etmek**" Eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 7 toplamda 20 kez *Mesleğe Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 7 Mesleğe Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,09 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 44. ÇKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE8.1."Varoluşunu Sevmemek/ Başka varlığa Dönüşme İsteği"	*K1: (2) Nino yavru ahtapot olmaktan bıkmıştı.*	8	0,03	3
ÇKE8.2."Bireysel Farklılığa Çözüm"	*K33: (2) Teni çok esmerdi. Akşam eve döner dönmez banyoya koştu. Yüzünü ellerini iyice sabunladı, ovdu, ovdu. Ama yararı yoktu. Hiçbir şey değişmedi.*	6	0,02	2
ÇKE8.3."Varoluşunu Kabul Etme"	*K13: (1) Artık sarı saçlı olmadığı için hiç üzülmeyecekti.*	4	0,01	3

Tablo 44 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 8 Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 44* de gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 8 Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemden* % 0,03 ile (8 kez) "**Varoluşunu Sevmemek/ Başka varlığa Dönüşme İsteği"** Eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE8 toplamda 18 kez *Bireysel*

Farklılığa Yönelik Eylemlere atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE8 Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,08 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 45. ÇKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE9.1.“ Kurala İtaat Etme”	*K16: (3) Gereksiz yanan lambaları söndürmeyi ve kullanılmayan elektrikli aletleri kapatmayı unutmayan bir çocuk olmuş*	9	0,04	4
ÇKE9.2.“Uyarıda Bulunmak”	*K46: (1) Komikçe, o oyuncak değil, yenecek bir şey, diye onu uyardı*	4	0,01	3
ÇKE9.3.“Sorumluluk Almak”	*K10: (1) Küçük bilim adamı, kendisine verilen görevi titizlikle yerine getirdi.*	3	0,01	3
ÇKE9.4.“Emir Vermek”	*K22: (1) “Anneciğim ben televizyon izlemek istiyorum, yemeğimi buraya getir,” dedi*	2	0,009	2

Tablo 45 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 45* de gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemden* % 0,04 ile (9 kez) “**Kurala İtaat Etme”** Eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE9 toplamda 18 kez

Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemlere atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,08 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 46. ÇKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE10.1."Muayene Olmak"	*K9: (6) Bir süre sonra Elif'in okulda muayeneden geçmesi gerekti.*	13	0,05	5
ÇKE10.2."Önlem Almak"	*K39: (4) Günde 5 porsiyon meyve sebze yedi. Haftada 4 öğün mutlaka ailesiyle birlikte sofraya oturdu. Günde 3 öğün düzenli yemek yedi. Günder 1 saat egzersiz yaptı. Şekerli ve gazlı içecekleri tüketmedi. Onların yerine su, süt, ayran veya taze sıkılmış meyve suyunu tercih etti.*	6	0,02	3
ÇKE10.3."Hasta Olmak"	*K50: (1) Ertesi sabah, Ece gerçekten suçiçeği oldu.*	3	0,01	2
ÇKE10.4."Aşı Olmak"	*K30: (1) Doktor Banu, Arda'ya bir aşı yaptı. Bu sadece birazcık acıttı*	2	0,009	2
ÇKE10.5."Doktora Gitmek"	*K29: (1) Birkaç gün sonra diş hekimine gitmek için yola çıktılar.*	2	0,009	2

Tablo 46 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 10. Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri

göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 46* da gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 10. Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemden* % 0,06 ile (13 kez) "**Muayene Olmak**" Eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 10 toplamda 26 kez *Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 10. Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,11 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 47. ÇKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE11.1."Okula Gitmek/Gelmek"	*K50: (2) Her sabah olduğu gibi okula gitme zamanı.*	14	0,06	9
ÇKE11.2."Yeni Bilgi Öğrenmek"	*K26: (1) Onlardan, hiç bilmediği yeni oyunlar öğrendi.*	10	0,04	7
ÇKE11.3."Ödev Yapmak"	*K3: (6) Ödevlerini yapmış. Ama "doğru mu yanlış mı" diye bakmadan karalamış ödevini.*	7	0,03	2
ÇKE11.4."Deney Yapmak"	*K10: (3) Efe deney yapmayı seviyordu. Çünkü bu iş gerçekten çok eğlenceliydi.*	6	0,02	4
ÇKE11.5."Kitap Okumak /Hikâye Anlatmak"	*K11: (1) Burak da okulda öğrendiği hikâyeyi oyuncak ayısına anlatıyordu*	5	0,02	2

ÇKE11.6."Ödül Vermek"	*K31: (4) Hemen yanına koşup bir sürü yemle ödüllendirdim onu.*	4	0,01	1
ÇKE11.7."Yazı Yazmak"	*K9: (1) Annesi döndüğünde, Elif bütün eşyalarının üzerine ismini yazdı, çünkü adını yazmayı çok önceden öğrenmişti.*	2	0,009	2

Tablo 47 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 11. Eğitime Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 47* de gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 11. Eğitime Yönelik Eylemden* % 0,06 ile (14 kez) "**Okula Gitmek/Gelmek** " Eylemlerin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 11 toplamda 48 kez *Eğitime Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 11 Eğitime Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,21 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 48. ÇKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE12.1."Piknik Yapmak"	*K21: (1) Kısa bir yolculuktan sonra piknik yapacakları ormanlık alana geldiler. Piknik alanı çok güzel ve tertemizdi.*	4	0,02	3
ÇKE12.2."Yürüyüş Yapmak"	*K20: (1) Her sabah keyifli yürüyüşler yapıyorduk.*	3	0,01	2

ÇKE12.3."Sahil Gitmek / Yüzmek"	*K39: (1) Her fırsatta babasıyla ya da kuzeni Mehmet'le yüzmeye başladı. Haydi Mehmet! Kıyıya kadar yarışalım.*	3	0,01	2
ÇKE12.4."Bahçe İşleri"	*K46: (2) Alper koşa koşa gidip salatayı getirdi. Ta ta ta tam! İşte salatam, dedi. Burcu Salatamız, diyerek onu düzeltti. Çünkü domatesler, birlikte yetiştirdik.*	2	0,009	1

Tablo 48 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 12. Doğaya Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 48* de gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 12 Doğaya Yönelik Eylemden* % 0,02 ile (4 kez) "**Piknik Yapmak**" Eyleminin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 12 toplamda 12 kez *Doğaya Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 12 Doğaya Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,05 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 49. ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde

İfade Alt Kategorileri	**Metin örnekleri**	**Toplam Kelime Sayısı (f)**	**Yüzdelik %**	**Hikâye sayısı**
ÇKE13.1."Hayvan Beslemek"	*K40: (2) Olmaz olmaz! dedi. Ben yapacağım! Tavşanlara yemlerini ben tek başıma vereceğim.*	10	0,04	4

ÇKE13.2.“ Uygun Yaşam Alanı Oluşturma”	*K34: (3) Balığı, anneciğin verdiği küçük bir kavanozun içine koyduk*	4	0,01	2
ÇKE13.3.“Hayvan Satın Almak”	*K28: (1) O gün köpek yavrusu alacaklardı.*	2	0,009	2

Tablo 49 incelendiğinde Çocuk Karakter Eylemlerinden olan *ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem* kategorisi ile ilgili ifadeleri göstermektedir. Bu eylemlerin alt kategorileri *Tablo 49* da gösterilmiştir. En çok tekrar edilen *ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemden* % 0,04 ile (10 kez) “**Hayvan Beslemek**” Eylemlerinin olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen 50 adet Resimli Çocuk Kitaplarında ÇKE 13 toplamda 16 kez *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. Ayrıca incelenen kitaplarda *ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,07 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 50. ÇKE'ye Atıfta Bulunan İfadelerin Genel Frekans ve Yüzde

Çocuk Karakter Eyl.	**Frekans**	**Yüzde**
Duygu Durumuna Yönelik	468	% 2,12
İletişim/Etkiletişime Y.	189	% 0,85
Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik E.	117	% 0,58
Temel Yaşam Becerisine	116	% 0,52
Değerler Eğitimine Yönelik	64	% 0,29
Eğitime Yönelik Eylemler	48	% 0,21
Aileye Yönelik Eylemler	46	% 0,20

Sağlığa (Önlem Almaya / Koruyucu Tedbire) Yönelik	26	% 0,11
Mesleğe Yönelik Eylemler	20	% 0,09
Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik	18	% 0,08
Bireysel Farklılığa Yönelik	18	% 0,08
Hayvan Sevgisine Yönelik	16	% 0,07
Doğaya Yönelik Eylemler	12	% 0,05
TOPLAM	**1,158**	**% 5,26**

Tablo 50. Resimli Çocuk Kitaplarında en çok *Çocuk Karakter Eylemlerinin* % 2,12 oluşturan Duygu Durumuna Yönelik Eylemlerin ve daha sonra % 0,85 İletişim/Etkiletişime Yönelik, % 0,58 Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler olduğu tespit edilmiştir. Bunu takip eden eylemler; % 0,52 Temel Yaşam Becerisine, % 0,29 Değerler Eğitimine, % 0,21 Eğitime ve % 0,20 Aileye, % 0,11 Sağlığa Yönelik Eylemlerin oluşturdukları görülmektedir. % 10 altındaki Eylemler ise; %0,09 Mesleğe, Eşit Frekansa Sahip (18) % 0,08 oranı ile Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya ve Bireysel Farklılığa, % 0,07 Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemlerdir. Çocuk Karakter Eylemleri arasında en düşük yüzdelik oranına sahip eylem ise % 0,05 oranı ile Doğaya Yönelik Eylemlerin olduğu görülmüştür.

4.5. Anne Karakter Eylem Resimlerine İlişkin Bulgular

Bulguların bu kısmında, Resimli Çocuk Kitaplarındaki resimlerin, incelenen kategorilere göre değerlendirilecektir. Kitapların resim incelemeleri sonucu elde edilen veriler, alt problemlere göre düzenlenerek sunulmuştur.

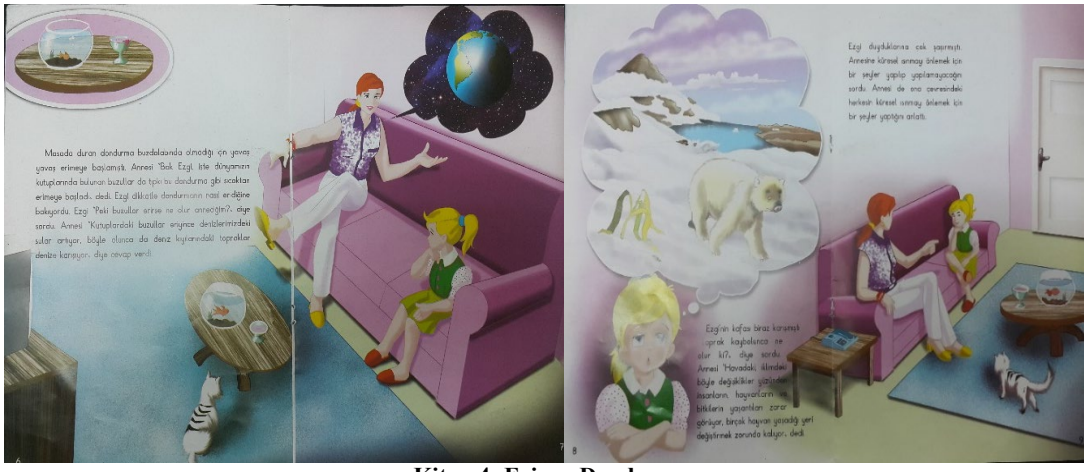
Tablo 51. R-AKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 1: İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 1	Frekans (F)	Yüzde (%)
Bilgi Verme/Bilgilendirmek Sohbet E./Paylaşımda B.	31	% 3,4
Sarılmak / Kucaklamak	12	% 1,3
Okşamak	7	% 0,7
Çözüm Bulmak/Alternatif Üretmek	6	% 0,6
Sevgiyle Bakmak/ Bakışmak	3	% 0,3
Öpmek	2	% 0,2
İtiraz Etmek	1	% 0,1
Öneri Sunmak	1	% 0,1
Tahminde Bulunmak	1	% 0,1

Tablo 51 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE1'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 3,4 ile (31 kez) "**Bilgi Vermek / Bilgilendirmek / Sohbet Etmek / Paylaşımda Bulunmak**" karşılıklı diyalogların olduğu resminin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 1,3 ile (12 kez) Sarılmak/Kucaklamak, % 0,7 ile (7 kez) Okşamak, % 0,6 ile (6 kez) Çözüm bulmak/Alternatif Üretmek, % 0,3 ile (3) Sevgiyle Bakmak/Bakışmak. % 0,2 ile (2 kez) Öpmek, % 0,1 ile (1 kez) İtiraz Etmek, Öneri Sunmak ve Tahmine Bulunmak ile ilgili görselleri takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 64 tanesinden R-*AKE1 İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 7,1'ini oluşturmaktadır.

Resim 1. R-AKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem Resmi

Kitap 4: Eriyen Dondurma

Tablo 52. R-AKE 2. Temel Yaşam Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 2: Temel Yaşama Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 2	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Çocuğun Yaşam Becerisi	14	% 1,5
Ç. Beslenmesine Yönelik	10	% 1,1
Çocuğun Öz bakımına Y.	3	% 0,3

Tablo 52 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde *R-AKE 2. Temel Yaşam Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE2'e ait alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 1,5 ile (14 kez) "**Çocuğun Yaşam Becerilerine Yönelik**" Eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 1,1 ile (10 kez) Çocuğun Beslenmesine Yönelik Eylemler ve % 0,3 ile (3 kez) en az dağılım ile annenin Çocuğuna Ait Öz bakım Becerilerine ait eylemler ile ilgili görselleri takip ettiği görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 27 tanesinden *R-AKE 2 Temel Yaşama Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3'ü oluşturmaktadır.

Resim 2. R-AKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylem Resmi

Kitap 1: Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor

Tablo 53. R-AKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 3: Aileye Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 3	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Mutfak İşleri Yapmak	17	% 1,8
Birlikte Yemek Yemek	12	% 1,3
Ev İşleri Yapmak	6	% 0,6
Koruyup Kollamak	5	% 0,5
Yavrulamak/Doğum	5	% 0,5
Kuluçkaya Yatmak	4	% 0,4
Yuva Kurmak	3	% 0,3
Masal/Öykü Anlatmak	2	% 0,2

Tablo 53 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde *R-AKE 3. Aileye Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE3'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 1,8 ile (17 kez) "**Mutfak İşleri Yapmak"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir.

Bunu sırasıyla % 1,3 ile (12 kez) Aile olarak birlikte yemek yeme eylemleri, % 0,6 ile (6 kez) Ev İşleri Yapmak, % 0,5 ile (5 kez) Aileye Ait Annenin koruyup kollama görevi ve yaşam döngüsü olan yavrulamak ve doğum eylemlerine yönelik resimler takip etmektedir. Akabinde % 0,4 ile (4 kez) Kuluçkaya Yatmak, % 0,3 ile (3 kez) Yuva Kurmak ve en düşük dağılıma sahip olan % 0,2 ile (2 kez) Masal/Öykü Okumak ile ilgili görselleri takip ettiği tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 54 tanesinden R-*AKE 3 Aileye Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 6'sını oluşturmaktadır.

Resim 3. R-AKE 3. Aileye Yönelik Eylem Resmi

Kitap 20: Bu Benim İşim

Tablo 54. R-AKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 4: Değerlere Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 4	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Misafirperverlik	10	% 1,1
Yardımlaşma	3	% 0,3
Tutumlu Tasarruflu Olma	1	% 0,1

Tablo 54 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 4. Değerler Eğitime Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE4'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 1,1 ile (10 kez) "**Misafirperverlik"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 0,3 ile (3 kez) Yardımlaşma ve % 0,1 ile (1 kez) Tutumlu Tasarruflu Davranmak eylemlerine yönelik resimler takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 14 tanesinden R-*AKE 4 Değerler Eğitimine Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,5'ini oluşturmaktadır.

Resim 4. R-AKE 4. Değerlere Yönelik Eylem Resmi

Kitap 2: Kalbim Güm Güm

Tablo 55. R-AKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 5: Duygu Durumuna Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 5	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Sevinmek/Mutlu O./Gülmek	23	% 2,5
Şaşkın Olmak	12	% 1,3
Mutsuz/Rahatsız Olmak	11	% 1,1

Meraklı Olmak	4	% 0,4
Sevmek/Beğenmek/Hoşlanmak	3	% 0,3
Dikkate Almamak/ İlgilenmemek	2	% 0,2
Sabır Göstermek	1	% 0,1
Yorgun Olmak	1	% 0,1

Tablo 55 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE5'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 2,5 ile (23 kez) "**Sevinmek/Mutlu Olmak/Gülmek"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 1,2 ile (12 kez) Şaşkın Olmak, % 1,1 ile (11 kez) Mutsuz/Rahatsız Olmak eylemlerinin takip ettiği görülmektedir. % 0,4 ile (4 kez) Meraklı Olmak, % 0,3 ile (3) Sevmek/Beğenmek/Hoşlanmak, % 0,2 ile (2 kez) Dikkate Almamak/İlgilenmemek ve en az dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Sabır göstermek ve Yorgun Olmak ile ilgili görselleri tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 57 tanesinden R-*AKE 5 Duygu Durumuna Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 6,3'ünü oluşturmaktadır.

Resim 5. R-AKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylem Resmi

Kitap 42: Gergedanlar Krep Yemez

Tablo 56. R-AKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 6: Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 6	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Hediye Alma-Sürpriz	6	% 0,6
Ulaşım Araçlarını Kullanma	5	% 0,5
İletişim Araçlarını Kullanma	5	% 0,5
Alışveriş Yapmak	5	% 0,5
Kitap / Gazete Okumak	4	% 0,4
Ziyaret Etmek	4	% 0,4
Seyahat Etmek	1	% 0,1
Araba Kullanmak	1	% 0,1
Meslek Sahibi O./Çalışmak	1	% 0,1

Tablo 56 da Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 6. Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE6'a ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 0,6 ile (6 kez) "**Hediye Alma/Sürpriz Yapmak"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 0,5 ile (5 kez) Ulaşım, İletişim Araçlarını Kullanma ve Alışveriş Yapmak, % 0,4 ile (4 kez) Kitap/Gazete Okumak ve Ziyaret Etmek eylemlerinin takip ettiği görülmektedir. En az dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Seyahat Etmek, Araba Kullanmak ve Meslek Sahibi Olmak/Çalışmak ile ilgili görselleri tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 32 tanesinden R-*AKE 6 Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,5'ini oluşturmaktadır.

Resim 6. R-AKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Eylem Resmi

Kitap 12: Kırmızı Yılbaşı

Tablo 57. R-AKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 7: Mesleğe Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim- AKE – 7	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Örgü Örmek	2	% 0,2

Tablo 57 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 7. Mesleğe Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE7'e ait tek alt kategori resim teması olan % 0,2 ile (2 kez) "**Örgü Örmek"** eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 2 tanesinden R-*AKE 7. Mesleğe Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,2'sini oluşturmaktadır.

Resim 7. R-AKE 7. Mesleğe Yönelik Eylem Resmi

Kitap 23: Tavşan ve Ailesi

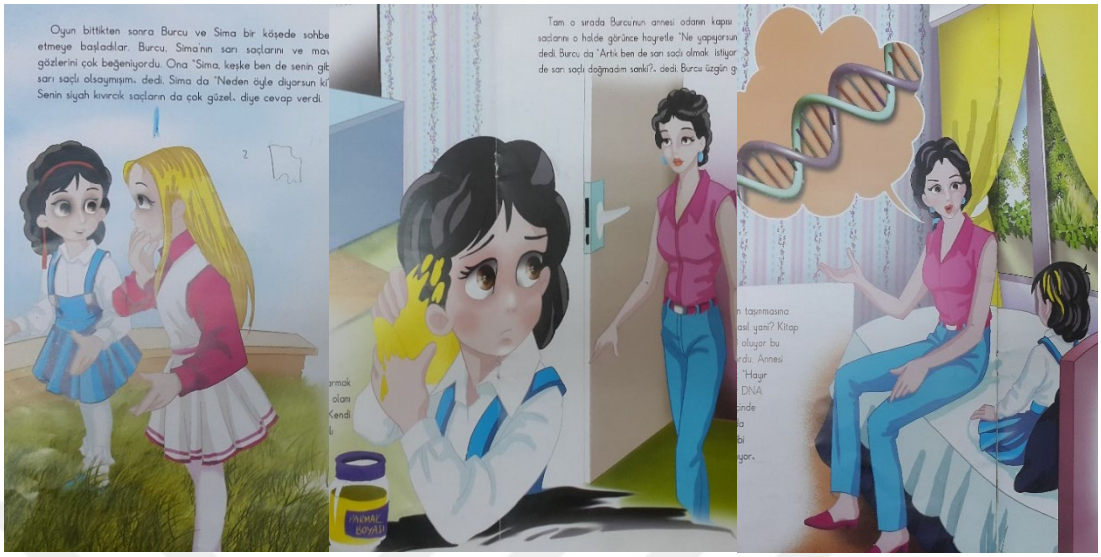
Tablo 58. R-AKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 8: Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 8	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Varoluşunu Sevdirmek	2	% 0,2

Tablo 58 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE8'e ait tek alt kategori resim teması olan % 0,2 ile (2 kez) "**Varoluşunu Sevdirmek"** eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 2 tanesinden R-*AKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,2'sini oluşturmaktadır.

Resim 8. R-AKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem Resmi

Kitap 13: Burcu DNA'yı Öğreniyor

Tablo 59. R-AKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 9: Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 9	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Uyarıda Bulunmak	2	% 0,2
Görev/Sorumluluk Vermek	1	% 0,1

Tablo 59 da Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE9'a ait alt kategorilerin resim teması % 0,2 ile (2 kez) "**Uyarıda Bulunmak"** ve % 0,1 ile (1 kez) Görev/Sorumluluk Vermek eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 3 tanesinden R-*AKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,3'ünü oluşturmaktadır.

Resim 9. R-AKE 9. Kural Koymaya Yönelik Eylem Resmi

Kitap 19: Oyuncakların Hepsi Benim Olamaz Mı?

Tablo 60. R-AKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 10: Sağlığa Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 10	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Doktora Gitmek	7	% 0,7
Sağlık Önlemleri Almak	4	% 0,4
Eczaneye Gitmek	2	% 0,2

Tablo 60 da Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 10. Sağlığa (Önlem Alma/Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE10'a ait alt kategorilerin resim temalarından en çok % 0,7 ile (7 kez) "**Doktora Gitmek"** eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu takip eden % 0,4 ile (4 kez) Sağlık Önlemleri Almak ve Eczaneye Gitmek eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 13 tanesinden R-*AKE 10. Sağlığa (Önlem Alma/Koruyucu Tedbirlere)*

Yönelik Eylem görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,4'ünü oluşturmaktadır.

Resim 10. R-AKE 10. Sağlığa Yönelik Eylem Resmi

Kitap 30: Doktorda

Tablo 61. R-AKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 11: Eğitime Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE –11	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Okula Kayıt Etmek	3	% 0,3
Okula Götürüp/Getirmek	2	% 0,2
Deney Yapmak	1	% 0,1

Tablo 61 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 11. Eğitime Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE11'e ait alt kategorilerin resim temalarından en çok % 0,3 ile (3 kez) "**Okula Kayıt Etme"** eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu takip eden % 0,2 ile (2 kez) Okula Götürüp/Getirme ve Deney Yapmak eylem resminin olduğu görülmektedir.

İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 6 tanesinden R-*AKE 11. Eğitime Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,6'sını oluşturmaktadır.

Resim 11. R-AKE 11. Eğitime Yönelik Eylem Resmi

Kitap 9: Elif Okula Başlıyor

Tablo 62. R-AKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 12: Doğaya Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 12	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Bahçe İşleri Yapmak	4	% 0,4
Piknik Yapmak	3	% 0,3

Tablo 62 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 12. Doğaya Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE12'e ait alt kategorilerin resim teması % 0,4 ile (4 kez) "**Bahçe İşleri Yapmak"** ve % 0,3 ile (3 kez) Piknik Yapmak eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 7 tanesinden R-*AKE*

12. Doğaya Yönelik Eylem görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,7'sini oluşturmaktadır.

Resim 12. R-AKE 12. Doğaya Yönelik Eylem Resmi

Kitap 46: Her Yemekten Yemem Gerekiyor Mu? **Kitap 6: Şimdi ben Ne Olacağım?**

Tablo 63. R-AKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Anne Karakter Eylem Resimlerinin **R-AKE 13: Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-AKE – 13	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Hayvan Satın Almak	3	% 0,3
Hayvan Sevmek	1	% 0,1
Hayvanat Bahçesine Gitme	1	% 0,1

Tablo 63 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-AKE13'e ait alt kategorilerin resim temalarından en çok % 0,3 ile (3 kez) "**Hayvan Satın Almak"** eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu eşit dağılımda takip eden % 0,1 ile (1 kez) Hayvan Sevmek ve Hayvanat Bahçesine Gitmek eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900

görselden 5 tanesinden R-*AKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,5'ini oluşturmaktadır.

Resim 13. R-AKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem Resmi

Kitap 5: Zeynep Alışveriş Merkezinde

Tablo 64. R-AKE'ye Yönelik Resim Frekans ve Yüzde

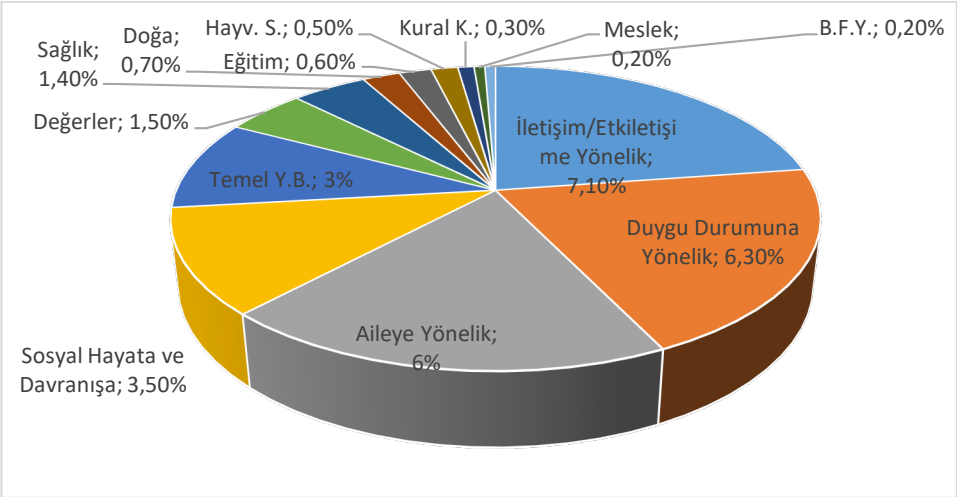
İncelenen kitaplarda yer alan Resimlerinin Anne Karakter Eylemlerine Yönelik resimleri yansıtma Frekans ve Yüzdelik Dağılımı

Resim - AKE	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
İletişim/Etkiletişime Y.	64	% 7,1
Duygu Durumuna Yönelik	57	% 6,3
Aileye Yönelik Eylemler	54	% 6
Sosyal Hayata ve Davr.	32	% 3,5
Temel Yaşam Becerisine	27	% 3
Değerler Eğitimine Yönelik	14	% 1,5
Sağlığa Yönelik Eylemler	13	% 1,4
Doğaya Yönelik Eylemler	7	% 0,7
Eğitime Yönelik Eylemler	6	% 0,6

Hayvan Sevgisine Yönelik	5	% 0,5
Kural Koymaya Yönelik	3	% 0,3
Mesleğe Yönelik Eylemler	2	% 0,2
Bireysel Farklılığa Yönelik	2	% 0,2
Toplam	**286**	**% 31,7**

Tablo 64 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*AKE'ye Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları verilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında en çok tekrar edilen R-Anne Karakter Eylemlerine ait resim temasının % 7,1 ile (64 kez) "**İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemler**e" ait karşılıklı diyalogların olduğu resimlerin olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 6,3 ile (57 kez) Duygu Durumuna Yönelik, % 6 ile (54 kez) Aileye Yönelik. % 3,5 ile (32 kez) Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik, % 3 ile (27 kez) Temel Yaşam Becerisine Yönelik, % 1,5 ile (14 kez) Değerler Eğitimine Yönelik. % 1,4 ile (13 kez) Sağlığa, % 0,7 ile (7 kez) Doğaya, % 0,6 ile (6 kez) Eğitime, % 0,5 ile (5 kez) Hayvan Sevgisine. % 0,3 ile (3 kez) Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik, % 0,2 ile (2 kez) Mesleğe ve Bireysel Farklılığa Yönelik Anne Karakter eylemler ile ilgili görsellerin takip ettiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 286 tanesinden R-*Anne Karakter Eylemlerine (AKE) Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 31,7'ini oluşturmaktadır.

Resim 14. R-AKE'ye Yönelik Eylemler Grafiği

4.6. Baba Karakter Eylem Resimlerine İlişkin Bulgular

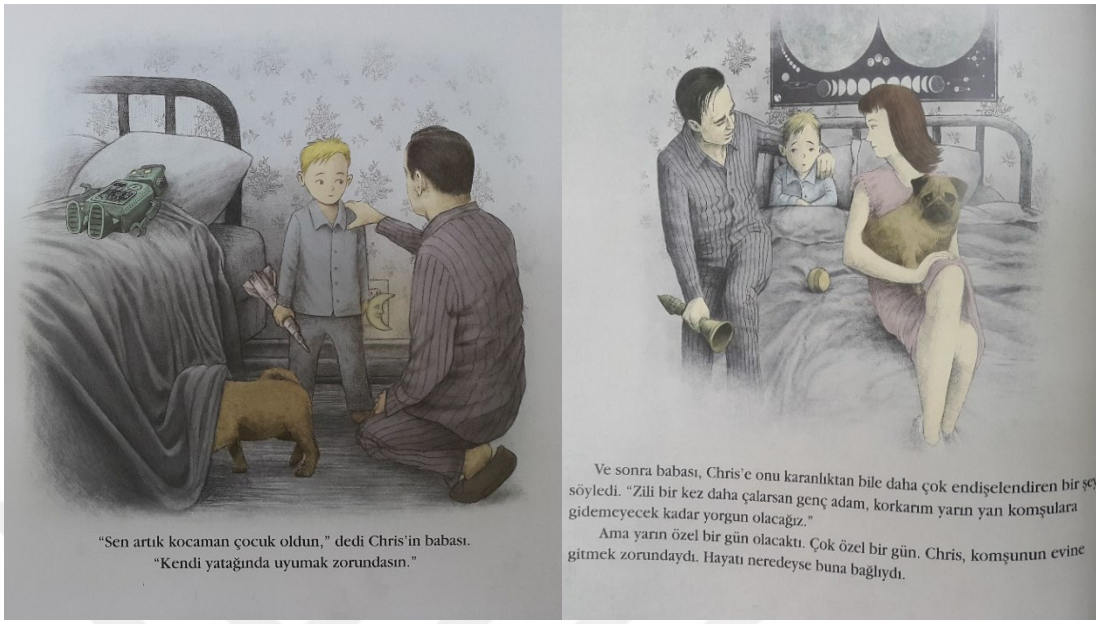
Tablo 65. R-BKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 1: İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 1	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Bilgi Verme/Bilgilendirmek Sohbet E./Paylaşımda B.	25	% 2,7
Çözüm Bulmak/Alternatif Üretme	9	% 0,9
Sarılmak/Kucaklamak	6	% 0,6
Okşamak	2	% 0,2
Tahminde Bulunmak	1	% 0,1
İtiraz Etmek	1	% 0,1
Öpmek	1	% 0,1

Tablo 65 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE1'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 2,7 ile (25 kez) "**Bilgi Vermek / Bilgilendirmek / Sohbet Etmek / Paylaşımda Bulunmak**" karşılıklı diyalogların olduğu resminin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 0,9 ile (9 kez) Çözüm bulmak/Alternatif Üretmek, % 0,6 ile (6 kez) Sarılmak/Kucaklamak ve % 0,2 ile (2 kez) Okşamak eylemlerinin görsellerinin takip ettikleri görülmüştür. R-BKE1 de en düşük dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Tahminde Bulunmak, İtiraz Etmek ve Öpmek ile ilgili görselleri takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 45 tanesinden R-*BKE 1 İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 5'ini oluşturmaktadır.

Resim 15. R-BKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem Resmi

Kitap 14: Uzay Denen Karanlık

Tablo 66. R-BKE 2. Temel Yaşam Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 2: Temel Yaşam Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 2	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Çocuğun Yaşam Becerisine	5	% 0,5
Ç. Beslenmesine Yönelik	2	% 0,2
Uyumak	2	% 0,2

Tablo 66 da Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 2. Temel Yaşam Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE2'e ait alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 0,5 ile (5 kez) "**Çocuğun Yaşam Becerilerine Yönelik**" Eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 0,2 ile (2 kez) Çocuğun Beslenmesine Yönelik Eylemler ve % 0,2 ile (2 kez) ile annenin Çocuğun Öz bakım Becerilerine ait eylemler ile ilgili görselleri takip ettiği görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 9 tanesinden R-*BKE*

2 Temel Yaşama Yönelik Eylem görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,9'unu oluşturmaktadır.

Resim 16. R-BKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylem Resmi

Kitap 14: Ailem ve Ben

Kitap 30: Doktorda

Tablo 67. R-BKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 3: Aileye Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 3	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Birlikte Yemek Yemek	12	% 1,3
Ev İşlerine Yardım Etmek	6	% 0,6
Eve Gelmek / Karşılanmak	5	% 0,5
Korumak / Kollamak	4	% 0,4
Yemek Aramak/Beslemek	4	% 0,3
Masal/Öykü Anlatmak	1	% 0,1

Tablo 67 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 3. Aileye Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE3'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 1,2 ile (12 kez) "**Birlikte Yemek Yemek"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 0,6 ile (6 kez) Ev İşlerine Yardım Etmek, % 0,5 ile (5 kez) Eve Gelmek/Karşılamak, % 0,4 ile (4 kez) Aileye Ait Babanın koruyup kollama görevi ve yaşam döngüsü olan beslenme ihtiyacı karşılayan yemek arayan baba karakter profil resimlerini takip etmektedir. Akabinde % 0,4 ile (4 kez) Kuluçkaya Yatmak, % 0,3 ile (3 kez) Yuva Kurmak ve en düşük dağılıma sahip olan % 0,1 ile (1 kez) Masal/Öykü Okumak ile ilgili görselleri takip ettiği tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 28 tanesinden R-*BKE 3 Aileye Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,1'ini oluşturmaktadır.

Resim 17. R-BKE 3. Aileye Yönelik Eylem Resmi

Kitap 11: Heyecanlanmayan Çocuk

Kitap 43: Kimin Yuvası

Kitap 42: Gergedanlar Krep Yemez

Tablo 68. R-BKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylemlerinden Eylem Resimlerinin **R-BKE 4: Değerlere Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 4	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Misafirperverlik	6	% 0,6
Yardımlaşma	4	% 0,4

Tablo 68 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 4. Değerler Eğitime Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE4'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 0,6 ile (6 kez) "**Misafirperverlik"** eylem resimlerinin olduğu ve bunu takip eden % 0,4 ile (4 kez) Yardımlaşma eylemlerine yönelik resimlerin olduğu görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 10 tanesinden R-*BKE 4 Değerler Eğitimine Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,1'ini oluşturmaktadır.

Resim 18. R-BKE 4. Değerlere Yönelik Eylem Resmi

Kitap 49: Ece ile Efe Denizdeki Şişe

Tablo 69. R-BKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 5: Duygu Durumuna Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 5	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Mutsuz/Huzursuz Olmak	9	% 0,9
Şaşkın Olmak	7	% 0,7
Sevinmek/Mutlu O/Gülmek	5	% 0,5
Kızgın Olmak	5	% 0,5
Merak Etmek	4	% 0,4
Dikkate Almamak/ İlgilenmemek	2	% 0,2

Tablo 69 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE5'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 0,9 ile (9 kez) "**Mutsuz/Huzursuz Rahatsız Olmak"** eylem resimlerinin

olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 0,7 ile (7 kez) Şaşkın Olmak, % 0,5 ile (5 kez) Sevinmek/Mutlu Olmak/Gülmek ve Kızgın Olmak eylemlerinin takip ettiği görülmektedir. % 0,4 ile (4 kez) Meraklı Olmak olduğu görülmüştür. En az dağılım % 0,2 ile (2 kez) Dikkate Almamak/İlgilenmemek ile ilgili görsellerin olduğu tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 32 tanesinden R-*BKE 5 Duygu Durumuna Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,5'ini oluşturmaktadır.

Resim 19. R-BKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylem Resmi

Kitap 26: Edizler Taşınıyor

Tablo 70. R-BKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde

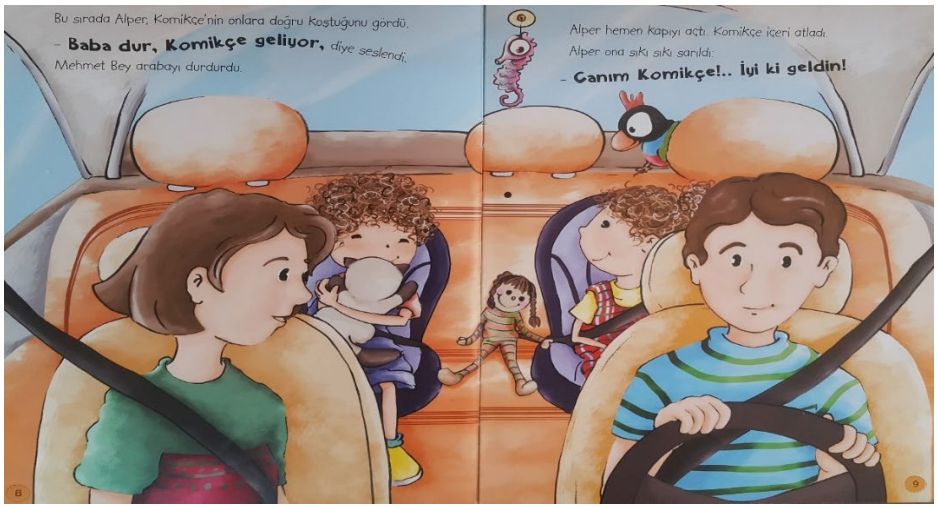
İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 6: Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 6	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Araba Kullanmak	8	% 0,8
Kitap/Gazete Okumak	7	% 0,7
Hediye Alma-Sürpriz Y.	6	% 0,6

Meslek Sahibi Olma/Çalışmak	5	% 0,5
Gezmek / Gezdirmek	4	% 0,4
Ziyaret Etmek	3	% 0,3
İletişim Araçlarını K.	2	% 0,2

Tablo 70 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 6. Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE6'a ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 0,8 ile (8 kez) "**Araba Kullanmak"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 0,7 ile (7 kez) Kitap/Gazete Okumak, % 0,6 ile (6 kez) Hediye Almak/Sürpriz Yapmak ve % 0,5 ile (5 kez) Meslek Sahibi Olmak/Çalışmak eylemlerinin takip ettiği görülmektedir. % 0,4 ile (4 kez) Gezmek/Gezdirmek ve % 0,3 ile (3 kez) Ziyaret Etmek eylemlerinin olduğu takip etmektedir. En az dağılım ile % 0,2 ile (2 kez) İletişim Araçlarını Kullanma ile ilgili görsellerin tespit edildiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 35 tanesinden R-*BKE 6 Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,8'ini oluşturmaktadır.

Resim 20. R-BKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Eylem Resmi

Kitap 46: Her Yemekten Yemem Gerekli Mi?

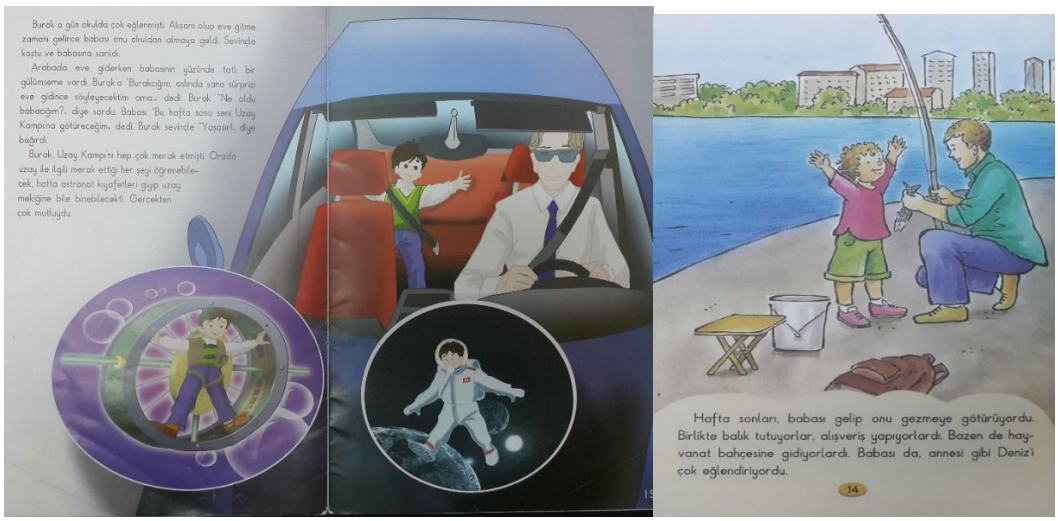
Tablo 71. R-BKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 7: Mesleğe Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 7	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Araba Kullanmak	8	% 0,8
Balık Tutmak	2	% 0,2
Araba Yıkamak	1	% 0,1
Muayene Etmek	1	% 0,1

Tablo 71 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 7. Mesleğe Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE7'e ait alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının resim teması olan % 0,8 ile (8 kez) "**Araba Kullanmak"** eylem resminin olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 0,2 ile (2 kez) Balık Tutmak ve en düşük dağılımla % 0,1 ile (1 kez) Araba Yıkama ve Muayene Etmek eylemleri ile ilgili görsellerin tespit edildiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 12 tanesinden R-*BKE 7. Mesleğe Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,3'ünü oluşturmaktadır.

Resim 21. R-BKE 7. Mesleğe Yönelik Eylem Resmi

Kitap 11: Heyecanlanmayan Çocuk **Kitap 6: Şimdi Ben Ne Olacağım?**

R-BKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 8: Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemleri** yansıtan resimlere rastlanıldığı tespit edilememiştir.

Tablo 72. R-BKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 9: Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 9	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Uyarıda Bulunmak	1	% 0,1

Tablo 72 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE9'a ait alt kategorilerin resim teması % 0,1 ile (1 kez) "**Uyarıda Bulunmak"** eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 1 tanesinden R-*BKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,1'ini oluşturmaktadır.

Resim 22. R-BKE 9. Kural Koymaya Yönelik Eylem Resmi

Kitap 47: Ece ile Efe Hayvanlara Yardım Ediyor

Tablo 73. R-BKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 10: Sağlığa Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 10	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Doktora Gitmek	2	% 0,2
Muayene Etmek	1	% 0,1

Tablo 73 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 10. Sağlığa (Önlem Alma/Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE10'a ait alt kategorilerin resim temalarından en çok % 0,2 ile (2 kez) "**Doktora Gitmek"** eylem görselinin ve Bunu takip eden % 0,1 ile (1 kez) Muayene Etmek eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 3 tanesinden R-*BKE 10. Sağlığa (Önlem Alma/Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,3'ünü oluşturmaktadır.

Resim 23. R-BKE 10. Sağlığa Yönelik Eylem Resmi

Kitap 28: Ece Yavru Köpek

Tablo 74. R-BKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 11: Eğitime Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 11	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Okula Götürme/Getirme	5	% 0,5

Tablo 74 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 11. Eğitime Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE11'e ait alt kategorilerin resim temalarından en çok % 0,5 ile (5 kez) "**Okula Götürme / Getirme"** eylem görselinin olduğu görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 5 tanesinden R-*BKE 11. Eğitime Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,5'ini oluşturmaktadır.

Resim 24. R-BKE 11. Eğitime Yönelik Eylem Resmi

Kitap 45: Ben Nereden Geldim?

Tablo 75. R-BKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde

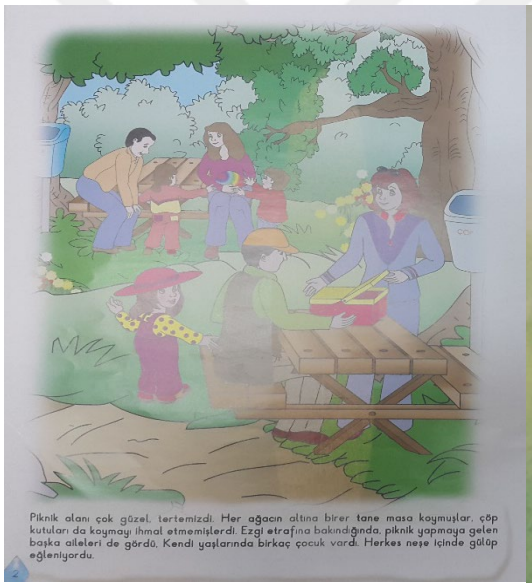
İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 12: Doğaya Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 12	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Piknik Yapmak	3	% 0,3

Kamp Yapmak	2	% 0,2

Tablo 75 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 12. Doğaya Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE12'e ait alt kategorilerin resim teması % 0,3 ile (3 kez) "**Piknik Yapmak"** ve % 0,2 ile (2 kez) Kamp Yapmak eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 5 tanesinden R-*BKE 12. Doğaya Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,5'ini oluşturmaktadır.

Resim 25. R-BKE 12. Doğaya Yönelik Eylem Resmi

Kitap 21: Yağmur Damlası?

Kitap 27: Kamp

Tablo 76. R-BKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Baba Karakter Eylem Resimlerinin **R-BKE 13: Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-BKE – 13	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Hayvanat Bahçesine Gitmek	2	% 0,2
Hayvan Beslemek	1	% 0,1

Tablo 76 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-BKE13'e ait alt kategorilerin resim temalarından en çok % 0,2 ile (2 kez) "**Hayvanat Bahçesine Gitmek"** eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu takip eden % 0,1 ile (1 kez) Hayvan Beslemek eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 3 tanesinden R-*BKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,3'ünü oluşturmaktadır.

Resim 26. R-BKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem Resmi

Kitap 42: Gergedanlar Krep Yemez

Tablo 77. R-BKE'ye Yönelik Resim Frekans ve Yüzde

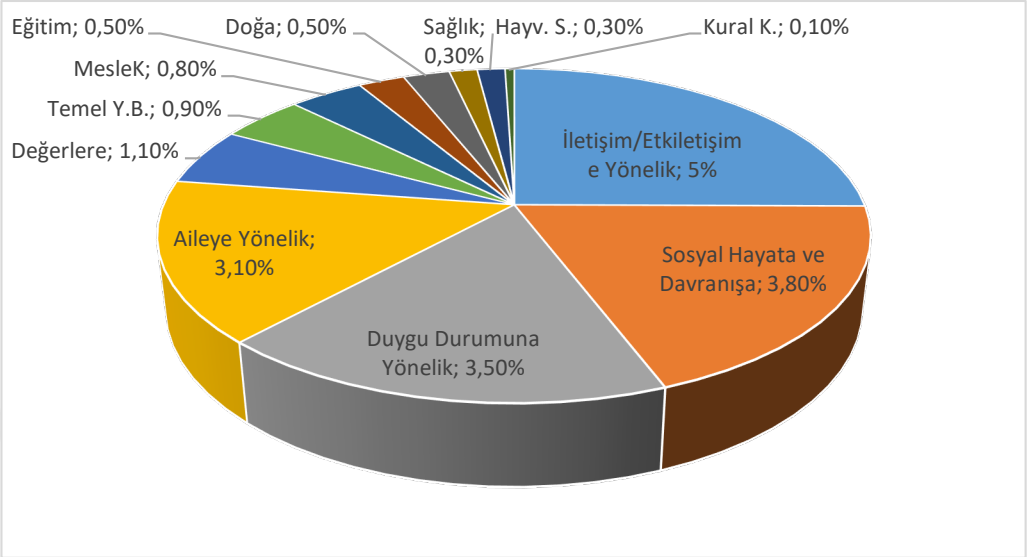
İncelenen kitaplarda yer alan **<u>Resimlerinin</u> Baba Karakter Eylemlerine** Yönelik resimleri yansıtma Frekans ve Yüzdelik Dağılımı

Resim - BKE	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
İletişim/Etkiletişime Y.	45	% 5
Sosyal Hayata ve Davr.	35	% 3,8
Duygu Durumuna Yönelik	32	% 3,5

Aileye Yönelik Eylemler	28	% 3,1
Değerler Eğitimine Yönelik	10	% 1,1
Temel Yaşam Becerisine	9	% 0,9
Mesleğe Yönelik Eylemler	8	% 0,8
Eğitime Yönelik Eylemler	5	% 0,5
Doğaya Yönelik Eylemler	5	% 0,5
Sağlığa Yönelik Eylemler	3	% 0,3
Hayvan Sevgisine Yönelik	3	% 0,3
Kural Koymaya Yönelik	1	% 0,1
Bireysel Farklılığa Yönelik	-	-
Toplam	**184**	**% 20,4**

Tablo 77 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*BKE'ye Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları verilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında en çok tekrar edilen R-Baba Karakter Eylemlerine ait resim temasının % 5 ile (45 kez) "**İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemler**e" ait karşılıklı diyalogların olduğu resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 3,8 ile (35 kez) Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik, % 3,5 ile (32 kez) Duygu Durumuna Yönelik, % 3,1 ile (28 kez) Aileye Yönelik. % 1,1 ile (10 kez) Değerler Eğitimine Yönelik, % 0,9 ile (9 kez) Temel Yaşam Becerisine Yönelik, % 0,8 ile (8 kez) Mesleğe. % 0,5 ile (5 kez) Eğitime ve Doğaya, % 0,3 ile (3 kez) Sağlığa ve Hayvan Sevgisine. En az dağılıma sahip olan % 0,1 ile (1 kez) Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik ile ilgili görsellerin takip ettiği görülmüştür. Hiçbir frekans ve yüzdelik dağılımına sahip olmayan Bireysel Farklılığa Yönelik eylemlere rastlanılmadığı görülmüştür. Baba Karakter eylemler İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 184 tanesinden *Baba Karakter Eylemlerine (R-BKE) Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 20,4'ünü oluşturmaktadır.

Resim 27. R-BKE'ye Yönelik Eylemler Grafiği

4.7. Çocuk Karakter Eylem Resimlerine İlişkin Bulgular

Tablo 78. R-ÇKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 1: İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 1	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Bilgi Verme/Bilgilendirmek Sohbet E./Paylaşımda B	42	% 4,6
Sarılmak / Kucaklamak	15	% 1,6
Okşamak	6	% 0,6
Öpmek	4	% 0,4
Seslenmek/Çağırmak	3	% 0,3
Seçim Yapmak	3	% 0,3
Çözüm Bulmak/Alternatif Üretmek	2	% 0,2
İtiraz Etmek	2	% 0,2

Seçenek/Öneri Sunmak	2	% 0,2
Tahminde Bulunmak	2	% 0,2
İzinsiz Eşya Karıştırmak	1	% 0,1

Tablo 78 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE1'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 4,6 ile (42 kez) "**Bilgi Vermek / Bilgilendirmek / Sohbet Etmek / Paylaşımda Bulunmak**" karşılıklı diyalogların olduğu resminin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 1,6 ile (15 kez) Sarılmak/Kucaklamak, % 0,6 ile (6 kez) Okşamak, % 0,4 ile (4 kez) Öpmek eylem görsellerinin olduğunu tespit edilmiştir. Bunu eşit dağılımlarda % 0,3 ile (3 kez) Seslenmek/Çağırmak ve Seçim Yapmak, % 0,2 ile (2 kez) Çözüm bulmak/Alternatif Üretmek, İtiraz Etmek, Seçenek/Öneri Sunmak ve Tahminde Bulunmak, en düşük dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) İzinsiz Eşya karıştırmak ile ilgili görsellerin takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 82 tanesinden R-*ÇKE 1 İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 9,1'ini oluşturmaktadır.

Resim 28. R-ÇKE 1. İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem Resmi

Kitap 48: Ece İle Efe Ve Evdeki Aslan

Kitap 47: Ece İle Efe Hayvanlara Yardım Ediyor

Tablo 79. R-ÇKE 2. Temel Yaşam Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 2: Temel Yaşam Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 2	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Oyun Oynamak	52	% 5,7
Acıkmak/Beslenmek	14	% 1,5
Uykudan Uyanmak	10	% 1,1
Öz bakım Yapmak	10	% 1,1
Giyinmek	7	% 0,7
Yatmak/Uyumak	3	% 0,3

Tablo 79 da Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 2. Temel Yaşam Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE2'e ait alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 5,7 ile (52 kez) "**Oyun Oynamak**" Eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 1,5 ile (14 kez) Acıkmak/Beslenmek % 1,1 ile (10 kez) Uykudan Uyanmak ve Öz bakım Becerilerini gerçekleştirmek % 0,7 ile (7 kez) Giyinmek, en az dağılımıyla % 0,3 ile (3 kez) Yatmak/Uyumak eylemlerine ait ilgili görsellerin takip ettiği görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 96 tanesinden R-*ÇKE 2 Temel Yaşama Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 10,6'sını oluşturmaktadır.

Resim 29. R-ÇKE 2. Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylem Resmi

Kitap 36: Ne Kümese Yeni Bir Civciv Mi Geliyor

Kitap 19: Oyuncakların Hepsi Benim Olamaz Mı?

Tablo 80. R-ÇKE 3. Aileye Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 3: Aileye Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 3	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Ev Mutfak İşleri Yapmak	14	% 1,5
Birlikte Yemek Yemek	12	% 1,3
Karşılamak / Eve Gelmek	7	% 0,7
Sığınmak/Korunmak	4	% 0,4
Değişikliğe Uyum Sağlama	2	% 0,2

Tablo 80 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 3. Aileye Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE3'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 1,8 ile (14 kez) "**Ev-Mutfak İşleri Yapmak"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 1,3 ile (12 kez) Aile olarak birlikte yemek yeme eylemleri, % 0,7 ile (7 kez) Karşılamak/Eve Gelmek. % 0,4 ile (4 kez) Sığınma/Korunmak ve en düşük dağılıma sahip olan % 0,2 ile (2 kez) Değişikliğe

Uyum Sağlama Eylemlere ile ilgili görselleri takip ettiği tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 39 tanesinden R-*ÇKE 3 Aileye Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 4,3'ünü oluşturmaktadır.

Resim 30. R-ÇKE 3. Aileye Yönelik Eylem Resmi

Kitap 46: Her Yemekten Yemem Gerekli Mi?

Kitap 15: Babam Kadar Güçlü Müyüm?

Kitap 46: Nele Klara'da Kalıyor

Tablo 81. R-ÇKE 4. Değerlere Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 4: Değerlere Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

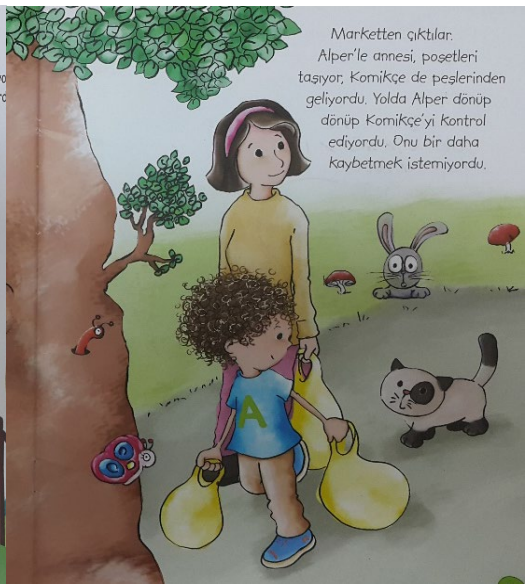
Resim-ÇKE – 4	Frekans (F)	Yüzde (%)
Yardımlaşma	14	% 1,5
Tutumlu Tasarruflu Olmak	5	% 0,5
Misafirperverlik	4	% 0,4

Tablo 81 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 4. Değerler Eğitime Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE4'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 1,5 ile (14 kez) "**Yardımlaşma"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 0,5 ile (5 kez) Tutumlu Tasarruflu Olmak ve % 0,4 ile (4 kez) Misafirperverlik eylemlerine yönelik resimler takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 23 tanesinden R-*ÇKE 4 Değerler Eğitimine Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 2,5'ini oluşturmaktadır.

Resim 31. R-ÇKE 4. Değerlere Yönelik Eylem Resmi

Kitap 20: Bu Benim İşim

Kitap 46: Oyuncakların Hepsi Benim Olamaz Mı·?

Kitap 16: Nasıl Elektrik Tasarrufu yaparız

Kitap 38: Atakan tutumlu olmayı öğreniyor

Tablo 82. R-ÇKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 5: Duygu Durumuna Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 5	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Sevinmek/Mutlu O./Gülmek	50	% 5,5
Üzülmek/Mutsuz Olmak	36	% 4,0
Sevmek/Hoşlanma/Beğenme	33	% 3,6
Hayal Kurmak	20	% 2,1
Şaşkın Olmak	16	% 1,7
Meraklı /Heyecanlı Olmak	13	% 1,4
Korkmak/Tedirgin Olmak	11	% 1,2
Düşünmek	10	% 1,1
Garip/Kötü Hissetmek	9	% 0,9
Rüya Görmek	8	% 0,8
Israrlı Davranmak	7	% 0,7
Dikkat Kesilmek	6	% 0,6

Canı Sıkılmak	6	% 0,6
Öfkeli Olmak	5	% 0,5
Ağlamak	5	% 0,5

Tablo 82 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE5'e ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 5,5 ile (50 kez) "**Sevinmek/Mutlu Olmak/Gülmek"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 4,0 ile (36 kez) Üzülmek/Mutsuz Olmak, % 3,6 ile (33 kez) Sevmek/Hoşlanmak/Beğenmek eylemlerinin takip ettiği görülmektedir. % 2,1 ile (20 kez) Hayal Kurmak, % 1,7 ile (16 kez) Şaşkın Olmak, % 1,4 ile (13 kez) Meraklı/Heyecanlı Olmak, % 1,2 ile (11 kez) Korkmak/Tedirgin Olmak, % 1,1 ile (10 kez) Düşünmek eylem görsellerin olduğu tespit edilmiştir. En az dağılım ile % 0,9 ile (9 kez) Garip/Kötü Hissetmek, % 0,8 ile (8 kez) Rüya Görmek, % 0,7 ile (7 kez) Israrlı Davranmak, % 0,6 ile (6 kez) Dikkat Kesilmek ve Canı Sıkılmak. % 0,5 ile (5 kez) Öfkeli Olmak ve Ağlamak ile ilgili görselleri tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 235 tanesinden R-*ÇKE5 Duygu Durumuna Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 26,1'ini oluşturmaktadır.

Resim 32. R-ÇKE 5. Duygu Durumuna Yönelik Eylem Resmi

Kitap 31: Arkadaşım Papi

Kitap 32: Annem Babam Nerede?

Tablo 83. R-ÇKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 6: Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 6	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Gözlem Yapma/İncelemek	27	% 3
Televizyon İzlemek	12	% 1,3
Gezmek / Gezdirmek	10	% 1,1
Resim/Boyama Yapmak	9	% 0,9
Ulaşım Araçlarını K.	7	% 0,7
Hediye Almak/Vermek	6	% 0,6
Meslek Aramak/Çalışmak	5	% 0,5
Tanıtma/Tanıştırma	4	% 0,4
Alışveriş Yapmak	3	% 0,3
İletişim Araçlarını K.	3	% 0,3
Ziyaret Etmek	2	% 0,2

Model Almak/Taklit Etmek	2	% 0,2
Koleksiyon Yapmak	1	% 0,1

Tablo 83 da Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 6. Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE6'a ait birçok alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının % 3 ile (27 kez) "**Gözlem Yapmak/İncelemek"** eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 1,3 ile (12 kez) Televizyon İzlemek, % 1,1 ile (10 kez) Gezmek/Gezdirmek eylemlerinin takip ettiği görülmektedir. % 0,9 ile (9 kez) Resim/Boyama Yapmak, % 0,7 ile (7 kez) Ulaşım Araçlarını Kullanmak, % 0,6 ile (6 kez) Hediye Almak/Vermek. % 0,5 ile (5 kez) Meslek Aramak / Çalışmak, % 0,4 ile (4 kez) Tanıtma/Tanışma, % 0,3 ile (3 kez) Alışveriş Yapmak ve İletişim Araçlarını Kullanmak. % 0,2 ile (2 kez) Ziyaret Etmek ve Model Almak/Taklit Etmek. En az dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Koleksiyon Yapmak ile ilgili görselleri tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 91 tanesinden R-*ÇKE 6 Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 10,1'ini oluşturmaktadır.

Resim 33. R-ÇKE 6. Sosyal Hayata Yönelik Eylem Resmi

Kitap 34: Benim Minik Kırmızı Balığım

Kitap 8: Uzay Denen Karanlık

Tablo 84. R-ÇKE 7. Mesleğe Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 7: Mesleğe Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 7	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Simit Satıcısı Olmak	4	% 0,4
Müzik Aleti Çalmak	3	% 0,3
Muayene Etmek	2	% 0,2
Balık Tutmak	2	% 0,2
Fotoğraf Çekinmek	2	% 0,2

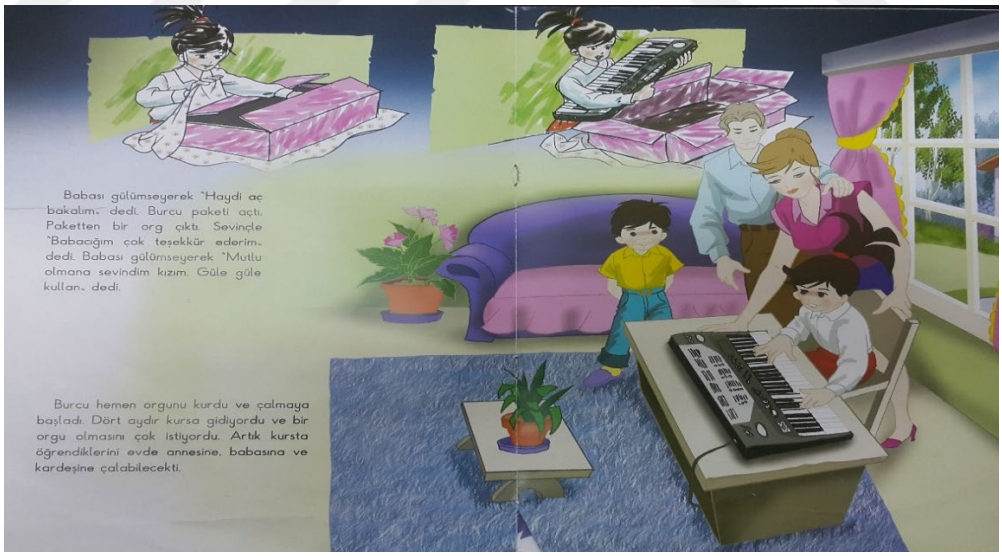
Tablo 84 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 7. Mesleğe Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE7'e ait alt kategoriler tabloda gösterilmiş olup en çok tekrar edilen resim temasının resim teması olan % 0,4 ile (4 kez) "**Simit Satıcısı Olmak"** eylem resminin olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 0,3 ile (3 kez), Müzik Aleti Çalmak, en düşük dağılımla % 0,2 ile (2 kez) Muayene Etmek, Balık Tutmak ve Fotoğraf Çekinmek eylemleri ile ilgili görsellerin tespit edildiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 13 tanesinden R-*ÇKE*

7. Mesleğe Yönelik Eylem görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,4'ünü oluşturmaktadır.

Resim 34. R-ÇKE 7. Mesleğe Yönelik Eylem Resmi

Kitap 38: Atakan tutumlu olmayı öğreniyor **Kitap 18: Okula Gitmek Zorunda Mıyım?**

Kitap 11: Heyecanlanmayan Çocuk

Tablo 85. R-ÇKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 8: Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 8	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**

Varoluşunu Sevmemek	3	% 0,3
Bireysel Farklılığa Çözüm	3	% 0,3

Tablo 85 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE8'e ait alt kategori resimlerin teması eşit olarak % 0,3 ile (3 kez) "**Varoluşunu Sevmemek ve Bireysel Farklılığa Çözüm Bulmak"** eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 6 tanesinden R-*ÇKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,6'ini oluşturmaktadır.

Resim 35. R-ÇKE 8. Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem Resmi

Kitap 33: Ben Kirli Miyim?

Tablo 86. R-ÇKE 9. Kural Koymaya Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 9: Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 9	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Sorumluluk Almak	5	% 0,5
Uyarıda Bulunmak	2	% 0,2

Tablo 86 da Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE9'a ait alt kategorilerin resim teması % 0,5 ile (5 kez) "**Sorumluluk Almak"** ve % 0,2 ile (2 kez) Uyarıda Bulunmak eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 8 tanesinden R-*ÇKE9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,8'ini oluşturmaktadır.

Resim 36. R-ÇKE 9. Kural Koymaya Yönelik Eylem Resmi

Kitap 25: Yumurtayla Gelen Sorumluluk

Tablo 87. R-ÇKE 10. Sağlığa Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 10: Sağlığa Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 10	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Muayene Olmak	17	% 1,8
Sağlık Önlemi Almak	9	% 0,9
Hasta Olmak	4	% 0,4
Doktora Gitmek	3	% 0,3
Aşı Olmak	3	% 0,3

Tablo 87 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 10. Sağlığa (Önlem Alma/Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE10'a ait alt kategorilerin resim temalarından en çok % 1,8 ile (17 kez) "**Muayene Olmak"** eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu takip eden % 0,9 ile (9 kez) Sağlık Önlemleri Almak % 0,4 ile (4 kez) Hasta Olmak eylem resminin olduğu görülmektedir. En az Dağılım ile % 0,3 ile (3 kez) Doktora Gitmek ve Aşı Olmak ile ilgili eylemlerin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 36 tanesinden R-*ÇKE 10. Sağlığa (Önlem Alma/Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 4'ünü oluşturmaktadır.

Resim 37. R-ÇKE 10. Sağlığa Yönelik Eylem Resmi

Kitap 29: Diş Hekiminde

Tablo 88. R-ÇKE 11. Eğitime Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 11: Eğitime Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

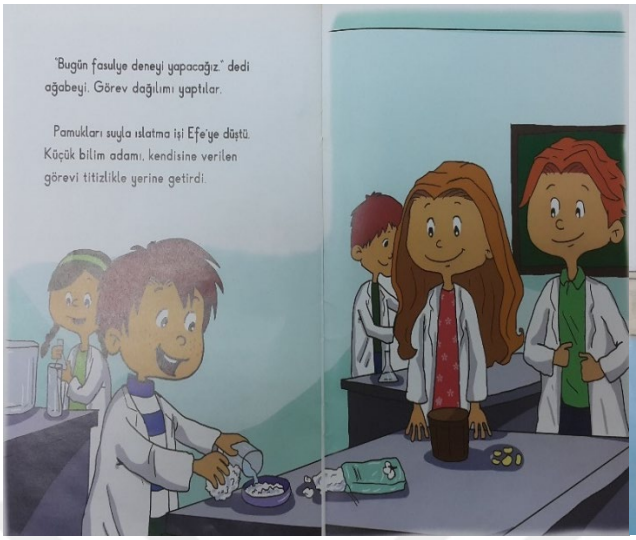
Resim-ÇKE – 11	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Okula Gitmek/Gelmek	12	% 1,4
Deney Yapmak	5	% 0,6
Kitap Oku. / Hikaye Anlat	5	% 0,4
Okul Eşyalarını İncelemek	4	% 0,4

Tablo 88 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 11. Eğitime Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE11'e ait alt kategorilerin resim temalarından en çok % 1,4 ile (12 kez) "**Okula Gitmek/Gelmek"** eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu takip eden % 0,5 ile (5 kez) Deney Yapmak ve Kitap Okumak/Hikâye Anlatmak eylem resminin olduğu görülmektedir. Ez az dağılım ile % 0,4 ile (4 kez) Okul Eşyalarını İncelemek ile ilgili görsellerin olduğu tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 26 tanesinden R-*ÇKE 11. Eğitime Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 2,8'ini oluşturmaktadır.

Resim 38. R-ÇKE 11. Eğitime Yönelik Eylem Resmi

Kitap 9: Elif Okula Başlıyor

Kitap 10: Efe Deney Yapıyor

Kitap 17: Eda'nın Pembe Pijaması

Tablo 89. R-ÇKE 12. Doğaya Yönelik Frekans ve Yüzde

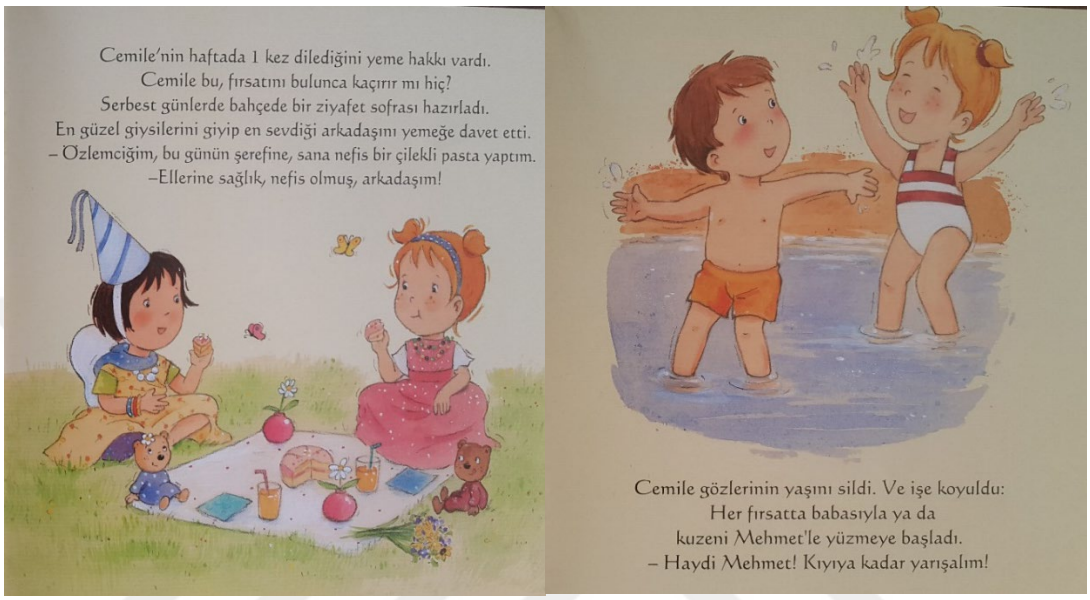
İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 12: Doğaya Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 12	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Piknik Yapmak	4	% 0,3
Sahile Gitmek/Yüzmek	4	% 0,3
Bahçe İşleri	3	% 0,2
Yürüyüş Yapmak	2	% 0,2
Kamp Yapmak	2	% 0,2
Çevre Duyarlılığı	1	% 0,1

Tablo 89 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 12. Doğaya Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE12'e ait alt kategorilerinin resim temalarından en çok % 0,4 ile (4 kez) "**Piknik Yapmak ve Yüzmek "** eylemlerine ait görsellerin olduğu görülmüştür. Bunu takip eden % 0,3 ile (3 kez) Bahçe İşleri, % 0,2 ile (2 kez) Yürüyüş ve Kamp Yapmak, en az dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Çevre Duyarlılığına yönelik eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900

görselden 16 tanesinden R-*ÇKE 12. Doğaya Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,7'sini oluşturmaktadır.

Resim 39. R-ÇKE 12. Doğaya Yönelik Eylem Resmi

Kitap 39: Cemile Doğru Beslenmeyi Öğreniyor

Tablo 90. R-ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Frekans ve Yüzde

İncelenen kitaplarda yer alan Çocuk Karakter Eylem Resimlerinin **R-ÇKE 13: Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemleri** yansıtmaya katkısı var mıdır?

Resim-ÇKE – 13	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Hayvan Beslemek	14	% 1,5
Hayvan Sevmek	12	% 1,3
Uygun Yaşam Alanı Oluşturma	8	% 0,8
Hayvanat Bahçesine Gitmek	1	% 0,1

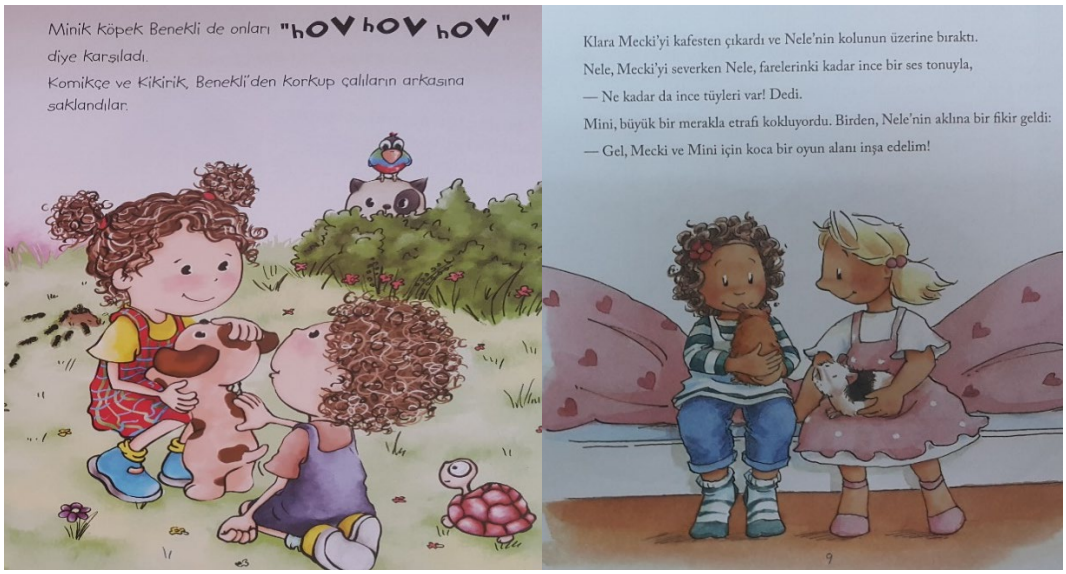
Tablo 90 da Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları görülmektedir. R-ÇKE13'e ait alt kategorilerin resim temalarından en çok % 1,5 ile (14 kez) "**Hayvan**

Beslemek” eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu takip eden % 1,3 ile (12 kez) Hayvan Sevmek ve 0,8 ile (8 kez) Uygun Yaşam Alanı Oluşturma ve en az dağılım ile % 0,1 (1 kez) Hayvanat Bahçesine Gitmek eylem ile ilgili resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 35 tanesinden R-*ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,8’ini oluşturmaktadır.

Resim 40. R-ÇKE 13. Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem Resmi

Kitap 28: Yavru Köpek **Kitap 24: Kuğular aç kalmasın**

Kitap 46: Her Yemekten Yemem Gerekli Mi? **Kitap 7: Nele Klara’da Kalıyor**

Tablo 91. R-ÇKE'ye Yönelik Resim Frekans ve Yüzde

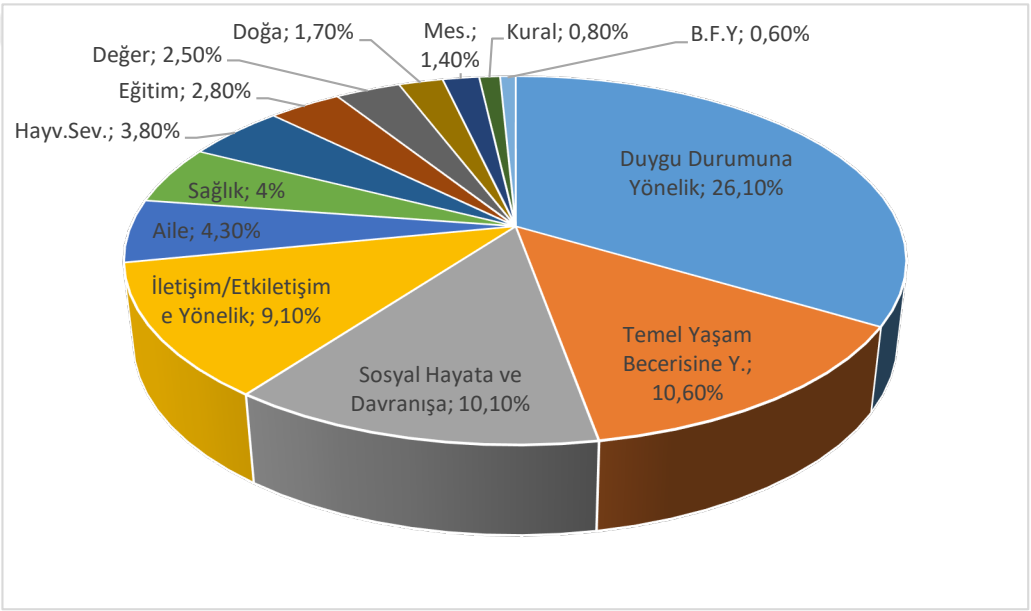
İncelenen kitaplarda yer alan Resimlerinin Çocuk Karakter Eylemlerine Yönelik resimleri yansıtma Frekans ve Yüzdelik Dağılımı

Resim - ÇKE	**Frekans (F)**	**Yüzde (%)**
Duygu Durumuna Yönelik	235	% 26,1
Temel Yaşam Becerisine	96	% 10,6
Sosyal Hayata ve Davr.	91	% 10,1
İletişim/Etkiletişime Y.	82	% 9,1
Aileye Yönelik Eylemler	39	% 4,3
Sağlığa Yönelik Eylemler	36	% 4
Hayvan Sevgisine Yönelik	35	% 3,8
Eğitime Yönelik Eylemler	26	% 2,8
Değerler Eğitimine Yönelik	23	% 2,5
Doğaya Yönelik Eylemler	16	% 1,7
Mesleğe Yönelik Eylemler	13	% 1,4
Kural Koymaya Yönelik	8	% 0,8
Bireysel Farklılığa Yönelik	6	% 0,6
Toplam	**706**	**% 77,8**

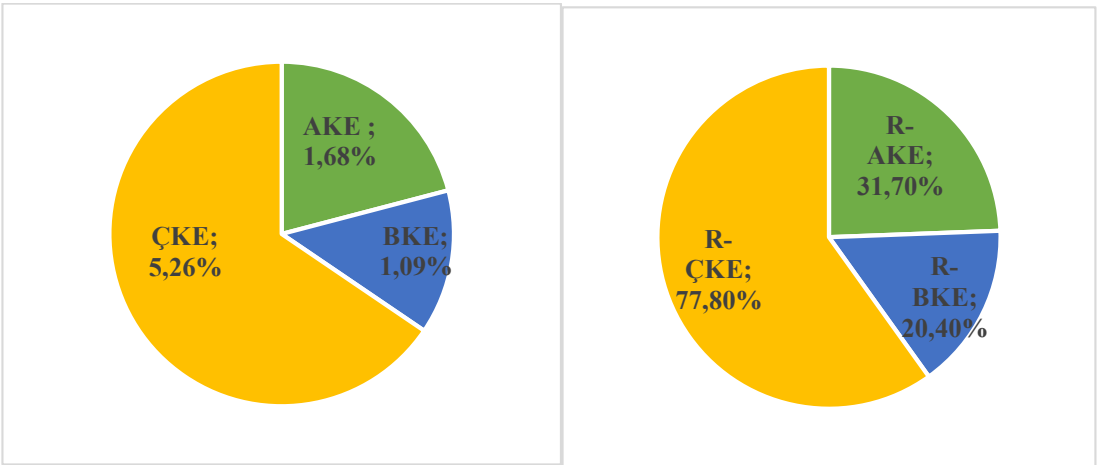
Tablo 91 de Resimli Çocuk kitaplarındaki Resimler incelendiğinde R-*ÇKE'ye Yönelik Eylemlerin* Frekans ve Yüzdelik Dağılımları verilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında en çok tekrar edilen Çocuk Karakter Eylemlerine ait resim temasının % 26,1 ile (235 kez) "**Duygu Durumuna Yönelik Eylemler**e" ait duygu durumlarını resmeden jest ve mimik resimlerinin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 10,6 ile (96 kez) Temel Yaşam Becerisine Yönelik, % 10,1 ile (91 kez) Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik, % 9,1 ile (82 kez) İletişim/Etkiletişime Yönelik. % 4,3 ile (39 kez) Aileye Yönelik, % 4 ile (36 kez) Sağlığa, % 3,8 ile (35

kez) Hayvan Sevgisine. % 2,8 ile (26 kez) Eğitime, % 2,5 ile (23 kez) Değerler Eğitimine, % 1,7 ile (17 kez) Doğaya, % 1,4 ile (13 kez) Mesleğe. % 0,8 ile (8 kez) Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik, en az dağılım ile % 0,6 ile (6 kez) Bireysel Farklılığa Yönelik Çocuk Karakter eylemler ile ilgili görsellerin takip ettiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 706 tanesinden *Çocuk Karakter Eylemlerine (R-ÇKE) Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 77,8'ini oluşturmaktadır.

Resim 41. R-ÇKE'ye Yönelik Eylemler Grafiği

Resim 42. Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylem Resim ve Metin Grafikleri

Yukarıdaki grafikler incelendiğinde Metin karakter eylemlerinden en yüksek dağılım ile ÇKE; % 5,26 oranı ile bunu takip eden AKE; % 1,68, ve en düşük metin dağılımı ile BKE; % 1,09 oranında eylemlere yer verdikleri görülmüştür. Karakterlerin resimlere yansıtılması incelendiğinde yine R-ÇKE'lerin % 77,80 oranında daha çok resmettikleri görülmektedir. Bunu R- AKE %31,70 ve en düşük dağılım ile BKE % 20,40 oranı ile takip ettikleri tespit edilmiştir. Metinlerin çok resimlerin az yer verilmesi sonucu resim istatistiklerinin metin analizine göre yüksek seyrettiği görülmektedir. Ayrıca Resimli Çocuk Kitaplarının çocuk kitapları olma özelliğinden dolayı kitaplardan çocuk karakterlerinin metin ve resimlemelerde sıkça yer alması araştırmalar sonucu tespit edilmiştir.

5. BÖLÜM: TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Tartışma

Anne Karakter Eylem metinlerini incelediğimizde anne ve çocuk ilişkisinin ön planda olduğu görülmektedir. İletişim/Etkiletişime yönelik eylemlerde anne karakter eylemlerinde % 0,46 oranında iletişime yer verilirken baba karakter eyleminin % 0,28 oranında olduğu görülmektedir. Resimli çocuk kitaplarında iletişim/etkiletişim yönelik eylemlerin anne ve baba karakterleri için birinci dereceden önem arz ettikleri ve annenin iletişim kurabilmek için sürekli bir "soru soran" karakter olarak başrolde olduğunu görmekteyiz. Baba karakteri ise sorunlara "çözüm bulmak ve alternatif üreten" bir karakter olarak iletişimde karşımıza çıkmıştır. Resimdeki görseller incelendiğinde iletişimi/etkiletişimi destekleyecek görsellere yer verdikleri de inceleme sonucunda anlaşılmıştır. Burada daha çok anne ve baba karakterleri için resimlerde bilgi veren/ paylaşımda bulan ve sohbet eden görsel temaların ağırlıkta kullanıldığını görmekteyiz. Çocuk karakter eylem metinlerinde anne karakter eylemlerinde olduğu gibi en çok soru sorma ifadeleri iletişime/etkiletişime yönelik eylemler arasında olduğu görülmüştür. Çocuklarımız doğası gereği bilmek öğrenmek ve bunun içinde sürekli soru sorarak çevreyi anlamlandırmak istemiştir. Piaget'e göre işlem öncesi dönem olarak adlandırılan ilk çocukluk döneminde kelime dağarcığı ve anlatım yeteneği gelişen çocuk, doğal merakın etkisiyle durmadan soru sormaktadır. Bu dönem de obje ve olayları temsil eden semboller kullanmakta veyahut çocuğun düşünce yapısındaki tek yönlü odaklanma, benmerkezcilik ve hayali düşünme gibi sınırlıklar ile karşılaşır (Kail, 2004, s.182; Berk, 2013, s.243). Bunları anlamlandırmak içinde çevresine sürekli soru sormaktadır. Metinlerde olduğu gibi "*Babacığım bebekler nereden gelir*?" (*Dirim. A. "Ben Nereden Geldim?")* gibi sorularla çevresini anlamlandırmaya ve öğrenmeye çalışmaktadır. İletişime yönelik eylemlerin resmetme durumları incelendiğinde daha çok iletişim halini yansıtacak şekilde % 4,6 oranında sohbet etmek ve karşılıklı paylaşımda bulunulmuş eylemlerin resimlere yansıtıldığı dikkat edilmiştir. Bunun arkasında etkiletişim için büyük öneme sahip olan sarılma/kucaklaşma gibi eylemleri % 1,6 dağılımda seyrederken öpmek eyleminin % 0,4 oranında çok daha kitaplarda ver vermiş oldukları görülmektedir. En düşük dağılım

ile metin ve resimlerde olduğu gibi olumsuz bir davranış olan izinsiz ve gizli saklı eşya karıştırma eylemlerinin % 0,1 oranında olduğu tespit edilmiştir.

Kortenhaus ve Demarest'e göre (1993) çocuk kitaplarının birçoğunda içerikte ya da görsellerde, toplumsal cinsiyet ayrımı bulunmaktadır. Bu bağlamda anne ve baba karakter eylemlerinin temel yaşam becerisine yönelik eylemleri incelendiğinde metin ve resimlerinde anne de baba kadar çocuk yaşam becerilerini yapmakta olduklarını görmekteyiz. Buna nazaran anne karakterlerin % 0,04 oranında çocuk yaşam becerisine daha çok yönelimde olduklarını baba karakterlerindeki bu oranın ise % 0,01 olduğunu görmekteyiz. Buna baba karakterlerinin çocuğun yaşam becerilerini yapmak veyahut geliştirme konusunda kayıtsız kalmadığını göstermektedir. Fakat yine anne karakterlerine atfedilen toplumsal cinsiyet ayrımını da burada çocuğa daha çok bakım işlevini üstlenmek ve yaşam becerilerini geliştirmek konusunda daha fazla rol oynadıklarını baba karakterlerin bu eylemde ikinci planda kaldıklarını görmekteyiz. Resim görsellerini incelendiğinde metinlere atıfta bulunan ifadeleri desteklediklerini de görmekteyiz. Anne karakterlerinin çocuğun yaşam becerilerini yansıtma dağılımına bakıldığında % 1,5 iken baba karakterlerin çocuğa ait yaşam becerilerini yapmak konusunda % 0,5 oranında anneye oranla daha az bir şekilde resmettikleri görülmüştür. Resimli çocuk kitaplarında anne ve baba karakteri olarak kendi yaşam becerileri olan giyinmek, uyumak, beslenmek ve öz bakım yapmak vb. ifadelere metin ve görsellerde yer vermedikleri tespit edilmiştir.

Kişinin başkalarıyla olan ilişkilerinden, yaşam koşullarından ve içinde yaşadığı kültürden etkilenmektedir. Bireyin cinselliği ile tüm kişiliği birbiri içine girmiştir ve cinselliği tek başına ele almak mümkün değildir (Bussey ve Bandura, 1999). Kişi kendi kültüründen uzakta olamayacağı gibi kendi kültürümüzü de bireye aktarmak için örtük bir öğrenme gerçekleştirmekteyiz. Toplumumuzdaki kültüre baktığımızda annelerimizin birçoğu aileye yönelik en temel işleri arasında ya evdeki bakım ve temizlik işleri yapmakta olduğunu ve bunun yanı sıra daimi olarak aile üyelerinde bulunan baba ve çocuk gibi beslenme ihtiyaçlarını giderecek şekilde ev yemek yapmak ve sofra kurmak gibi görevleri olduklarını bilmekteyiz. Araştırmanın bu kapsamında incelenen anne baba ve çocuk karakterlerinin kendi toplum kültürümüzü gerek

metinlerde gerekse kitaplarda resmedilerek yansıttıkları görülmektedir. Anne karakter eylemleri metinlerde % 0,11 oranında resimlerde ise % 1,8 mutfak işleri yaptıkları görülmüştür. Bunu takip eden % 0,03 oranında yine anne karakter eylemlerinin ev işleri yaptıkları ve % 0,06 oranında bu ev işlerini yaptıkları resmedildikleri görülmektedir. Baba karakter eylemlerinin aileye yönelik eylemlerindeki metinleri incelendiğinde kültürümüzün katı kuralında bir miktar esnetecek şekilde Baba karakterlerinin % 0,02 oranında resimli çocuk kitaptaki anne karakterine mutfak ve ev işlerine yardım eden rol üstlendiğini görmekteyiz. Resimleme özellikleri açısında irdeleyecek olduğumuzda baba karakterlerinin aileye yönelik daha çok aile ile birlikte yemek yemek % 1,3 oranında olduğu görülmektedir. Bunu % 0,6 ile ev ve mutfak işlerine yardım etmek eylemlerinin resmedildikleri görülmektedir.

Erken yaşlarda eğitimin önemi fark edildikçe çocuk bu dönemde değer kazanmış ve çocukluğunun önemsenmesi gereken bir dönem olduğu anlaşılmıştır (Tan, 1989, s.73; Punch, 2003, s.278; Johnny, 2006, s.20). Eğitiminde yanı sıra Değerler eğitimi de çocuk eğitiminde çok fazla öneme sahip olduğu görülmektedir. Aile ve akran ilişkileriyle çocuk özellikle (teşekkür etme, özür dileme, gibi) sözel becerileri uygulama fırsatı bulmakla birlikte, yardımlaşma, yardım isteme, nezaket sözcüklerini kullanmak, misafirperverlik, tutumlu olmak, tasarruflu davranmak, başkalarının hakkına saygı gösterme, davranışlarının sonuçlarını kabullenme başta olmak üzere pek çok sosyal beceriyi öğrenmektedir (Brown, Odam ve Conray, 2001). Anne karakter eylem metinlerinde % 0,04 oranında tutumlu tasarruflu davranma değeri oldukları görülmüştür. Fakat bunları resmetme konusunda en düşük değer ile % 0,1 oranında yer verilmiştir. Metin ve resim uyumlarının olmadıkları birbirini tamamlamadıkları görülmüştür. Anne karakter eylemlerini % 1,1 oranında Misafirperverlik değerinin olduğunu metinlerde ise % 0,02 oranında daha az yer verdikleri tespit edilmiştir. Baba karakter eylem metinlerinde % 0,02 ile yer alırken resimlemelerde % 0,6 oranında dengeli bir şekilde “misafirperverlik” değerine yer verdikleri görülmüştür. Yardımlaşma değeri de bunları takip ettikleri görülmüştür. .Çocuk karakter eylem metinlerinde %0,13 oranında nezaket sözcükleri kullandıkları görülmüş olup kitaplardaki resimleme durumu incelendiğinde metinlerde yer verdikleri şekilde resmedilmedikleri tespit edilmiştir. Çocukların değerler eğitimine

yönelik eylem resimlerinin en çok % 1,5 oranında yardımlaşma değerinin resmedildikleri görülmüştür.

Duygu durumuna yönelik eylem metinleri incelendiğinde Anne karakter eylem metinler da % 0,06 şaşkın olmak, şaşırmak ile ilgili metinlere daha çok yer verdikleri görülmüştür. Bunu resimlerde % 2,5 sevinmek/ mutlu olmak/ gülmek akabinde % 1,3 şaşkın olmak takip etmektedir. Metinlerde en çok kullanılan şaşkın olma durumunun görülmesi resimleme yönünden metindekileri yansıtmadıkları onun yerine % 2,5 oranında daha çok sevinmek/mutlu olmak/gülmek gibi eylemlerin yer aldıkları görülmektedir. Baba karakter metinlerde % 0,03 sevmek/beğenmek/hoşlanmak metinlerine daha sık yer verirlerken resimlerde % 0,09 akabinde Mutsuz/Huzursuz Olmak eylem resmettikleri görülmüştür. Çocuk karakter eylem metinlerde % 0,28 dağılımında olup resimlerde ise % 5,5 sevinmek/ mutlu olmak/ gülmek metin ve görsellerine yer verdikleri görülmüştür. Resimleme özelliklerini açısından bunu takip eden ikinci duygu durumu olarak da % 4,0 üzülmek mutsuz olmak ifadelerine rastlanılmıştır.

Sosyal bilişsel kuramcılar, insanların başkalarını gözlemleyerek oldukça geniş bir yelpazede davranışlar, düşünceler ve duygular kazandıklarını ve bu gözlemlerinin yaşam boyu gelişimin önemli bir kısmını oluşturduğunu vurgulamaktadır (Santrock, 2012). Çocuklarda bu süreçte daimi bir kayıt cihazı gibi etrafta olan bitenleri ve yeni bir durum ile karşılaştıklarında sürekli bir gözlemlemeye/incelemeye ve anlamlandırmaya yönelik metinlere atıflara bulunduklarını ve resmettiklerini görmüş bulunmaktayız. Sosyal hayata ve davranışa dönük çocuk karakter eylemlerini incelediğimizde bu dağılım % 3 şeklinde görülmektedir. Sosyal hayata ilişkin cinsiyet rollerini, toplumsallaşmaya yönelik değerleri, çocukluğun ilk dönemlerinde başlar ve yaşamın sonraki dönemi olan yetişkinlikte ortaya konur (Eagly ve Fisher, 2009). Anne baba karakterlerin bu konuda olumlu model olmaları ve sürekli olarak örnek davranışları sergilemeleri ve resimli çocuk kitaplarındaki önemini koymaktadır.

Sosyal hayata ve davranışa yönelik eylem metinlerinde baba karakter eylemlerini incelediğimizde; Babanın % 0,04 oranında çalışma hayatı içinde olduğundan ve bunu destekleyici olarak % 0,8 oranında da araba kullanmakta olduğu

yansıtılmıştır. Hikâyelerde baba dış alanlarda olurken anne karakterinin ise % 0,03 oranında hediye alan sürpriz yapan bir rolü üstlendiği görüntülenmektedir. Anne karakterinin meslek sahibi olma durumu baba karakterine göre daha az bir dağılma (% 0,01) oranında sahip oldukları görülmüştür. Toplum da; kadınların veya erkeklerin nasıl düşünmesi, davranması, hissetmesi gerektiği gibi genel çerçeveleri belirlenmiş beklenti ve rollerinin oldukları belirtilmiştir (Golombok, ve diğerleri, 2008). Araştırmanın bu kısmında erkek cinsiyetimin baba karakter üzerinde çalışma meslek sahibi olma gibi görevlerin erkek cinsiyetine atfedilmiş olduğunu kadınların bu durumda erkek cinsiyetine nazaran daha az iş hayatına atılmış ve resmedilmiş oldukları görülmektedir. Çocuk karakterlerinin sosyal hayata yönelik eylem metinleri incelendiğinde % 0,07 oranında televizyon izlemek olduğu görülmektedir. Sosyal hayata yönelik eylemlerin tamamen ev içinde asosyal davranışı destekleyici resim metinlerine yer verdikleri tespit edilmiştir.

Resimli çocuk kitapları işlevleri bakımından anne ve baba karakterlerinden sonra çocuğa rol model sunmakta ve bu rol ve modellere göre yetişkin olmak ve kabul görür davranışları sergilemek açısından büyük bir önem arz etmektedir. Tüm bunların yanı sıra sosyal kazanımları ve ileride seçebileceği meslekleri kitaplardaki modeller aracılığıyla göstermektedir (Altan Arslan, 2000). Anne ve baba karakterlerinin mesleğe yönelik bilgilerini çocuğa üzeri örtük bir şekilde verirken bu yolla cinsiyetler arasındaki farklılığı dile getirdiklerini vurguladıkları görülmüştür. Anne karakter eylem metinlerinde en yüksek dağılım ile % 0,009 dikiş dikme eylemi olduğu görülürken hikâye kitaplarındaki dikiş dikme resmine rastlanılmadığı tespit edilmiş olup en çok ve tek mesleğe yönelik eylem resmetmesinde örgü örmek eylemlerinin % 0,02 oranında olduğu görülmüştür. Anne karakter eylemlerinde cinsiyete özgü mesleğin seçimi yapıldığı dikkat çekilmiştir. Baba karakter eylem metinlerinde % 0,01 oranında balık tutmak gibi erkek cinsiyete yönelik eyleme vurgu yaptıkları görülmektedir. Resimleme oranı incelendiğinde ilk sırayı % 0,8 oranında araba kullanmak mesleği yer alınırken ikinci sırayı % 0,2 oranında balık tutmak eylemlerini yansıttıkları tespit edilmiştir. Baba karakterinin mesleğe yönelik metin ve resim dağılımında uygun olarak yer verdikleri fakat çeşitli farklı meslek gruplarına çok denilmediğine dikkat çekilmiştir.

Bireysel farklılığa yönelik alan yazın çalışmaları incelendiğinde okul öncesi dönemde yapılan çalışmaların nadir olduğu görülmektedir (Üner, 2011; Ekmişoğlu, 2007; Eren, 2015; Pekdoğan, 2018). Bu noktadan hareketle resimli çocuk kitaplarında normal gelişim gösteren çocukların bireysel farklılığa yönelik metin ve resimlemelerin ne derece yansıtılmış olduğuna bakılmak istenmiştir. İnceleme sonucunda çocuk karakter eylemlerinin metin ve resimlerinde % 0,03 dağılım ile varoluşunu sevmedikleri başka varlığa dönüşmek istedikleri belirtilmiş ve resimlere yansıtılmıştır. En az da dağılım ile % 0,01 oranında varoluşunu kabul ettikleri resmedilmiştir. Anne karakter eylemlerinin metinlere % 0,009 oranında resimlerde ise % 0,2 oranında bireysel farklılığa yönelik daimi olarak çocuğa varlığını sevdirme ve kabul ettirme gibi metin ve resimlemelere yer verdikleri tespit edilmiştir. Fakat baba karakter eylemleri incelendiğinde ise bireysel farklılığı yönelik metin ve resimlemelere rastlanılmadığı görülmüştür. Anne karakter eylemlerinin baba karakter eylemlerine göre bireysel farklılığa daha fazla ve duyarlı olduklarını bu konuda çözüm üreten karakterlerin ise anne ve çocuk rolüne düştüğü görülmektedir.

Aile çocuğa sosyal becerilerin yanı sıra topluma uyum sağlamayı ve toplum kurallarını ve da öğretmek görevlerini üstlenmektedir. Anne karakterlerin kural koymaya alışkanlık oluşturmaya yönelik eylemlerini incelediğimizde metinlerde % 0,03, resimlerde ise % 0,2 oranında uyarıda bulunma/uyarmak davranışı resmedilmiş ve metinlerde atıflarda bulunulmuştur. Baba karakterlerinin ise daha çok metinlerde % 0,04 dağılımında görev ve sorumluluk vermek eylemlerine atıfta bulunurken % 0,02 oranında anneye nazaran daha az uyarmak eylemlerinin olduğu görülmüştür. Resimlemelerin yansıtma düzeyi incelendiğinde sadece uyarıda bulunma eylemini % 0,1 oranında resmettikleri görülmüştür. Çocuk karakterleri metinlerde % 0,04 oranında verilen durumlardaki kurallara uyma ve itaat etme davranışı görüldüğü tespit edilmiştir. Metinlerdeki en düşük dağılım ile de % 0,009 oranında çocuk karakterlerinin emir verme ve yaptırımı uygulatma rolü metinlerde gösterilmektedir. Resimlerde kural koymaya ve davranış oluşturmaya yönelik eylem resimlerini incelediğimizde % 0,5 oranında sorumluluk aldıklarını resmeden görsellere yer verdikleri görülmüştür. Bunu takip eden görselin % 0,2 ile uyarıda bulunma eylemi olduğu görülmüştür. Çocuklarımıza model olmanın önemi resimlerde de yansıtılmış

olup anne ve baba karakterlerinin bu konuda ne kadar önemli yer teşkil edilmiş olduklarını ve çocuk karakterlerinin gözlemledikleri öğrenme ve gösterme eylemlerini bu kategoride görmüş bulunmaktayız.

Sağlığa yönelik eylemlerde anne karakterlerinin % 0,02 oranında metinlerde doktora gitme eylemi görülürken ez az dağılımın % 0,009 oranda ilaç almak eylem metinlerine atıfta bulundukları görülmüştür. Baba karakterlerin ise metinlerde % 0,004 oranında randevu almak ve doktora gitmek eylemlerinin olduğu görülmektedir. Anne karakterler eylemlerine göre baba karakterlerinin çocuk karakterinin sağlığına yönelik önlemlerin daha az oranda olduklarını ve annelerin çocukların sağlığı konusunda daha yakında takip eden rolü biçmekte olduğu görülmüştür. Resimlere açısından bakıldığından anne karakterlerin % 0,7 oranında metinlerde atıfta bulunan doktora gitme eylemini destekledikleri görülmüştür. Yine bununla birlikte en az dağılım ile % 0,2 oranında eczaneye gitmek eylemini resmettikleri ve metin resim uyumuna dikkat edildikleri ve birbirini destekledikleri görülmüştür. Baba karakterler eylemlerinin % 0,2 oranında anne karakterin eylemine göre Doktora gitmek eyleminin daha az dağılım göstererek ikincil kişi olarak çocuğa yönelik sağlık önlemlerini aldıkları görülmektedir. Anne ve baba karakterin sağlığa yönelik eylemlerini destekleyecek şekilde metinlerde en çok % 0,05 oranında çocuk karakterlerinin muayene olmak eylemleri görülürken en az dağılım ile % 0,009 oranında doktora gitme eylemlerine metinlerde az yer verdikleri tespit edilmiştir. Sağlığa yönelik eylemlerin resimlemeleri incelendiğinde çocuk karakter metin eylemlerini destekledikleri görülmüş olup % 1,8 oranında muayene olmak eylemlerini resmettikleri görülmüştür.

Ülkemizde okul öncesi eğitimin temel ilkeleri arasında “Okul öncesi eğitim çocuğun motor, sosyal ve duygusal, dil ve bilişsel gelişimini desteklemeli, öz bakım becerilerini kazandırmalı ve onu ilkokula hazırlamalıdır (MEB, 2013).” Okul öncesi dönem çocukları bu becerileri kazandırmanın yanı sıra üst öğrenime hazırlamanın da önemine değindiği görmüş bulunmaktayız. Çocuk karakterler eylemlerinin eğitimine yönelik resimli kitaplara baktığımızda metinlerde % 0,06 iken resimlerde % 1,4 oranında okula gidip gelme eylemlerinin resmedildiği ve metinlere de bu şekilde atıf yapıldıkları görülmektedir. Eğitim hayatına yer verme durumuna bakıldığında resimli

çocuk kitaplarında da önem arz etmektedir ve çocuklar bu alışkanlığın oluşması için resimleme ve metinlere yer vermiştir. Bunlara nazaran % 0,009 en düşük dağılım ile yazı yazma metinlerine atıfta bulundukları görülürken, resimlerde % 0,4 oranında hikâye anlatmak/kitap okumak eylemleri resmettikleri görülmüştür. Resimli çocuk kitaplarının Çocuk karakterlerine yönelik Metin ve resim uyumluluğuna dikkat ettikleri ve eğitime önem verdikleri görülmüştür. Anne karakterlerinin % 0,02 metinlerde okula kayıt etme görevi üstlenirken baba karakterlerin ise % 0,02 oranında okula getirip götürme görevi üstlendikleri görülmektedir. Resimleri bakımından incelediğimizde bunları destekleyici resimleri yansıttıkları tespit edilmiştir. Anne karakterlerinin % 0,03 dağılım ile okula kayıt etme eylemi resmedilirken bunu takip eden % 0,2 oranında okula getirip götürmek eylemleri görülmektedir. Baba karakterlerinin eğitime yönelik eylem resimlerinde tek kategori olarak resmedilmiş olup % 0,5 oranında resimlere yansıttıkları görülmüştür.

Doğaya yönelik eylem metinleri incelendiğinde anne karakter eylemlerinin % 0,02 oranında metinlerde çevre duyarlılığı ve geri dönüşüme dikkat eden rolü üstlenirken resimlerde bunu yansıtmadıkları görülmüştür. % 0,4 oranında anne karakterlerinin bahçe işleri ile ilgilenmekte oldukları görülmüştür. Bunu % 0,3 oranında doğada piknik yapmak eylem resimlerini yansıttıkları görülmüştür. Baba karakterlerinin metinlerde doğaya yönelik eylemlere atıfta bulunmadıklarını fakat doğaya yönelik % 0,3 oranında piknik ve % 0,2 oranında ise kamp yapmak eylemlerinin resmedildikleri görülmüştür. Çocuk karakterinin doğa ile anne baba karakterine göre iç içe olmuş olmasını görmekteyiz. En yüksek dağılım ile % % 0,02 oranında piknik yapmak eylem metinlerine atıfta bulunulmuş olup en az ise % 0,009 oranında bahçe işleri ile de uğraştıkları ve buna yönelik metinlere atıfta bulundukları görülmüştür. Doğaya yönelik eylem resimlerine baktığımızda çocuk karakterimizin metinlere yönelik atıfları destekleyici şekilde % 0,03 oranında piknik yapmak ve bunun yanı sıra sahile gitmek ve yüzmek gibi su sporlarını da yaptıklarını resmettikleri görülmüştür. Anne karakter eylemleri aksine çocuk karakterlerinde % 0,1 oranında çevre duyarlılığa ve geri dönüşüme yönelik eylemleri resmettikleri görülmüştür.

Hayvan sevgisine yönelik eylem metinleri incelendiğinde anne karakter eylemlerinin % 0,01 oranında hayvan satın aldıkları ve bu konuda çocuklarını mutlu edici rol üstlendikleri görülmektedir. Bunları % 0,009 oranında hayvanları beslemek ve % 0,004 oranında ise hayvanat bahçesine gitmek eylem metinlerine atıfta bulundukları görülmüştür. Metinleri destekleyecek şekilde % 0,3 oranında hayvan satın almak eylemlerini resmettikleri ve bunu % 0,1 oranında hayvanları sevme eylemlerinin takip ettiği göze çarpmakta olup metinlerde sevme eylemine atıfta bulunmadıkları dikkati çekmiştir. Baba karakterlerinin hayvan sevgisine yönelik eylem metinlerinde % 0,004 oranında hayvan beslemek ve hayvanat bahçesine gitmek gibi metinlere atıfta bulundukları görülmüştür. Baba karakter eylemlerindeki metinler destekleyecek şekilde % 0,2 oranında hayvanat bahçesine gitmek ve % 0,1 oranında ise hayvan beslemek eylemlerini resmettikleri görülmüştür. Metin ve resim uyumunun baba karakter hayvan sevgisini desteklediği görülmüştür. Çocuk karakterleri için Havyan sevgisi anne ve baba karakterine göre fazla bir önem arz ettikleri resim ve metinlerdeki orana bakıldığında göze çarpmaktadır. Metinlerde % 0,04 oranında hayvan beslemek eylemlerine atıfta bulundukları ve bunu takip eden % 0,01 oranında hayvan için uygun yaşam alanı oluşturma eylemlerinin olduğu görülmüştür. Hayvan sevgisinin çocuk karakterleri açısından resimlerde yansıtma durumuna bakıldığında metinleri destekleyecek şekilde % 1,5 oranında hayvan beslemek eylemleri yansıttıkları ve bunu % 1,3 oranında hayvanları sevdiklerini yansıttıkları görülmektedir. Çocuk karakteri için Hayvan sevgisine yönelik oranlara bakıldığında % 3,8 oranında önemine yer verdikleri görülmektedir.

5.2. Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmada, 2000 –2020 yılları arasında yayınlanan yerli ve yabancı Okul Öncesi Dönem resimli çocuk kitaplarındaki Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemlerinin metin ve resimsel özelliklerinin yansıtma gibi unsurlarının içerdiği temel sorusundan hareketle geliştirilen 3 kategori ve 13 alt kategori başlıkları altında toplamda 39 alt sorulara yanıtlar aranmıştır. Bu amaçla öncelikle resimli çocuk kitaplarının künye bilgileri incelenmiş olup Anne Baba ve Çocuk karakter eylemlerinin metin özelliklerine ve resimlerini yansıtma düzeylerine ilişkin aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

5.2.1. Anne, Baba ve Çocuk Karakter Eylem Metinlerine İlişkin Sonuçlar

AKE Metinlerine İlişkin Sonuçlar

Resimli Çocuk Kitaplarında yer alan Anne Karakter Eylemlerine atıfta bulunan metinler incelendiğinde;

AKE 1. "İletişim Etkiletişime Yönelik Eylem" metinlerinde en çok tekrar eden % 0,06 ile (13 kez**)** "Soru Sormak" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Rica Etmek ve Söz Vermek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE1'e ait toplamda 102 kez *İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmış olup tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,46 olarak tespit edilmiştir.

AKE 2. "Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylem" metinlerinde en çok tekrar eden % 0,04 ile (9 kez) "*Çocuk Yaşam Becerilerine Yönelik*" eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) *"Uyuma*" eylemlerinin olduğu görülmüştür AKE2 toplamda 21 kez *Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,09 olarak tespit edilmiştir.

AKE 3. "Aileye Yönelik Eylem" metinlerinde en çok tekrar edilen eylemlerin % 0,11 ile (25 kez) "*Mutfak İşleri Yapmak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*İsim Koymak ve Anne ile birlikte yaşamak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE3 toplamda 48 kez *Aileye Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,21 olarak tespit edilmiştir.

AKE 4. "Değerlere Yönelik Eylem" metinlerinde en çok tekrar edilen % 0,04 ile (9 kez) "*Tutumlu Tasarruflu Davranmak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,01 (*f 4*) "*Nezaket Sözcüklerini Kullanmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE4 toplamda 26 kez *Değerlere Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,11 olarak tespit edilmiştir.

AKE 5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylem" metinlerinde en çok tekrar edilen % 0,06 ile (13 kez) "*Şaşkın Olmak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Utanmak, Gurur Duymak, Hayal Kurmak ve Sabır Göstermek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE5 76 kez *Duygu Durumuna Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,34 olarak tespit edilmiştir.

AKE 6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem" metinlerinde en çok tekrar edilen % 0,03 ile (7 kez) "*Sürpriz Yapmak/ Hediye Almak/Vermek*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Televizyon İzlemek, Sinemaya Gitmek, Seyahat Etmek ve Şarkı Söylemek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE6 toplamda 38 kez *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,17 olarak tespit edilmiştir.

AKE 7. "Mesleğe Yönelik Eylem" metinlerinde en çok tekrar edilen % 0,009 ile (2 kez) *"Dikiş Dikmek*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden

% 0,004 (*f 1*) "*Örgü Örmek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE7 toplamda 3 kez *Mesleğe Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,01 olarak tespit edilmiştir.

AKE 8. "Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylem" metinlerinde başka bir alt kategoriye rastlanılmadığı için tek tekrar edilen ifade olarak % 0,009 ile (2 kez) *"Varoluşunu Sevdirmek/Kabullendirme*" eylemi olduğu görülmüştür. AKE8 toplamda 2 kez *Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,009 olarak tespit edilmiştir.

AKE 9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,03 ile (7 kez) *"Uyarıda Bulunmak/Uyarmak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Kural Koymak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE9 toplamda 19 kez *Kural Koymaya Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,08 olarak tespit edilmiştir.

AKE 10. "Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,02 ile (4 kez) *"Doktora Gitmek*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Randevu Almak ve İlaç Satın Almak* " eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE 10 toplamda 14 kez *Sağlığa Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,06 olarak tespit edilmiştir.

AKE 11. "Eğitime Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,02 ile (6 kez) *"Okul Kayıt Etmek ve Okul Malzemesi Alımı*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Okula Getirip/Götürmek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE 11 toplamda 11 kez *Eğitime Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,05 olarak tespit edilmiştir.

AKE 12. "Doğaya Yönelik Eylemler" metinlerinde başka bir alt kategoriye rastlanılmadığı için tek tekrar edilen ifade olarak % 0,02 ile (5 kez) *"Çevre Duyarlılığı ve Geri Dönüşüm*" eylemi olduğu görülmüştür. AKE12 toplamda 5 kez *Doğaya Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,02 olarak tespit edilmiştir.

AKE 13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,01 ile (3 kez) *"Hayvan Satın Almak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Hayvanat Bahçesine Gitmek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. AKE13 toplamda 6 kez *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,02 olarak tespit edilmiştir.

Anne Karakter Eylemlerinin % 0,46 oluşturan İletişime/Etkiletişime Yönelik Eylemlerin oluşturduğu görülmektedir. Bunu takip eden eylemlerin % 0,34 Duygu Durumuna Yönelik, % 0,21 Aileye Yönelik, % 0,17 Sosyal Hayata Yönelik, % 0,11 Değerler Eğitimine Yönelik Eylemlere yer verdiği tespit edilmiştir. % 10 altındaki Eylemler ise; % 0,09 Temel Yaşam Becerisine Yönelik, % 0,08 Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya, % 0,06 Sağlığa, % 0,05 Eğitime, % 0,02 Hayvan Sevgisine ve Doğaya Yönelik, % 0,01 Mesleğe Yönelik Eylemlerdir. Anne Karakter Eylemleri arasında en düşük yüzdelik oranına sahip eylem ise % 0,009 oranı ile Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemlerin olduğu tespit edilmiştir.

BKE Metinlerine İlişkin Sonuçlar

Resimli Çocuk Kitaplarında yer alan Baba Karakter Eylemlerine atıfta bulunan metinler incelendiğinde;

BKE 1. "İletişim Etkiletişime Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,04 ile (9 kez) "*Çözüm Bulmak* " eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Öpmek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. BKE1 toplamda 63 kez *İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere

rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,28 olarak tespit edilmiştir

BKE 2. "Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,01 ile (3 kez) "*Çocuk Yaşam Becerilerine Yönelik*" eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Çocuğun Öz Bakımına Yönelik ve Uyumak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. BKE2 toplamda 7 kez *Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,03 olarak tespit edilmiştir.

BKE 3." Aileye Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,01 ile (4 kez) "*Ev İşleri Yapmak/Yardım Etmek*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Eve Yemek Getirmek/Beslemek ve Koruyup Kollamak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. BKE3 toplamda 14 kez *Aileye Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,06 olarak tespit edilmiştir.

BKE 4. "Değerlere Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,02 ile (6 kez) "*Misafirperver Olmak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,002 (*f 2*) "*Nezaket Sözcüklerini Kullanmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. BKE4 toplamda 14 kez *Değerlere Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,06 olarak tespit edilmiştir.

BKE 5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,03 ile (8 kez) "*Sevmek/Beğenmek/Hoşlanmak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Gurur Duymak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. BKE5 toplamda 58 kez *Duygu Durumuna Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,26 olarak tespit edilmiştir.

BKE 6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,04 ile (10 kez) "*Meslek Sahibi Olmak/Çalışmak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Tamirciye Gitmek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. BKE6 toplamda 44 kez *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,20 olarak tespit edilmiştir.

BKE 7. "Mesleğe Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen %.0,01 ile (3 kez) ***"****Balık Tutmak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Muayene Etmek, Fotoğraf Çekmek ve Meslek Tanıtmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. BKE7 toplamda 6 kez Mesleğe Yönelik Eylemlere atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,02 olarak tespit edilmiştir.

BKE 8. "Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylemler" kategorisinde herhangi bir alt kategorisine rastlanmamıştır. İncelenen kitaplarda Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylem ile ilgili ifadelerin araştırma kapsamında incelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0 olarak tespit edilmiştir.

BKE 9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,04 ile (9 kez) ***"****Görev/Sorumluluk Vermek*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,01 (*f 3*) "*Alışkanlık Oluşturmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. BKE9 toplamda 21 kez *Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,09 olarak tespit edilmiştir.

BKE 10. "Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler" metinlerde Eşit Sayıda tekrar edilen % 0,004 ile (1 kez) ***"****Randevu Almak ve Doktora Gitmek*" eylemi olduğu görülmüştür. BKE10 toplamda 2 kez *Yönelik Eylemler* atıfta

bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,009 olarak tespit edilmiştir.

BKE 11. "Eğitime Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,02 ile (5 kez) ***"****Okula Getirmek/Götürmek*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,01 (*f 4*) "*Öğretici Olmak / Öğretmek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. BKE11 toplamda 9 kez *Eğitime Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,04 olarak tespit edilmiştir.

BKE 12. "Doğaya Yönelik Eylemler" kategorisinde herhangi bir alt kategorisine rastlanmamıştır. İncelenen kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0 olarak tespit edilmiştir.

BKE 13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler" metinlerde Eşit sayıda tekrar edilen % 0,004 ile (1 kez) *"Hayvan Beslemek ve Hayvanat Bahçesine Gitmek*" eylemi olduğu görülmüştür. BKE13 toplamda 2 kez *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,009 olarak tespit edilmiştir

Baba Karakter Eylemlerinin % 0,28 oluşturan İletişime/Etkiletişime Yönelik Eylemlerin ve bunu takip eden 2. ve 3. Eylemlerin % 0,26 Duygu Durumuna Yönelik ve % 0,20 Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik eylemlerin oluşturdukları görülmektedir. % 10 altındaki Eylemler ise; % 0,09 Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik, Eşit Frekansa sahip % 0,06 Aileye ve Değerler Eğitimine Yönelik, % 0,04 Eğitime, % 0,03 Temel Yaşam Becerisine, % 0,02 Mesleğe Yönelik Eylemlerdir. Baba Karakter Eylemleri arasında en düşük yüzdelik oranına sahip eylem ise % 0,009 oranı ile Sağlığa ve Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemlerin olduğu görülmüştür. İncelenen kitaplarda Baba Karakter Eylemlerinin Doğaya ve Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemler ile ilgili ifadelere atıfların olmadığı tespit edilmiştir.

ÇKE Metinlerine İlişkin Sonuçlar

Resimli Çocuk Kitaplarında yer alan Çocuk Karakter Eylemlerine atıfta bulunan metinler incelendiğinde;

ÇKE 1. "İletişim Etkiletişime Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,13 ile (30 kez) "*Soru Sormak*" eylemi olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*İzinsiz Eşya Karıştırmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE 1 toplamda 189 kez *İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,85 olarak tespit edilmiştir

ÇKE 2. "Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,18 ile (40 kez) "*Oyun Oynamak"* eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,03 (*f 7*) "*Acıkmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE2 toplamda 116 kez *Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemlere* atıflarda bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,52 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE 3. "Aileye Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,06 ile (13 kez) *"Aile ile ilgili Aktiviteler Yapmak***"** Eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*Yuva Kurmak ve Değişikliğe Uyum Sağlamak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE 3 toplamda 46 kez *Aileye Yönelik Eylemler*e atıflarda bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,20 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE 4. "Değerlere Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,13 ile (30 kez) "*Nezaket Sözcüklerini Kullanmak***""** Eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,03 (*f 7*) "*Tutumlu Tasarruflu Davranmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE 4 toplamda 64 kez *Değerlere Yönelik Eylemlere* atıflarda

bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,29 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE 5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,28 ile (63 kez) "*Sevinmek / Mutlu Olmak*" Eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Özel Hissetmek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE 5 toplamda 468 kez *Duygu Durumuna Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 2,12 olarak tespit edilmiştir

ÇKE 6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,07 ile (16 kez) *"Televizyon İzlemek*" Eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,004 (*f 1*) "*İletişim Araçlarını Kullanmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE 6 toplamda 117 kez *Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,58 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE.7. "Mesleğe Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,03 ile (7 kez) *"Muayene Etmek"* Eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Müzik Aleti Çalmak ve Aşçı Olmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE 7 toplamda 20 kez *Mesleğe Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,09 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE 8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,03 ile (8 kez) "*Varoluşunu Sevmemek/ Başka varlığa Dönüşme İsteği*" Eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,01 (*f 4*) "*Varoluşunu Kabul Etmek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE8 toplamda 18 kez *Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,08 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE 9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler" metinlerinde en çok tekrar edilen % 0,04 ile (9 kez) "*Kurala İtaat Etme"* Eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Emir Vermek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE9 toplamda 18 kez *Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,08 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE 10. "Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,06 ile (13 kez) "*Muayene Olmak*" Eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Aşı Olmak ve Doktora Gitmek*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE 10 toplamda 26 kez *Sağlığa Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,11 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE 11. "Eğitime Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,06 ile (14 kez) *"Okula Gitmek/Gelmek* " Eylemlerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Yazı Yazmak*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE 11 toplamda 48 kez *Eğitime Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,21 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE 12. "Doğaya Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,02 ile (4 kez) *"Piknik Yapmak*" Eyleminin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Bahçe İşleri*" eylemlerinin olduğu görülmüştür. ÇKE 12 toplamda 12 kez *Doğaya Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,05 olarak tespit edilmiştir.

ÇKE 13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler" metinlerde en çok tekrar edilen % 0,04 ile (10 kez) "*Hayvan Beslemek*" Eylemlerinin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile takip eden % 0,009 (*f 2*) "*Hayvan Satın Almak*" eylemlerinin olduğu

görülmüştür. ÇKE 13 toplamda 16 kez *Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemlere* atıfta bulunan ifadelere rastlanılmıştır. İncelenen tüm kitaplardaki toplam kelime sayısına oranı % 0,07 olarak tespit edilmiştir.

Çocuk Karakter Eylemlerinin % 2,12 oluşturan Duygu Durumuna Yönelik Eylemlerin ve daha sonra % 0,85 İletişim/Etkiletişime Yönelik, % 0,58 Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler olduğu tespit edilmiştir. Bunu takip eden eylemler; % 0,52 Temel Yaşam Becerisine, % 0,29 Değerler Eğitimine, % 0,21 Eğitime ve % 0,20 Aileye, % 0,11 Sağlığa Yönelik Eylemlerin oluşturdukları görülmektedir. % 10 altındaki Eylemler ise; %0,09 Mesleğe, Eşit Frekansa Sahip (18) % 0,08 oranı ile Kural Koymaya/Alışkanlık Oluşturmaya ve Bireysel Farklılığa, % 0,07 Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemlerdir. Çocuk Karakter Eylemleri arasında en düşük yüzdelik oranına sahip eylem ise % 0,05 oranı ile Doğaya Yönelik Eylemlerin olduğu görülmüştür.

5.2.2. Anne, Baba ve Çocuk Karakter Eylem Resimlerine İlişkin Sonuçlar

AKE Resimlerine İlişkin Sonuçlar

Resimli Çocuk Kitaplarında yer alan Anne Karakter Eylemlerinin Resimleri incelendiğinde;

R-AKE 1. "İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 3,4 ile (31 kez) "*Bilgi Vermek / Bilgilendirmek / Sohbet Etmek / Paylaşımda Bulunmak"* karşılıklı diyalogların olduğu resminin olduğu görülmektedir. En düşük dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) İtiraz Etmek, Öneri Sunmak ve Tahmine Bulunmak ile ilgili görselleri takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 64 tanesinden *R-AKE 1* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 7,1'ini oluşturmaktadır.

R-AKE 2. "Temel Yaşam Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 1,5 ile (14 kez) "*Çocuğun Yaşam Becerilerine Yönelik*" Eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılım ile annenin Çocuğuna Ait Öz bakım Becerilerine ait eylemler ile ilgili görselleri takip ettiği görülmektedir. İncelenen

Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 27 tanesinden *R-AKE 2* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3'ü oluşturmaktadır.

R-AKE 3. "Aileye Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 1,8 ile (17 kez) "*Mutfak İşleri Yapmak*" eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En düşük dağılıma sahip olan % 0,2 ile (2 kez) Masal/Öykü Okumak ile ilgili görselleri takip ettiği tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 54 tanesinden R-*AKE 3* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 6'sını oluşturmaktadır.

R-AKE 4. "Değerler Eğitime Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 1,1 ile (10 kez) "*Misafirperverlik*" eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Tutumlu Tasarruflu Davranmak eylemlerine yönelik resimler takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 14 tanesinden R-*AKE 4* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,5'ini oluşturmaktadır.

R-AKE 5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 2,5 ile (23 kez) "*Sevinmek/Mutlu Olmak/Gülmek*" eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Sabır göstermek ve Yorgun Olmak ile ilgili görselleri tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 57 tanesinden *R-AKE 5* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 6,3'ünü oluşturmaktadır.

R-AKE 6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 0,6 ile (6 kez) "*Hediye Alma/Sürpriz Yapmak*" eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Seyahat Etmek, Araba Kullanmak ve Meslek Sahibi Olmak/Çalışmak ile ilgili görselleri tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 32 tanesinden R-*AKE 6* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,5'ini oluşturmaktadır.

R-AKE 7."Mesleğe Yönelik Eylem"resimlerinde tek alt kategori resim teması olan % 0,2 ile (2 kez) "*Örgü Örmek*" eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen

Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 2 tanesinden *R-AKE 7* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,2'sini oluşturmaktadır.

R-AKE 8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem" resimlerine ait tek alt kategori resim teması olan % 0,2 ile (2 kez) "*Varoluşunu Sevdirmek*" eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 2 tanesinden R-*AKE 8.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,2'sini oluşturmaktadır.

R-AKE 9. Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem" resimlerine ait en çok dağılım ile % 0,2 ile (2 kez) "*Uyarıda Bulunmak*" ve % 0,1 ile (1 kez) Görev/Sorumluluk Vermek eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 3 tanesinden R-*AKE 9.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,3'ünü oluşturmaktadır.

R-AKE 10. "Sağlığa (Önlem Alma/Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylem" resimlerine ait en çok % 0,7 ile (7 kez) "*Doktora Gitmek*" eylem görselinin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile % 0,4 (4 kez) Sağlık Önlemleri Almak ve Eczaneye Gitmek eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 13 tanesinden R-*AKE 10.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,4'ünü oluşturmaktadır.

R-AKE 11. "Eğitime Yönelik Eylem" resim temalarından en çok % 0,3 ile (3 kez) "*Okula Kayıt Etme*" eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu takip eden % 0,2 ile (2 kez) Okula Götürüp/Getirme ve Deney Yapmak eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 6 tanesinden R-*AKE 11* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,6'sını oluşturmaktadır.

R-AKE 12. "Doğaya Yönelik Eylem" resim teması en çok % 0,4 ile (4 kez) "*Bahçe İşleri Yapmak*" ve en az dağılım da % 0,3 ile (3 kez) Piknik Yapmak eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 7 tanesinden R-*AKE 12.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,7'sini oluşturmaktadır.

R-AKE 13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem" resim temalarından en çok % 0,3 ile (3 kez) "*Hayvan Satın Almak*" eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu eşit dağılımda takip eden % 0,1 ile (1 kez) Hayvan Sevmek ve Hayvanat Bahçesine Gitmek eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 5 tanesinden R-*AKE 13.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,5'ini oluşturmaktadır.

R-AKE'ye Yönelik Eylemlerin en çok tekrar edilen resim temasının % 7,1 ile (64 kez) "*İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlere*" ait karşılıklı diyalogların olduğu resimlerin olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 6,3 ile (57 kez) Duygu Durumuna Yönelik, % 6 ile (54 kez) Aileye Yönelik. % 3,5 ile (32 kez) Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik, % 3 ile (27 kez) Temel Yaşam Becerisine Yönelik, % 1,5 ile (14 kez) Değerler Eğitimine Yönelik. % 1,4 ile (13 kez) Sağlığa, % 0,7 ile (7 kez) Doğaya, % 0,6 ile (6 kez) Eğitime, % 0,5 ile (5 kez) Hayvan Sevgisine. % 0,3 ile (3 kez) Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik, % 0,2 ile (2 kez) Mesleğe ve Bireysel Farklılığa Yönelik Anne Karakter eylemler ile ilgili görsellerin takip ettiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 286 tanesinden *R-Anne Karakter Eylemlerine (R-AKE) Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 31,7'ini oluşturmaktadır.

BKE Resimlerine İlişkin Sonuçlar

Resimli Çocuk Kitaplarında yer alan Baba Karakter Eylemlerinin Resimleri incelendiğinde;

R-BKE 1. "İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 2,7 ile (25 kez) "*Bilgi Vermek / Bilgilendirmek / Sohbet Etmek / Paylaşımda Bulunmak*" karşılıklı diyalogların olduğu resminin olduğu görülmektedir. En düşük dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Tahminde Bulunmak, İtiraz Etmek ve Öpmek ile ilgili görselleri takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 45 tanesinden *R-BKE 1* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 5'ini oluşturmaktadır.

R-BKE 2. "Temel Yaşam Yönelik Eylem" en çok tekrar edilen resim temasının % 0,5 ile (5 kez) "*Çocuğun Yaşam Becerilerine Yönelik*" Eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılım ile % 0,2 ile (2 kez) Çocuğun Beslenmesine Yönelik Eylemler ve % 0,2 ile (2 kez) ile annenin Çocuğun Öz bakım Becerilerine ait eylemler ile ilgili görselleri takip ettiği görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 9 tanesinden R-*BKE 2* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,9'unu oluşturmaktadır.

R-BKE 3. "Aileye Yönelik Eylem" en çok tekrar edilen resim temasının % 1,2 ile (12 kez) *"Birlikte Yemek Yemek*" eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En düşük dağılıma sahip olan % 0,1 ile (1 kez) Masal/Öykü Okumak ile ilgili görselleri takip ettiği tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 28 tanesinden R-*BKE 3* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,1'ini oluşturmaktadır

R-BKE 4. "Değerler Eğitime Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 0,6 ile (6 kez) "*Misafirperverlik"* eylem resimlerinin olduğu ve bunu takip eden en az dağılımla % 0,4 ile (4 kez) Yardımlaşma eylemlerine yönelik resimlerin olduğu görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 10 tanesinden R-*BKE 4* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,1'ini oluşturmaktadır.

R-BKE 5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 0,9 ile (9 kez) "*Mutsuz/Huzursuz Rahatsız Olmak*" eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılım % 0,2 ile (2 kez) Dikkate Almamak/İlgilenmemek ile ilgili görsellerin olduğu tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 32 tanesinden *R-BKE 5* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,5'ini oluşturmaktadır.

R-BKE 6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 0,8 ile (8 kez) "*Araba Kullanmak"* eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılım ile % 0,2 ile (2 kez) İletişim Araçlarını Kullanma ile ilgili görsellerin tespit edildiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında

toplam elli kitaptaki 900 görselden 35 tanesinden R-*BKE 6* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,8'ini oluşturmaktadır.

R-BKE 7. "Mesleğe Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının resim teması olan % 0,8 ile (8 kez) "*Araba Kullanmak*" eylem resminin olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 0,2 ile (2 kez) Balık Tutmak ve en düşük dağılımla % 0,1 ile (1 kez) Araba Yıkama ve Muayene Etmek eylemleri ile ilgili görsellerin tespit edildiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 12 tanesinden *R-BKE 7.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,3'ünü oluşturmaktadır.

R-BKE 8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem" incelenen elli adet Resimli Çocuk

Kitaplarında Baba Karakter Eylem Resimlerinin Bireysel Farklılığa Yönelik Eylemleri yansıtan

resimlere rastlanıldığı tespit edilememiştir.

R-BKE 9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem" resimlerine ait alt kategorilerin resim teması % 0,1 ile (1 kez) *"Uyarıda Bulunmak"* eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 1 tanesinden *R-BKE 9.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,1'ini oluşturmaktadır.

R-BKE 10. "Sağlığa (Önlem Alma/Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eyleme" ait alt resim temalarından en çok % 0,2 ile (2 kez) *"Doktora Gitmek"* eylem görselinin ve Bunu takip eden % 0,1 ile (1 kez) Muayene Etmek eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 3 tanesinden R-*BKE 10.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,3'ünü oluşturmaktadır.

R-BKE 11. "Eğitime Yönelik Eylem" resim temalarından en çok % 0,5 ile (5 kez) "*Okula Götürme / Getirme*" eylem görselinin olduğu görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 5 tanesinden *R-BKE*

11. Eğitime Yönelik Eylem görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,5'ini oluşturmaktadır.

R-BKE 12. "Doğaya Yönelik Eylem" resim teması % 0,3 ile (3 kez) *"Piknik Yapmak"* ve en az dağılımla % 0,2 ile (2 kez) Kamp Yapmak eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 5 tanesinden *R-BKE 12.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,5'ini oluşturmaktadır.

R-BKE 13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem" resim temalarından en çok % 0,2 ile (2 kez*) "Hayvanat Bahçesine Gitmek*"** eylem görselinin olduğu görülmüştür. Bunu takip eden en az dağılımla % 0,1 ile (1 kez) Hayvan Beslemek eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 3 tanesinden *R-BKE 13.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,3'ünü oluşturmaktadır.

R-BKE'ye Yönelik Eylemlerin en çok tekrar edilen resim temasının % 5 ile (45 kez) *"İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylemlere*" ait karşılıklı diyalogların olduğu resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 3,8 ile (35 kez) Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik, % 3,5 ile (32 kez) Duygu Durumuna Yönelik, % 3,1 ile (28 kez) Aileye Yönelik. % 1,1 ile (10 kez) Değerler Eğitimine Yönelik, % 0,9 ile (9 kez) Temel Yaşam Becerisine Yönelik, % 0,8 ile (8 kez) Mesleğe. % 0,5 ile (5 kez) Eğitime ve Doğaya, % 0,3 ile (3 kez) Sağlığa ve Hayvan Sevgisine. En az dağılıma sahip olan % 0,1 ile (1 kez) Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik ile ilgili görsellerin takip ettiği görülmüştür. Hiçbir frekans ve yüzdelik dağılımına sahip olmayan Bireysel Farklılığa Yönelik eylemlere rastlanılmadığı görülmüştür. Baba Karakter eylemler İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 184 tanesinden *Baba Karakter Eylemlerine (R-BKE) Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 20,4'ünü oluşturmaktadır.

ÇKE Resimlerine İlişkin Sonuçlar

Resimli Çocuk Kitaplarında yer alan Çocuk Karakter Eylemlerinin Resimleri incelendiğinde;

R-ÇKE 1. "İletişim/Etkiletişime Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 4,6 ile (42 kez) "*Bilgi Vermek / Bilgilendirmek / Sohbet Etmek / Paylaşımda Bulunmak"* karşılıklı diyalogların olduğu resminin olduğu görülmektedir. En düşük dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) İzinsiz Eşya karıştırmak ile ilgili görsellerin takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 82 tanesinden *R-ÇKE 1* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 9,1'ini oluşturmaktadır.

R-ÇKE 2. "Temel Yaşam Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 5,7 ile (52 kez) "*Oyun Oynamak"* Eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılımıyla % 0,3 ile (3 kez) Yatmak/Uyumak eylemlerine ait ilgili görsellerin takip ettiği görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 96 tanesinden *R-ÇKE 2* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 10,6'sını oluşturmaktadır.

R-ÇKE 3. "Aileye Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 1,8 ile (14 kez) *"Ev-Mutfak İşleri Yapmak"* eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En düşük dağılıma sahip olan % 0,2 ile (2 kez) Değişikliğe Uyum Sağlama Eylemlere ile ilgili görselleri takip ettiği tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 39 tanesinden *R-ÇKE 3* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 4,3'ünü oluşturmaktadır.

R-ÇKE 4. "Değerler Eğitime Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 1,5 ile (14 kez) "*Yardımlaşma*" eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. Bunu sırasıyla % 0,5 ile (5 kez) Tutumlu Tasarruflu Olmak ve % 0,4 ile (4 kez) Misafirperverlik eylemlerine yönelik resimler takip etmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 23 tanesinden *R-ÇKE 4* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 2,5'ini oluşturmaktadır.

R-ÇKE 5. "Duygu Durumuna Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 5,5 ile (50 kez) "*Sevinmek/Mutlu Olmak/Gülmek"* eylem

resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılımla % 0,5 ile (5 kez) Öfkeli Olmak ve Ağlamak ile ilgili görselleri tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 235 tanesinden *R-ÇKE 5* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 26,1'ini oluşturmaktadır.

R-ÇKE 6. "Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının % 3 ile (27 kez) "*Gözlem Yapmak/İncelemek*" eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. En az dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Koleksiyon Yapmak ile ilgili görselleri tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 91 tanesinden *R-ÇKE 6* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 10,1'ini oluşturmaktadır.

R-ÇKE 7. "Mesleğe Yönelik Eylem" resimlerinde en çok tekrar edilen resim temasının resim teması olan % 0,4 ile (4 kez) "*Simit Satıcısı Olmak"* eylem resminin olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 0,3 ile (3 kez), Müzik Aleti Çalmak, en düşük dağılımla % 0,2 ile (2 kez) Muayene Etmek, Balık Tutmak ve Fotoğraf Çekinmek eylemleri ile ilgili görsellerin tespit edildiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 13 tanesinden *R-ÇKE 7.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,4'ünü oluşturmaktadır.

R-ÇKE 8. "Bireysel Farklılığa Yönelik Eylem" resimlerine ait alt kategori resimlerin teması eşit olarak % 0,3 ile (3 kez) "*Varoluşunu Sevmemek ve Bireysel Farklılığa Çözüm Bulmak"* eylem resminin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 6 tanesinden *R-ÇKE 8.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,6'ini oluşturmaktadır

R-ÇKE 9. "Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylem" resimlerine ait alt kategorilerin resim teması % 0,5 ile (5 kez) "*Sorumluluk Almak"* ve en az dağılımla % 0,2 ile (2 kez) Uyarıda Bulunmak eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 8 tanesinden *R-ÇKE 9* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 0,8'ini oluşturmaktadır.

R-ÇKE 10. "Sağlığa (Önlem Alma/Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylem" resimlerine en çok % 1,8 ile (17 kez) "*Muayene Olmak*" eylem görselinin olduğu görülmüştür. En az Dağılım ile % 0,3 ile (3 kez) Doktora Gitmek ve Aşı Olmak ile ilgili eylemlerin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 36 tanesinden *R-ÇKE 10.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 4'ünü oluşturmaktadır.

R-ÇKE 11. "Eğitime Yönelik Eylem" resimlerine en çok % 1,4 ile (12 kez) "*Okula Gitmek/Gelmek"* eylem görselinin olduğu görülmüştür. Ez az dağılım ile % 0,4 ile (4 kez) Okul Eşyalarını İncelemek ile ilgili görsellerin olduğu tespit edilmiştir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 26 tanesinden *R-ÇKE 11.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 2,8'ini oluşturmaktadır.

R-ÇKE 12. "Doğaya Yönelik Eylem" resim temalarından en çok % 0,4 ile (4 kez) *"Piknik Yapmak ve Yüzmek* **"** eylemlerine ait görsellerin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile % 0,1 ile (1 kez) Çevre Duyarlılığına yönelik eylem resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 16 tanesinden R-*ÇKE 12.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 1,7'sini oluşturmaktadır.

R-ÇKE 13. "Hayvan Sevgisine Yönelik Eylem" resim temalarından en çok % 1,5 ile (14 kez) "*Hayvan Beslemek*" eylem görselinin olduğu görülmüştür. En az dağılım ile % 0,1 (1 kez) Hayvanat Bahçesine Gitmek eylem ile ilgili resimlerinin olduğu görülmektedir. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 35 tanesinden R-*ÇKE 13.* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 3,8'ini oluşturmaktadır.

ÇKE'ye Yönelik Eylemlerin en çok tekrar edilen resim temalarının % 26,1 ile (235 kez) *"Duygu Durumuna Yönelik Eylemlere* ait duygu durumlarını resmeden jest ve mimik resimlerinin çoğunlukta olduğu görülmektedir. Bunu takip eden % 10,6 ile (96 kez) Temel Yaşam Becerisine Yönelik, % 10,1 ile (91 kez) Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik, % 9,1 ile (82 kez) İletişim/Etkiletişime Yönelik. % 4,3 ile (39 kez)

Aileye Yönelik, % 4 ile (36 kez) Sağlığa, % 3,8 ile (35 kez) Hayvan Sevgisine. % 2,8 ile (26 kez) Eğitime, % 2,5 ile (23 kez) Değerler Eğitimine, % 1,7 ile (17 kez) Doğaya, % 1,4 ile (13 kez) Mesleğe. % 0,8 ile (8 kez) Kural Koymaya ve Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik, en az dağılım ile % 0,6 ile (6 kez) Bireysel Farklılığa Yönelik Çocuk Karakter eylemler ile ilgili görsellerin takip ettiği görülmüştür. İncelenen Resimli Çocuk Kitaplarında toplam elli kitaptaki 900 görselden 706 tanesinden *Çocuk Karakter Eylemlerine (ÇKE) Yönelik Eylem* görsellerine rastlanılmıştır ve bu da tüm resimlerin % 77,8'ini oluşturmaktadır.

5.2.3. Öneriler

- ✓ Araştırma kapsamında İncelenen çocuk kitap sayısı arttırılabilir ve resimli çocuk kitaplarında geçen tek bir karakterin -anne baba veyahut çocuk karakterlerinin- bir tanesi ele alınarak derinlemesine incelenmesi önerilir.

- ✓ Araştırma kapsamında ele alınacak olan tek bir karakterlerin derinlemesine inceleyebilmek için karaktere yönelik eylemlerde; yaşam becerisine, iletişim/etkiletişime, aile sevgisine, sosyal hayata, duygu durumlarına, kural koymaya, değerler eğitimine veyahut eğitim, meslek, sağlık ve hayvan sevgisine yönelik eylemlerin derinlemesine inceleyerek tek bir boyutu olacak şekilde ele alması önerilebilir.

- ✓ Araştırma yurtdışındaki anaokulu ve anasınıflarının kitapları random olarak seçilerek Türkiye'de seçilen anne baba ve çocuk karakterlerine ait kitapların seçimi ile yurtdışındaki anaokulları ve anasınıflarında tercih edilen kitapların anne baba ve çocuk karakter eylemlerinin yurt içi / yurt dışı ülkeleri ile seçilen kitaplar ile karşılaştırma yapılması önerilebilir.

- ✓ Anaokulları ve anasınıflarının kitap merkezlerinde bulunan kitapların çocuklar için anne baba davranışlarını destekleyici ve katılımcı çocuk özelliklerini sergileyen nitelikteki ürünler seçmeleri önemlidir.

- ✓ Öğretmenlerin kitap seçiminde göz önünde bulundurdukları kriterlerin neler olduğu ile ilgili anket veya görüşme yapılarak öğretmen görüşlerine yönelik araştırma yapılabilmesi önerilmektedir.

- ✓ Kitap yazarlarına anne baba ve çocuk karakter resimlerini içeren kitaplar tasarlarken günümüz koşulları göz önünde de bulundurarak değişen ve gelişen dünya düzeyine uygun kültürümüz yansıtacak anne baba ve çocuk karakterlerinin de eşit görev ve sorumluluklara yer vermesi, toplumsal cinsiyetçi yaklaşımlarının azaltılması önerilmektedir.

- ✓ Öğretmenlerin de kitap merkezlerindeki kitapların seçiminde anne baba ve çocuk karakter eylemlerini içerecek ve değişen toplum yapısına göre güncellenmiş yayınevlerinin kitaplarının tercih edilmesi önerilmektedir.

- ✓ Kitapların metin ve resimler üzerinde çocuğun seviyesine uygun diyaloglar oluşturacak ve birbirini destekleyecek şekilde çocukların modern çağın gerektirdiği sosyal davranışlar hakkında düşünmelerine yardımcı olabilecek yayınların yapılması önerilebilir.

- ✓ Resimli Çocuk Kitaplarını çizen ve resmeden yazarlarımıza kullanmış oldukları görsellerde çocukların hayal güçlerini geliştirebilecek ve onları yaratıcı düşünceye sevk edecek çizim ve görsellerin kullanılması önerilir. Kitaplardaki metinlerin 1/3 oranında yer verilirken resimlemeler de ise 2/3 oranında yer verilmesine dikkat etmeleri önerilir.

- ✓ Resimli Çocuk Kitaplarında resim görsel ve metinlerinin çocuklara kitap duygusunu aşılayacak onları sevdirecek ve onları örnek alacak karakterlerin resimlemesine ve göze hoş gelen güzel duygular uyandıran görsellerin kullanılması ve metinlerde görsellerin desteklenmesi önerilir.

KAYNAKÇA

Adak, N. (2012). *Değişen Toplumda Değişen Aile*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Alpay, M. Ve Anhegger, R. (1975). *Çocuk Edebiyatı ve Çocuk Kitapları*. İstanbul: Cem Yayınevi.

Arbuthnot, J. (1975). *Modification Of Moral Judgment Throgh Role Playing*. Developmental Pyschology, (11), 319-323.

Altan Arslan, Ş. (2000). *Ders Kitaplarında Cinsiyetçilik*. Ankara: T.C. Başbakanlık Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü Yayınları.

Akyol, T. (2012). *Resimli çocuk kitaplarında yer alan değerlerin incelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Bencik Kangal, S., Karaaslan, A., ve Arslan, S. (2018). Okul Öncesi Dönem Resimli Çocuk Kitaplarında Yer Alan Baba Figürünün İncelenmesi. *Uluslararası Çocuk Edebiyatı ve Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 18-31.

Berk, L. (2013). *Child Development*. New Jersey: Pearson.

Brown, W.H., Odam, S.L. ve Conray, M.A. (2001). An intervention hierarcy for promoting young children's peer interactions in natural environment, Topics Early Childhood Special Education, 21, 162-175.

Bussey, K., ve Bandura, A. (1999). *Social Cognitive Theory of gender development and differentation.* Psychological Review, 676- 713.

Çelik, N. (2016). *Resimli çocuk kitaplarında Atatürk ve Cumhuriyet değerlerinin incelenmesi (1950-1997)*. Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Çınar, P. (2011). *Çocuk kitaplarındaki kahramanların giyim biçimlerinin incelenmesi*. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek lisans tezi, Ankara.

Dodson, F. (1997). *Baba gibi yar olmaz*. S. Selvi (Çev). İstanbul: Özgür yayıncılık.

Dağlıoğlu, E. H.ve Çamlıbel, Çakmak, Ö. (2009). *Okul öncesi çocuklarına yönelik yayınlanan hikâye kitaplarının şiddet ve korku öğeleri açısından incelenmesi.* Türk Kütüphaneciliği, 23(3), 510-534.

Demircan, C. (2006). TÜBİTAK Çocuk kitaplığı dizisindeki kitapların dış yapısal ve içi yapısal olarak incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 12-27.

Demirkıran, S. (2006), Türk Ailesinin korunması ve güçlendirilmesinde sivil toplum kuruluşları ile işbirliğinin önemi*, Aile ve Toplum Dergisi*, 3(9), 91-95.

Deniz, Ü. & Gözütok, A. (2017). Okul öncesi dönem çocuklarının cinsel gelişim ve cinsel eğitim açısından incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(49).

Dirican, R. (2013). *3-6 yaş grubu çocuklarına yönelik yayımlanan resimli hikâye kitaplarının bazı temel değerler açısından incelenmesi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Dökmen, Y. Z. (2004). *Toplumsal Cinsiyet Sosyal Psikolojik Açıklamalar*. Ankara: Sistem Yayıncılık.

Döl, A. (1999). *0-6 Yaş Çocuk kitaplarının resimlemeleri.* Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim İş Eğitimi Ana Bilim Dalı Resim Bilim Dalı Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale.

Dülger, A. (2019). *Okul öncesi resimli çocuk kitaplarındaki illüstrasyonların çocukların yaratıcılık ve yaratıcı düşünme becerilerine etkisi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek lisans tezi, Ankara.

Eagly, A., ve Fisher, A. (2009). *Gender inequalites in power in organizations. B. v. Knippenberg, & D. Tjosvold içinde.* Power and İnterdependence in Organizations. New York: Cambridge University Press.

Egan, S. K., ve Perry, D. G. (2001). *Gender İdenty. A multidimensional analysis whit implications for psychocial adjustment*. Developmental Psychology, 451- 463.

Ekmişoğlu, M. (2007). *Erken çocukluk döneminde farklılıklara saygı kavramı hakkında öğretmen görüşlerinin incelenmesi ve farklılıklara saygı ölçeğinin*

geçerlik ve güvenirlik çalışması. On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Çanakkale.

Eren, S. (2015). *Öyküleştirme yöntemine dayalı eğitimin beş yaş çocuklarında farklılıklara saygı kazanımına etkisinin incelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara.

Erdal, K. (2008). Okul öncesi dönem çocuk kitaplarında temizlik. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.* 21(2), 339-356.

Ertekin, B. D., ve Çamlıbel Çakmak, Ö. (2019). Okul öncesi eğitim literatüründeki resimli çocuk kitaplarına yönelik yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi. Journal Of Socıal And Humanıtıes Scıences Research*, *6*(40), 2111-2124.

Fang, Z. (1996). *Illustrations, Text and the Child Reader:* What are Pictures in Childrens Storybooks for? Reading Horizons, 37 (2), 130-142.

Fındıkoğlu, Z.F. (1990), "Türklerde Aile İçtimaiyatı". Aile Yazıları I, Der: Beylü Dikeçligil, Ahmet Çiğdem, Bilim serisi 5/1, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu, Ankara.

Fırat, H. (2012). "*Okul öncesi dönem çocuklarına yönelik hazırlanan masal ve öykü kitaplarının korku ve şiddet ögeleri açısından incelenmesi*." Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale.

Golombok, S., Rust, J., Zervoulis, J., Croudace, T., Golding, J., ve Hines, M. (2008). *Developmental Trajectories of sex- typed behavior in boys and girls:* A Logitudinal general population study of children aged 2.5- 8 years. Child Development, 1583-1593.

Goins, S. L. (2004). *Botany in children's literatüre: a content analysis of personality attributions to predict other people's emotional and behavioral reactions.* Child Development.

Gökçe, Birsen (1976), "Aile ve Aile Tipleri Üzerine Bir İnceleme", *Hacettepe Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi,* 8(1-2), Ankara

Gönen, M. (1989). Beş ve Altı Yaş Anaokulu Çocuklarının Resimli Çocuk Kitaplarındaki Değişik Resimleme Tarzlarına Tepkileri. *Türk Kütüphaneciliği Dergisi III:* 1. 2.35

Gönen, M. (2000) "'Resimli Çocuk Kitaplarının İçerik, Resimleme, Fiziksel Özellikleri ve Türkiye'de Son On Yılda Çocuk Kitapları Alanında Yapılmış Tezler', I. Ulusal Çocuk Kitapları Sempozyumu (20-21 Ocak 2000), yay. Haz. Sedat Sever, Ankara, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi- Tömer Dil Öğretim Merkezi, s.383.

Gönen, M., Katrancı, M., Uygun, M., & Uçuş, Ş. (2011). İlköğretim birinci kademe öğrencilerine yönelik çocuk kitaplarının, içerik, resimleme ve fiziksel özellikleri açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi, Eğitim ve Bilim Dergisi*, *36*(160).

Gönen, M. ve Uludağ. G. ve Fındık Tanrıbuyurdu. E. ve Tüfekçi. E. (2014). 0-3 Yaş Çocuklarına yönelik resimli çocuk kitaplarının özelliklerinin incelenmesi, Hacettepe Üniversitesi *Eğitim Fakültesi Dergisi (H. U. Journal of Education)* 29(1), 126-139.

Gönen, M., Karakuş, H., Uysal, H., Kehci, A., Ulutaş, Z. ve Kahve, Ö. (2016). Resimli çocuk kitaplarının içerik ve resimleme özelliklerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.*

Güleç, H. Ç. ve Geçgel H. (2006). *Çocuk edebiyatı*. Ankara: Kök Yayıncılık.

Gülpınar, F. (2010). *Görsel kavramlar, illüstrasyon ve çocuk kitapları.* Haliç Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Gündüz Sağlam, A. (2007). *Anne-baba ve öğretmenlerin okul öncesi çocuk kitaplarını değerlendirmesi*. Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Afyon.

Gündüz Şentürk, S. (2015). *Okul öncesi dönem çocukları için basılan resimli öykü kitaplarının toplumsal cinsiyete ilişkin kalıp yargılar yönünden incelenmesi*. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

Gürşimşek, I., ve Günay, D. (2005*). Çocuk kitaplarında cinsiyet rollerinin işlenişinde kullanılan dilsel ve dildışı göstergelerin değerlendirilmesi.* Dokuz Eylül Üniversitesi. İzmir.

Güzelyurt, T. ve Özkan, Ö. (2018). Ailede Yaşanan Değişimleri Kapsayan Resimli Çocuk Kitaplarının İncelenmesi. *I. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi, USBİK 2018,* Kayseri. (31 Ocak- 3 Şubat 2018). Sözlü Bildiri.

Güzelyurt, T., & Özkan, Ö. (2018). Ailede Yaşanan Değişimler: Çocuk Kitaplarına Yönelik Bir İnceleme. *Çocuk, Edebiyat ve Dil Eğitimi Dergisi-ÇEDED*. Retrieved from http://dergipark.gov.tr/ceded

Güzin Topçu, Z. (2019). *Okul Öncesi Dönem Resimli Çocuk Kitaplarının Psikolojik Sağlamlık Açısından İncelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Haktanır, G.ve Gürkan, T. (1997). Ok*ulöncesi eğitim sempozyumu, okulöncesi eğitimde yeni yaklaşımlar*. Okulöncesi yayınlarına ilişkin anne-baba görüşleri, İstanbul: Ya-pa Yayınları.

Johnny, L. (2006). Reconceptualising Childhood: Children‟s Rights and Youth Participation in Schools. International Education Journal , 7(1), 17-25.

Işıtan, S. (2005). *Resimli çocuk kitaplarının benlik kavramıyla ilgili konuları içermesi yönünden incelenmesi.* Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

İçli, G. (1994). *Sosyal Sorunlar Çerçevesinde Kentsel Ailede Aile İçi İlişkiler - Sivas İli Örneği,* Yayınlanmamış Doktora Tezi, Sivas.

Kahraman, P. B., ve Özdemir, H. (2019). Resimli Çocuk Kitaplarının Toplumsal Cinsiyet Rolleri Açısından İncelenmesi. *Akdeniz Eğitim Araştırmaları Dergisi, 13*(27). doi:10.29329/mjer.2019.185.4

Kail, R. (2004). *Children and Their Development.* New Jersey: Pearson.

Kalaycıoğlu, A. (2012). *36-72 aylık Türk ve Yabancı çocukların ebeveyn ve öğretmenlerinin resimli çocuk kitabı seçme ölçütlerinin incelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara.

Karatay, H. (2014). *Çocuk Edebiyatı Metinlerinde Bulunması Gereken Özellikler*. Şimşek, T. (Ed.). Kuramdan Uygulaya Çocuk Edebiyatı el kitabı, 81-129. (3. Baskı). Ankara: Grafiker Yayınları.

Kardaş, C. ve Alp, D. (2013). *Çocuk Edebiyatı ve medya*. Ankara: Eğiten Kitap.

Kıbrıs, İ. (2000). *Uygulamalı çocuk edebiyatı*. Ankara: Eylül Kitap ve Yayınevi.

Kıbrıs, İ. (2006). *Çocuk edebiyatı*. Eylül Yayıncılık: Ankara.

Kılıç, Ö. (2012). *Okul Öncesi Dönem Resimli Çocuk Kitaplarının Coğrafi Kavramları İçermesi Yönünden İncelenmesi*. Çanakkale On sekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale.

Kıran, S. (2008). *Okul öncesi dönemi çocuklarına yönelik hazırlanan masal ve öykü kitaplarında geçen iletişim engelleri*. Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Aydın.

Kocabıyık, F. (2011). Milli Eğitim Bakanlığı ve Okul Öncesi Eğitimi. *Eğitime Bakış Dergisi 7 (20)*, 3-4.

Koç, Z. (2016). *Masal kitaplarının 5- 6 yaş grubu okul öncesi çocuklarının gelişimi üzerindeki olumlu ve olumsuz etkileri*. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Koçak, M. K. (2017). *2000-2014 yılları arasında okul öncesi süreçleri için yayınlanmış olan hikâye kitaplarının dış yapı, içyapı ve resimleme nitelikleri açısından incelenmesi.* Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek lisans tezi, Edirne.

Konar, E. (2006). *Çocuk gelişiminde kitabın önemi.* II. Ulusal Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu: Ankara.

Kortenhaus, C. M., ve Demarest, J. (1993). Gender role steretyping in children's literature: Anupdate Sex Roles: *A . Journal of Research*, 219- 232.

Lindsey, L. (1990). *Gender Roles A Sociological Perspective. United States of America.* Prentice Hall International Limited

Mardi, H. Ö. (2006). *Çocuk kitapları resimlemede karakter yaratma.* Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

MEB (2013). *Okul öncesi eğitimi programı*. Millî Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurumu.

MEB (2013). *Çocuk gelişimi ve eğitimi-çocuk edebiyatına giriş,* Milli Eğitim Bakanlığı: Ankara.

Mert, O., Albayrak, F., ve Serin, N. (2013). Çeviri Çocuk Kitaplarının Kültür Aktarımı Açısından İncelenmesi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi Journasl of Mother* Tongue *Education ADED - JOMTE*, *1*(3), 58-73. Retrieved from www.anadiliegitimi.com

Merter, Feridun (1990). 1950-1988 *yılları arasında köy ailesinde meydana gelen değişmeler: Malatya örneği,* Aile Araştırma Kurumu Yayınları, Ankara.

Navaro, L. (1989). *Aşırı koruyuculuğun çocuk üzerine etkileri.* Okulöncesi Eğitimi Yaygınlaştırma Semineri. Ankara.

Oğuzkan, F. (2010). *Yerli ve yabancı yazarlardan örneklerle çocuk edebiyatı*. Anı Yayıncılık: Ankara.

Oppong, C,. Abu. K. (1988) *A Handbook for the Data Collection and Analysis on seven roles and Statuses of Women,* Geneva, Interna - honal Labour Office, UNFPA.

Özdinç, B. ve B. Spock. (2000). Çocuk bakımı ve eğitimi, *Çocuk ve Aile Dergisi*.

Özbesler, C. (2011), Sosyal Hizmet Eğitiminde Aile Tedavisi Yaklaşımları ve Aileye Yönelik Sosyal Hizmet. V. Işıkhan, T. Tuncay, & E. Erbay (Haz.), "Sosyal Hizmet Sempozyumu 2011: "50. Yılında Türkiye'de Sosyal Hizmet Eğitimi: Sorunlar, Öncelikler ve Hedefler" (Konferanslar ve Bildiriler) içinde (s. 120-122). 15-16 Aralık 2011, Ankara: H.Ü. Sosyal Hizmet Bölümü.

Öztep, C. (2016). *Okul Öncesi Çağı Çocuklarına Dönük Hazırlanmış Dürüstlük Konulu Öykülerin Analizi*. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Antalya.

Pekdoğan, S. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin farklılıklara saygı eğitimi konusundaki görüşlerinin incelenmesi. *Electronic Journal of Social Sciences,* 17(65), 90-102.

Punch, S. (2003). Childhoods in the Majority World: *Miniature Adults or Tribal Children Sociology,* 37 (2), 277-295.

Saçkesen, S. (2008). *Çocuk kitapları seçiminde anne babaların ve okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerinin incelenmesi.* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Sadak, N. (1941). *Sosyoloji,* Maarif Matbaası, Ankara.

Şahinkaya, R. (1975). *Psiko-Sosyal Yönleriyle Aile.* Ankara: Kardeş Basımevi.

Santrock, J. W. (2012). Yaşam Boyu Gelişim. G. Yüksel. (Çev.) Ankara: Nobel Yayıncılık.

Sayın, Ö. (1990). *Aile Sosyolojisi: Ailenin Toplumdaki Yeri*. İzmir: Ege Üniversitesi Basımevi.

Sever, S. (2004). Anadili ediniminde çocuk kitaplarının işlevi. *Çoluk Çocuk Dergisi*, 36, 14-15.

Sever, S. (2008). *Çocuk ve Edebiyat*. Tudem Yayıncılık, (4.Baskı), İzmir.

Sever, S. (2015). *Çocuk ve Edebiyat.* Tudem Yayıncılık, (8.Baskı), İzmir.

Sıçrar, B. (2006). *Çocuk kitapları resimlemelerinde beden dili kullanımı.* Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Sınar, A. (2006). Türkiye ‘de çocuk edebiyatı çalışmaları. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 4(7), 175-225.

Şirin, M. R. (1994). *Çocuk Edebiyatı*. İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.

Şirin, M. R. (2000). *99 Soruda Çocuk Edebiyatı.* İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.

Sildir, E. (2016). *Okul öncesi döneme yönelik hikâye kitaplarının MEB 2013 okul öncesi eğitim programında yer alan sosyal-duygusal alan gelişimle ilgili kazanımları desteklemeleri yönünden incelenmesi.* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Sofuoğlu, M. (1979). Anaokullarına Giden Beş Ve Altı Yaş Çocuklarının Seçilmiş Resimli Kitaplar Hakkındaki Beğenilerinin İncelenmesi. *Türk Kütüphaneciliği* 28(3), 151-156.

Somer, B., ve Değirmenci, G. Y. (2015). *Resimli çocuk kitaplarının toplumsal cinsiyet kavramı açısından incelenmesi*. Retrieved November 5, 2019, from https://www.researchgate.net/profile/Gizem_Degirmenci3/publication/329935238_Resimli_Cocuk_Kitaplarinin_Toplumsal_Cinsiyet_Kavrami_Acisindan_Incelenmesi/links/5c46d2b0299bf12be3da001c/Resimli-Cocuk-Kitaplarinin-Toplumsal-Cinsiyet-Kavrami-Acisindan-Incelenmesi.pdf

Stewing, J., ve Higgs, M. (1973). Girls grow up to be mommies: A study of sexism in children's literatüre. *School Library Journal*, 73 (Jan), 44-49.

Tan, M. (1989). Çağlar Boyu Çocukluk. Ankara Üniversitesi *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi,* 23(2), 71-88.

Tanju, H. E. (2010). *Çocuklarda Kitap Okuma Alışkanlığına Genel Bakış.* Aile ve Toplum Yıl:11 6 (22).

Taylan, H. H. (2003), Köy ailesinde aile içi ilişkiler: "Selçikli köyü örneği". Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Konya.

Toksöz, İ. (2006). *Okulöncesi çocuklarına yönelik kitapların dil gelişimi ve anlambilim açısından değerlendirilmesi.* Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

Tuncer, M. (2016). *Okul öncesi eğitim kurumlarında kullanılan resimli hikâye kitaplarının öğretmen görüşleri doğrultusunda incelenmesi (Elâzığ ili örneği)*. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Malatya.

Turan, F. (2014). *Okul öncesi eğitim etkinliklerinde kullanılan resimli öykü kitaplarının karakter eğitimi öğretmen görüşü ve uygulamaları açısından incelenmesi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Turla, A., Ersoy, Ö., ve Avcı, N. (2008). *Çocuklar İçin Erken Uyarıcı Çevre 'Oyuncak, Televizyon, Bilgisayar ve Kitap*. 3. Baskı, İstanbul: Morpa Yayıncılık.

Tür, G. ve Turla, A. (1999). *Okulöncesinde çocuk edebiyat ve kitap*. İstanbul: Ya-Pa Yayınları. Türk Dil Kurumu Sözlük.(28, Ekim 2019).Adresinden alındı https://sozluk.gov.tr/?kelime=

Ulutaş, A. (2017). Okul Öncesi Dönem Çocuk Kitaplarındaki Resimlerin Çocuğa Göreliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16(61), 602-610.

Ural, S. (2015). *Okul Öncesi Çocuk Kitaplarının Tanımı.* Gönen, M. (Ed.). Çocuk edebiyatı, 33-55. (2. Baskı). Ankara: Eğiten Kitap.

Uzmen S, F. (1993). *1970-1993 Yılları arasında basılmış Türkçe ve İngilizce resimli*

Hikâye kitaplarının konu yönünden incelenmesi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Bilim Uzmanlık Tezi, Ankara.

Uzmen S, F. (2001). *Okul Öncesi Eğitim Kurumlarına Devam Eden Altı Yaş Çocuklarının Prososyal Davranışlarının Resimli Çocuk Kitapları İle Desteklenmesi*. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, Ankara.

Üner, E. (2011). *Okul öncesi eğitim programındaki 36-72 aylık çocuklara farklılıklara saygı eğitimi kazandırmanın öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi.* Erciyes Üniversitesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kayseri.

Veziroğlu, M. (2009). *Resimli çocuk kitaplarının MEB okul öncesi eğitim Programı'ndaki kazanımlara uygunluğunun incelenmesi*. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Yavuzer, H. (2000). *Yaygın anne baba tutumları Ana Baba Okulu*. Ankara: Remzi.

Yavuzer, H. (2001). *Çocuk Psikolojisi.* İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* **(**6.Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, N. (2003). Türkiye'de okul öncesi eğitim. Sevinç, M. (Ed.) *Erken çocuklukta gelişim ve eğitimde yeni yaklaşımlar.* (12-17). İstanbul: Morpa Kültür Yayınları

Yörükoğlu, A. (1996**)**. *Çocuk ruh sağlığı*. Özgür yayınları: İstanbul

EKLER

Ek 1. Kitap Künye Bilgileri Formu

1	Kitabın Adı	
2	Yazarın Adı	
3	Resimleyenin Adı	
4	Yayın Evi	
5	Yayın Yılı	
6	Sayfa ve Kelime Sayısı	
7	Çeviri / Özgün Eser	
8	Kitabın Konusu	
9	Karakterin Türü	
10	Kitabın Kahramanı	
11	Kahramanın Cinsiyeti	

Ek 2. Anne Baba ve Çocuk Karakter Eylemleri İnceleme Formu

1) ANNE KARAKTER EYLEMLERİ (AKE)

AKE1 : İletişime / Etkiletişime Yönelik Eylemler
AKE2 : Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler
AKE3 : Aileye Yönelik Eylemler
AKE4 : Değerlere Yönelik Eylemler
AKE5 : Duygu Durumuna Yönelik Eylemler
AKE6 : Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler
AKE7 : Mesleğe Yönelik Eylemler
AKE8 : Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylemler
AKE9 : Kural Koymaya / Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler
AKE10 : Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler
AKE11 : Eğitime Yönelik Eylemler
AKE12 : Doğaya Yönelik Eylemler
AKE13 : Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler

2) BABA KARAKTER EYLEMLERİ (BKE)

BKE1 : İletişime / Etkiletişime Yönelik Eylemler
BKE2 : Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler
BKE3 : Aileye Yönelik Eylemler
BKE4 : Değerlere Yönelik Eylemler
BKE5 : Duygu Durumuna Yönelik Eylemler
BKE6 : Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler
BKE7 : Mesleğe Yönelik Eylemler
BKE8 : Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylemler
BKE9 : Kural Koymaya / Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler
BKE10 : Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler
BKE11 : Eğitime Yönelik Eylemler
BKE12 : Doğaya Yönelik Eylemler
BKE13 : Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler

3) ÇOCUK KARAKTER EYLEMLERİ (ÇKE)

ÇKE1 : İletişime / Etkiletişime Yönelik Eylemler
ÇKE2 : Temel Yaşam Becerisine Yönelik Eylemler
ÇKE3 : Aileye Yönelik Eylemler
ÇKE4 : Değerlere Yönelik Eylemler
ÇKE5 : Duygu Durumuna Yönelik Eylemler
ÇKE6 : Sosyal Hayata ve Davranışa Yönelik Eylemler
ÇKE7 : Mesleğe Yönelik Eylemler
ÇKE8 : Bireysel Farkındalığa Yönelik Eylemler
ÇKE9 : Kural Koymaya / Alışkanlık Oluşturmaya Yönelik Eylemler
ÇKE10: Sağlığa (Önlem Alma / Koruyucu Tedbirlere) Yönelik Eylemler
ÇKE11 : Eğitime Yönelik Eylemler
ÇKE12 : Doğaya Yönelik Eylemler
ÇKE13 : Hayvan Sevgisine Yönelik Eylemler

Ek 3. Araştırma Kapsamında İncelenen Kitap Listesi

	KİTABIN ADI	**YAZARIN ADI**	**RESİMLEYENİN ADI**	**YAYINEVİ**
K1	Yavru Ahtapot Olmak Çok Zor	Sara ŞAHİNKANAT	Feridun ORAL	Yapı Kredi Y.
K2	Kalbim Güm Güm Atıyor	Aziz SİVASLIOĞLU	Nilüfer DERİCİOĞLU	Duru Yayınları
K3	Televizyoncu Ali	Gülçin ALPÖGE	Ferit AVCI	Anne Ç. Eğt. V.
K4	Eriyen Dondurma	Özden ÖZER	Mustafa ŞAHİN	Gendaş Yayınlar
K5	Zeynep Alışveriş Merkezinde	Zeynep DOYMUŞ	Damla DEMİRHAN	Bilim Kâğıt Y.
K6	Şimdi Ben Ne Olacağım?	Alev ÖNDER	Ayşin EROĞLU	Morpa. Kültür Y.
K7	Nele, Klara'da Kalıyor	Usch LUHN	Carola STURN	Çocuk Gezegeni
K8	Uzay Denen Karanlık	Chris HADFIELD	Terry FAN	Beta Yayıncılık
K9	Elif Okula Başlıyor	Liane SCHEİDER	Eva WENZEL-BURGER	İş Bankası K. Y.
K10	Efe Deney Yapıyor	Fatma IŞIK	Gökçe ARİOĞLU	İlk Adım Y.
K11	Heyecanlanmayan Çocuk	Özden ÖZER	Mustafa ŞAHİN	Gendaş Yayınları
K12	Kırmızı Yılbaşı	Özden ÖZER	Mustafa ŞAHİN	Gendaş Yayınları
K13	Burcu DNA'yı Öğreniyor	Özden ÖZER	Mustafa ŞAHİN	Gendaş Yayınları
K14	Ailem ve Ben "Aslan Babam"	Aziz SİVASLIOĞLU	Gülinaz ŞAFAK	Morışık Yayınları
K15	Babam kadar güçlü müyüm?	Nurşen Şirin	Neşe İNAN	Timaş Çocuk Y.
K16	Nasıl elektrik tasarrufu yaparız?	Mrinalini Sing	Darksh SHARMA	Parıltı Yayıncılık
K17	Eda'nın Pembe Pijaması	Julie GASSMAN	Mark CHAMBERS	1001 Çiçek K.
K18	Okula Gitmek Zorunda Mıyım?	Nurşen ŞİRİN	Neşe İNAN	Timaş Yayınları
K19	Oyuncakların Hepsi Benim Olamaz Mı?	Nurşen ŞİRİN	Neşe İNAN	Timaş Yayınları
K20	Bu Benim İşim	Tapasi DE	Gani AHAMED	Yapı Kredi Y.
K21	Yağmur Damlası	Seçkin TABAR	Müge ZEYDANLI	SMG Yayıncılık
K22	Fırfır Ev İşlerine Yardım Ediyor	Özgün KARACA	Zlata M. KÖKSAL	Koza Yayınları
K23	Tavşan ve Ailesi	Aziz SİVASLIOĞLU	Süleyman ÖZKONUK	FMS Yayıncılık

K24	Kuğular Aç Kalmasın	Gamze TEKEŞ ERGÜL	Oğuz DEMİR	Morpa Kültür Y.
K25	Yumurta ile Gelen Sorumluluk	Kamelya M. İNAN	Behçet ERSAN	Morpa Kültür Y.
K26	Edizler Taşınıyor	Alev ÖNDER	Ayşin EROĞLU	Morpa Kültür Y.
K27	Kamp	Heather AMERY	Stephen CARTWRIGHT	İş Bankası K. Y.
K28	Yavru Köpek	Anne CIVARDI	S. CARTWRIGHT	TÜBİTAK Y.
K29	Diş Hekiminde	Anne CIVARDI	S. CARTWRIGHT	TÜBİTAK Y.
K30	Doktorda	Anne CIVARDI	S. CARTWRIGHT	TÜBİTAK Y.
K31	Arkadaşım Papi	Bilgin ADALI	Ayşin D. EROĞLU	Yapı Kredi Y.
K32	Annem Babam Nerede?	Aleix CABRERA	Rosa M. CURTO	Tübitak Y.
K33	Ben Kirli Miyim?	Aygören DİRİM	Beril HALİS	Esin Yayınları
K34	Benim Minik Kırmızı Balığım	Ferit AVCI	Ferit AVCI	Final K. Sanat Y.
K35	Zıp Zıp Yumurta	Vildan BATMAZ	Soner GİRGİN	Mavi Yunus Y.
K36	Ne Kümese Yeni Bir Civciv Mi Geliyor?	Hatice Kübra TONGAR	Nur DOMBAYLI	Hayykitap Y.
K37	Cansu'nun Uykusu	Alev Önder	Ayşin EROĞLU	Morpa Kültür Y.
K38	Atakan Tutumlu Olmayı Öğreniyor	Sandrine Deredel ROGEON	*--Belirtilmemiş--*	Kaknüs Yayınları
K39	Cemile Doğru Beslenmeyi Öğreniyor	Yasemin BRANDLEY	*--Belirtilmemiş--*	Kaknüs Yayınları
K40	Cemile Her Şeyi Kendi Yapmak İstiyor	Yasemin BRANDLEY	*--Belirtilmemiş--*	Kaknüs Yayınları
K41	Örnek Aile	Aziz SİVASLIOĞLU	Mustafa ŞAHİN	Duru Yayıncılık
K42	Gergedanlar Krep Yemez	Anna KEMP	Sara OGILVIE	Pearson Longman
K43	Kimin Yuvası	Rebecca COBB	Rebecca COBB	İş Bankası K. Y.
K44	Kimi ile Mimi	Şükran OĞUZKAN	İlknur KOLDAŞ	Ya-Pa Yayınları
K45	Ben Nereden Geldim	Aygören DİRİM	Bora GÖZEN	Esin Yayınları
K46	Her Yemekten Yemem Gerekli Mi?	Nurşen ŞİRİN	Neşe İNAN	Timaş Yayınları
K47	Ece ile Efe Hayvanlar Yardım Ediyor	Catherine METZMEYER	Marc VANENIS	Tudem Yayınları
K48	Ece ile Efe ve Evdeki Aslan	Catherine METZMEYER	Marc VANENIS	Tudem Yayınları
K49	Ece ile Efe Denizdeki Şişe	Catherine METZMEYER	Marc VANENIS	Tudem Yayınları
K50	Ece ile Efe Hasta Oldular	Catherine METZMEYER	Marc VANENIS	Tudem Yayınları

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı	:	Ümmügül TEPE
Doğum Yeri	:	KIRCAALİ
Doğum Tarihi	:	01.08.1990
Cinsiyeti	:	Kadın
En Son Görevi	:	Müdür Yardımcısı
En Son Görev Yer	:	Cumhuriyet İlkokulu
Cep Telefonu	:	-
E-mail Adresi	:	gl_tepe@hotmail.com

HAKKIMDA

1 ağustos 1990 yılında Bulgaristan'ın Kırcaali kasabasında dünyaya geldim. 2007 yılında yıldırım İMKB kız meslek lisesi çocuk gelişimi bölümünden mezun oldum. 2008 yılında Pamukkale üniversitesi okul öncesi öğretmenliği bölümünü kazandım ve 2012 yılında mezun oldum. Meslek hayatıma 13 Eylül 2012 yılında Mardin'in Derik ilçesinde Zübeyde Hanım anaokulunda okul öncesi öğretmeni olarak başladım. Şuanda mesleğimde müdür yardımcısı olarak görev yapmaktayım. Annemi 7 yaşında kaybettim. Babam sağ olup sık sık Bulgaristan'a gidip gelmektedir. Bekâr ve evin tek çocuğuyum.

EĞİTİM BİLGİLERİ

04/06/2012	Lisans Pamukkale Üniversitesi-Eğitim Fakültesi-İlköğretim Bölümü-Okul Öncesi Öğretmenliği

İŞ TECRÜBESİ

07.2018-Şu ana kadar	Müdür Yardımcısı-Cumhuriyet İlkokulu (TEKİRDAĞ/ÇERKEZKÖY)	Süre:1 yıl 9 ay
09.2017-07.2018	Müdür Yardımcısı-Hacı Fahri Zümbül Anaokulu (TEKİRDAĞ/ÇERKEZKÖY)	Süre:10 ay
08.2015-06.2018	Müdür Yardımcısı (Görevlendirme)-Hacı Fahri Zümbül Mesleki ve Teknik And. L.	Süre:2 yıl 9 ay
07.2015-09.2017	Öğretmen-Hacı Fahri Zümbül Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi	Süre:2 yıl 2 ay
01.2015-06.2015	Müdür (Görevlendirme)-Zübeyde Hanım Anaokulu (MARDİN/DERİK)	Süre:5 ay
11.2014-01.2015	Müdür Yardımcısı (Görevlendirme)-Zübeyde Hanım Anaokulu	Süre:2 ay
09.2012-06.2015	Öğretmen-Zübeyde Hanım Anaokulu (MARDİN/DERİK)	Süre:2 yıl 9 ay

HİZMET İÇİ FAALİYETLER

21/11/2019-22/11/2019	Okul Aile İşbirliği Geliştirme Programı Eğ. Kursu (Eğitim Görevlisi)
26/06/2019-28/06/2019	Okul Aile İşbirliği Geliştirme Programı Eğitimi Kursu (E.G.)
21/06/2019-25/06/2019	Okul Aile İşbirliği Geliştirme Programı Eğitimi Kursu (E.G.)
24/02/2020-28/02/2020	Bilgisayar Web 2.0 Araçlarını Tanıma ve Bu Araçlarla İçerik Geliştirme Kursu
10/02/2020-14/02/2020	Büro Yönetimi ve Resmi Yazışma Kuralları Kursu
23/12/2019-24/12/2019	İlkyardım Eğitimi Kursu
11/12/2019-11/12/2019	Sınai Mülkiyet Farkındalık Semineri
18/11/2019-19/11/2019	Okul Tabanlı Afet Eğitimi Semineri
25/08/2019-29/08/2019	Kapsayıcı Eğitim Bağlamında Okul Yöneticilerinin Mesleki Becerilerinin Gelişimi Eğitimi Kursu
10/06/2019-12/06/2019	Okul Aile İşbirliği Geliştirme Programı Eğitici Eğitimi Kursu
22/04/2019-29/04/2019	Zekâ Oyunları Kursu 1
26/02/2019-26/02/2019	Arama, Kurtarma ve Tahliye Eğitimi Semineri
07/01/2019-11/01/2019	Eğitim Yönetimi Semineri
26/11/2018-30/11/2018	STEM (Temel Seviye) Kursu
05/11/2018-09/11/2018	Kapsayıcı Eğitim Yöneticilerin Eğitimi Kursu
08/10/2018-12/10/2018	AB Projeleri Hazırlama Teknikleri Kursu
08/01/2018-16/02/2018	Özel Eğitim Uygulamaları Kursu
13/11/2017-17/11/2017	Kişisel Gelişim Kursu
31/10/2016-04/11/2016	Fatih Projesi - Eğitimde Teknoloji Kullanımı Kursu
26/09/2016-30/09/2016	Mesleki Açık Öğretim Lisesi Uygulamaları Semineri
07/04/2016-07/04/2016	Özel Eğitim Hizmetleri Semineri
20/02/2016-21/02/2016	Öğrenen Lider Öğretmen Semineri(Lise)
23/12/2015-24/12/2015	Çalışanların Temel İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimi
21/05/2015-22/05/2015	Sosyal Tesisler